

Република Србија
АГЕНЦИЈА ЗА БОРБУ
ПРОТИВ КОРУПЦИЈЕ

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АГЕНЦИЈА ЗА БОРБУ
ПРОТИВ КОРУПЦИЈЕ

**ИЗВЕШТАЈ О СПРОВОЂЕЊУ
НАЦИОНАЛНЕ СТРАТЕГИЈЕ ЗА
БОРБУ ПРОТИВ КОРУПЦИЈЕ У
РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ И
РЕВИДИРАНОГ АКЦИОНОГ
ПЛАНА ЗА ЊЕНО СПРОВОЂЕЊЕ
ЗА 2017. ГОДИНУ**

Београд, март 2018. године

САДРЖАЈ

ОПШТЕ НАПОМЕНЕ.....	7
Оцена испуњености Ревидираног акционог плана за 2017. годину.....	8
КРАТАК ПРИКАЗ РЕАЛИЗАЦИЈЕ МЕРА.....	10
Политичке активности.....	10
Јавне финансије.....	10
Приватизација и јавно-приватно партнерство.....	11
Правосуђе.....	11
Полиција.....	12
Просторно планирање и изградња.....	12
Здравство.....	13
Образовање и спорт.....	13
Медији.....	13
Превенција корупције.....	14
Оцене међународних организација.....	15
СПРОВОЂЕЊЕ ПОЈЕДИНАЧНИХ ОБАВЕЗА ИЗ РЕВИДИРАНОГ АКЦИОНОГ ПЛАНА ЗА 2017. ГОДИНУ.....	16
3.1. ПОЛИТИЧКЕ АКТИВНОСТИ.....	16
Поступање по Стратегији и Ревидираном акционом плану.....	16
3.2. ЈАВНЕ ФИНАНСИЈЕ.....	26
3.2.1. Јавни приходи.....	26
3.2.2. Јавни расходи.....	28
3.2.3. Јавна интерна финансијска контрола, екстерна ревизија и заштита финансијских интереса ЕУ.....	36
3.3. ПРИВАТИЗАЦИЈА И ЈАВНО-ПРИВАТНО ПАРТНЕРСТВО.....	42
Поступање по Стратегији и Ревидираном акционом плану.....	42
3.4. ПРАВОСУЂЕ.....	51
Поступање по Стратегији и Ревидираном акционом плану.....	51
3.5. ПОЛИЦИЈА.....	66
Поступање по Стратегији и Ревидираном акционом плану.....	66
3.6. ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ И ИЗГРАДЊА.....	71
Поступање по Стратегији и Ревидираном акционом плану.....	72
3.7. ЗДРАВСТВО.....	78
Поступање по Стратегији и Ревидираном акционом плану.....	79
3.8. ОБРАЗОВАЊЕ И СПОРТ.....	81

Поступање по Стратегији и Ревидираном акционом плану.....	81
3.9. МЕДИЈИ.....	87
Поступање по Стратегији и Ревидираном акционом плану.....	87
4. ПРЕВЕНЦИЈА КОРУПЦИЈЕ	89
Поступање по Стратегији и Ревидираном акционом плану.....	89
5. СПРОВОЂЕЊЕ И НАДЗОР НАД СПРОВОЂЕЊЕМ СТРАТЕГИЈЕ	102
6. ПРЕПОРУКЕ	102
ОПШТЕ НАПОМЕНЕ О НАДЗОРУ НАД СПРОВОЂЕЊЕМ СТРАТЕШКИХ ДОКУМЕНАТА ЗА БОРБУ ПРОТИВ КОРУПЦИЈЕ.....	103
Унапређење механизма надзора.....	103
Изазови у области надзора	103
Методологија израде Извештаја	105
Табеларни приказ методологије оцењивања испуњености појединачних обавеза из Ревидираног акционог плана.....	107
ЛИСТА СКРАЋЕНИЦА	109

Пред вама је осми извештај о спровођењу стратешких докумената за борбу против корупције који Агенција за борбу против корупције подноси Народној скупштини. Циљ извештаја је да се на једном месту систематизује што већи број доступних података о спровођењу ових докумената током протекле године, да се на основу тих података да оцена њихове испуњености, да се укаже на проблеме који су се у периоду извештавања појавили, као и да се дају препоруке за њихово превазилажење.

Претходна три годишња извештаја о спровођењу стратешких докумената за борбу против корупције Народна скупштина није разматрала у пленуму.

Извештај чине следећи делови:

Опште напомене о стратешким документима за борбу против корупције

Оцена испуњености Ревидираног акционог плана за 2017. годину

Кратак приказ реализације мера

Детаљни подаци о спровођењу појединачних обавеза из Ревидираног акционог плана, прикупљени из извештаја одговорних субјеката и

осталих доступних извора, с оценом њихове испуњености

Опште напомене о надзору над спровођењем стратешких докумената за борбу против корупције

Објашњење методологије израде извештаја

Табеларни приказ методологије оцењивања испуњености појединачних обавеза из Ревидираног акционог плана

Овај Извештај је намењен Народној скупштини Републике Србије, одговорним субјектима из стратешких докумената за борбу против корупције, стручној јавности, као и свим грађанима заинтересованим за слику стања у коме се Република Србија тренутно налази у погледу борбе против корупције.

ОПШТЕ НАПОМЕНЕ

Национална стратегија за борбу против корупције у Републици Србији за период од 2013. до 2018. године (Стратегија) донета је на седници Народне скупштине одржаној 1. јула 2013. године¹. У Стратегији се наводи да у Републици Србији постоји развијена свест и политичка воља да се постигне значајан напредак у борби против корупције, уз поштовање демократских вредности, владавине права и заштите основних људских права и слобода, као и да се на овим темељима доноси Стратегија, док ће конкретне мере и активности за њено спровођење бити предвиђене акционим планом. Општи циљ Стратегије је да се корупција, као препрека економском, социјалном и демократском развоју Републике Србије, у највећој могућој мери отклони. Приликом спровођења Стратегије, органи власти и носиоци јавних овлашћења, који су укључени у превенцију и борбу против корупције, дужни су да врше своја овлашћења у складу са следећим општим начелима: (1) начелом владавине права; (2) начелом „нулте толеранције” на корупцију; (3) начелом одговорности; (4) начелом свеобухватности примене мера и сарадње субјеката; (5) начелом ефикасности и (6) начелом транспарентности. Стратегијом се наводе области приоритетног деловања, које су утврђене на основу квалитативне и квантитативне анализе индикатора о трендовима, обиму, појавним облицима и другим питањима везаним за корупцију у Републици Србији, заснованих на различитим изворима информација. У оквиру поглавља под називом „Превенција корупције” формулисани су циљеви који се односе како на области приоритетног деловања, тако и на све друге области у којима се може јавити корупција.

Акциони план за спровођење Националне стратегије за борбу против корупције у Републици Србији за период од 2013. до 2018. године (Акциони план) усвојен је закључком Владе од 25. августа 2013. године². Акционим планом предвиђене су конкретне мере и активности неопходне за реализацију стратешких циљева, рокови, одговорни субјекти и ресурси за реализацију. Дефинисани су и показатељи испуњености активности, на основу којих ће се пратити степен њихове реализације, као и показатељи за процену успешности постављених циљева. У Акционом плану се наглашава да ће, у вршењу надзора над спровођењем Стратегије, Агенција користити искључиво индикаторе испуњености активности, а да ће јој се документи и остали материјали који се у оквиру ових индикатора наводе достављати као доказ да су активности реализоване. Уз велики број активности, наведене су и напомене за њихову реализацију, а на почетку Акционог плана наводи се осам општих напомена. Наводи се, такође, да за спровођење Акционог плана није потребно обезбедити додатна финансијска средства у буџету Републике Србије.

Ревидирани акциони план за спровођење Националне стратегије за борбу против корупције у Републици Србији за период од 2013. до 2018. године (Ревидирани акциони план) Влада Републике Србије усвојила је 30. јуна 2016. године³. Наиме, у септембру 2015. године отпочео је процес ревизије Акционог плана за спровођење Стратегије, у коме је Агенција учествовала на позив Министарства правде. Ревизија је предвиђена као једна од обавеза у самом Акционом плану, а урађена је на основу оцене испуњености Стратегије у досадашњим извештајима Агенције, учених тешкоћа у примени и надзору над применом Стратегије, као и у складу с истим или суштински

¹ „Службени гласник РС”, бр. 57/13.

² „Службени гласник РС”, бр.79/13.

³ „Службени гласник РС”, бр. 61/16.

сличним обавезама из Акционог плана за Поглавље 23, тако што су оне углавном избрисане из ревидираног документа. Ревидирани акциони план садржи исте елементе као и Акциони план из 2013. године. Једина разлика је у начину дефинисања рокова, где је број месеци који се некада рачунао од дана ступања Акционог плана на снагу, замењен кварталима у одређеној години. Како је објашњено на почетку документа, активност није нужно извршити у наведеном кварталу, већ је могуће са реализацијом започети и раније, а рок за реализацију истиче последњег дана наведеног квартала. Рокови, који су и даље формулисани као одређени број месеци опредељени су у односу на околност од чије реализације рок почиње да тече, што је предвиђено у напомени уз активност. Наведено је и да се одредница „континуирано” односи на активности које треба да се реализују до краја периода важења Стратегије и Акционог плана, а да се њихова испуњеност оцењује сваке године изнова.

Агенција за борбу против корупције (Агенција) основана је као самосталан и независан државни орган Законом о Агенцији за борбу против корупције⁴, чија примена је почела 1. јануара 2010. године. Чланом 5. Закона о Агенцији прописане су надлежности Агенције, међу које спада и надзор над спровођењем Стратегије, Акционог плана и секторских акционих планова, као и давање мишљења у вези с њиховом применом.

Овај Извештај је осми извештај о спровођењу стратешких докумената за борбу против корупције који Агенција подноси Народној скупштини у складу са одредбом члана 26. став 2. Закона о Агенцији, а пети који се односи на Стратегију из 2013. године.

Извештај о спровођењу Стратегије за 2016. годину поднет је Народној скупштини у марту 2017. године, у оквиру Извештаја о раду Агенције за 2016. годину⁵. Народна скупштина није расправљала о овим извештајима, док су претходна два извештаја била предмет разматрања скупштинског Одбора за правосуђе, државну управу и локалну самоуправу, али не и пленарне седнице.

Оцена испуњености Ревидираног акционог плана за 2017. годину

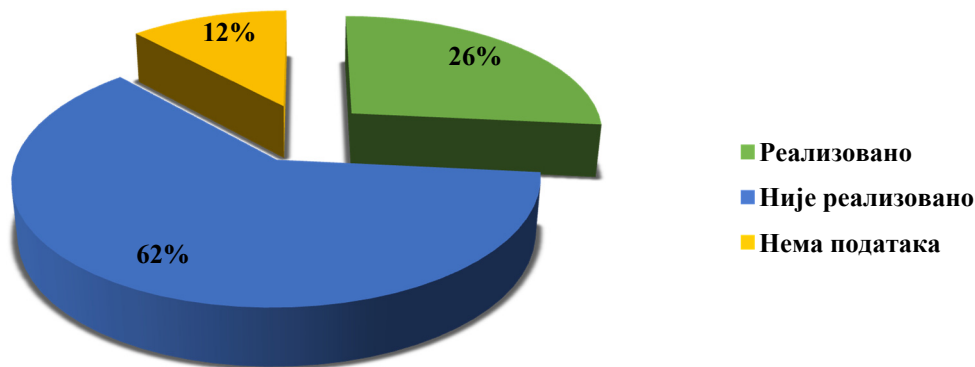
Стратегијом су формулисана 53 циља, за чије испуњење је Ревидираним акционим планом предвиђено 113 мера и 243 активности. Агенција је у овом извештају о спровођењу Стратегије испитала поступање за 177 активности доспелих до краја 2017. године.

Према оцени Агенције, од 177 испитаних активности:

1. 47 активности је реализовано у складу с индикатором, углавном на начин, али не увек и у року предвиђеном Ревидираним акционим планом (од тога је 26 трајних активности, односно оних које се оцењују у сваком извештајном периоду);
2. 109 активности није реализовано у складу с индикатором (овај број обухвата и једнократне и трајне активности), од којих 26 није реализовано због тога што није испуњена претходна, за њих условљавајућа активност;
3. за 21 активност Агенција није у могућности да оцени испуњеност;

⁴ „Службени гласник РС”, бр. 97/08, 53/10, 66/11 – одлука УС, 67/13 – одлука УС, 112/13 – аутентично тумачење и 8/15 – одлука УС.

⁵ Агенција за борбу против корупције, „Извештај о спровођењу Националне стратегије за борбу против корупције у Републици Србији за период од 2013. до 2018. године и Ревидираног акционог плана за њено спровођење за 2016. годину”, март 2017. године, доступно на: <http://www.acas.rs/wp-content/uploads/2017/03/Izvestaj-o-sprovodjenju-2016-za-net.pdf>.

Као што се види из графичког приказа, тек је једна четвртина активности (26%) реализована у складу с индикатором, док је чак за 62% активности дата оцена да нису реализоване. И даље забрињава податак да Агенција није била у могућности да оцени испуњеност једног броја активности (12%), углавном због тога што одговорни субјекти нису известили о активности или су известили на начин који не омогућава доношење поузданог закључка о томе да ли је активност испуњена или не.

Негативан тренд неиспуњавања обавеза из стратешких докумената за борбу против корупције се и ове године наставља. У 2016. години није било испуњено 31% активности, а у 2015. години – 63%. Процент из 2016. године мањи је у односу на 2015. и 2017. годину, али је због високог процента неоцењених активности у претходном извештају, међу којима су се сигурно налазиле и оне које нису реализоване, вероватније да су овогодишњи податак и онај из 2015. године реалнији.

Реализоване активности су углавном добиле оцену да су испуњене на начин предвиђен Ревидираним акционим планом. Ипак, више од половине ових активности је трајног карактера, што значи да се оцењују у сваком извештајном периоду и да нису такве природе да би њихово испуњење значило да је релевантна обавеза и извршена и да на њој не треба даље радити. Око једне четвртине нереализованих активности није испуњено због изостанка претходне условљавајуће активности, што је најчешће случај с активностима које предвиђају доношење нових или измене и допуне важећих закона.

Иако ови закључци несумњиво помажу формирању опште слике о испуњености Стратегије, важно је напоменути да су они резултат бројчаних показатеља који свим активностима дају једнаку вредност и који не морају нужно да одговарају и значају сваке појединачне активности и мере за испуњење циљева из Стратегије.

КРАТАК ПРИКАЗ РЕАЛИЗАЦИЈЕ МЕРА

Политичке активности

Иако је у Извештају о спровођењу Стратегије за 2016. годину наведено да Агенција планира да током 2017. године запосли нови кадар, то није учињено због недостатка смештајних и техничких капацитета који би одговарали већем броју запослених од тренутног. У 2017. години у односу на 2016. годину, Агенција бележи значајан пораст покренутих поступака по службеној дужности ради контроле благовремености извештаја о имовини и приходима јавних функционера, недозвољене кумулације функција и сукоба интереса јавних функционера. Међутим, када је реч о поступцима који су покренути ради контроле тачности и потпуности података из извештаја о имовини и приходима функционера, забележен је тек незнатан напредак.

Са усвајањем Закона о лобирању се значајно касни. Није остварен никакав помак у овој области у односу на 2016. годину, а нема ни назнака када би процес израде нацрта овог закона требало да почне.

Узевши у обзир да је тек око трећине јединица локалне самоуправе (ЈЛС) усвојило локални антикорупцијски план (ЛАП), не изненађује податак да су само две ЈЛС усвојиле план и програм обуке за своје запослене о испуњавању обавеза из овог документа, али ни оне нису отпочеле са његовим спровођењем.

Кампања за информисање грађана о механизмима ЛАП-а и ПАП-а, која треба да буде реализована у 2018. години, а чији је план и програм Агенција израдила у новембру 2017. године, требало би да утиче на подизање свести јавности о значају увођења превентивних антикорупцијских механизма у органе јавне власти на локалном нивоу.

Јавне финансије

Управа за јавне набавке (УЈН) је, уз подршку Светске банке, спровела анализу оптималног законског, институционалног и техничког модела е-набавки који је прикладан за примену у Републици Србији. Резултати ове анализе представљени су у документу *Јачање јавних набавки у Србији – Анализа система за електронске јавне набавке*. Такође, УЈН је обезбедила неопходне услове за унапређење њених кадровских и техничких капацитета са чијом се реализацијом почело у 2017. години.

У оквиру пројекта „Превенција и борба против корупције” ИПА 2013, Правосудна академија, Министарство правде и Републичко јавно тужилаштво (РЈТ), у сарадњи са Мисијом ОЕБС-а у Србији и Министарством правде САД-а спроводе програм обуке за носиоце јавнотужилачких функција, судије, судијске помоћнике и тужилачке сараднике, представнике полиције и запослене у институцијама који су Законом о организацији и надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала, тероризма и корупције дефинисани као „службеници за везу”. Програм се састоји из три тренинг модула, од којих је један *Проактивне истраге у области јавних набавки*. У току године, одржано је пет тродневних семинара и један тренинг за тренере у овој области.

Запослени у *AFCOS* (Одсек за сузбијање неправилности и превара у поступању са средствима ЕУ) при Министарству финансија (МФ) учествовали су на укупно девет обука, одржаних у Београду и у земљама региона (Румунија, Бугарска и Црна Гора). Циљ обука је био да се ојачају капацитети запослених како би могли да ефикасно штите финансијске интересе Европске уније.

МФ спроводи План и програм обуке интерних ревизора у складу са Правилником о условима и поступку полагања испита за стицање звања овлашћени интерни ревизор у

јавном сектору. До 31. децембра 2017. године сертифициовано је 377 интерних ревизора у јавном сектору.

Још увек није формирана електронска евиденција о обвезницима увођења система јавне интерне финансијске контроле (ЈИФК) на свим нивоима којом би требало да рукује Централна јединица за хармонизацију (ЦЈХ) при МФ. Разлог томе јесте чињеница да списак директних и индиректних корисника средстава буџета Републике Србије, односно буџета локалне власти, корисника средстава организација за обавезно социјално осигурање, других корисника јавних средстава који су укључени у систем консолидованог рачуна трезора, као и осталих корисника јавних средстава који нису укључени у систем консолидованог рачуна трезора, води Управа за трезор. С обзиром на то да су сви наведени органи у исто време и обвезници увођења система јавне финансијске контроле, МФ сматра да је дуплирање посла непотребно.

ЦЈХ редовно израђује и објављује Консолидовани годишњи извештај о стању Интерне финансијске контроле у јавном сектору (ИФКЈ) у Републици Србији.

МФ још увек није успоставило евиденцију о томе да ли су и на који начин органи јавне власти поступали по налазима и препорукама не само буџетске инспекције, већ и по препорукама контролних и регулаторних тела.

Приватизација и јавно-приватно партнерство

У децембру 2017. године усвојен је Закон о изменама и допунама Закона о стечају. Иако су измене и допуне отклониле неке од ризика корупције из текста основног закона, њима нису обухваћене све измене предвиђене Ревидираним акционим планом. Конкретно, Законом нису прецизирана већа овлашћења скупштине поверилаца за смену стечајног управника, нису предвиђене обавезе стечајног управника да изврши анализу пословања стечајног дужника за одређени временски период пре покретања стечаја и нису извршене потребне измене које би се односиле на именовање стечајног управника и вршење стручног надзора над његовим радом.

Министарство привреде је најавило да ће у другом кварталу 2018. године припремити Нацрт закона о изменама и допунама Закона о јавно-приватном партнерству и концесијама чиме ће се омогућити пуна хармонизација овог дела законодавства са *EU acquis*. Међутим, у наводима Министарства се не помиње измена законодавства како би се отклонили ризици корупције у области јавно-приватног партнерства (ЈПП) и концесија, како је предвиђено Ревидираним акционим планом.

Правосуђе

Обуке које се одвијају у оквиру горе поменутог пројекта ИПА 2013 за исте циљне групе обухватају и три тренинг модула: *Примена КЗ и прописа из области привреде и финансија, Проактивне истраге у области јавних набавки и Вођење финансијских истрага у борби против корупције*. У току године одржано је пет тродневних семинара и један тренинг за тренере у овој области. Спровођење ових обука ће се наставити у 2018. години.

Од септембра 2017. године на обукама је дистрибуиран и Приручник за сузбијање привредног криминалитета и корупције у чијој изради је учествовала група аутора састављена од професора Правног факултета, тужилаца и судије Вишег суда у Београду. Приручник садржи преглед и објашњење елемената кривичних дела из области привредног криминала и корупције, као и примере из судске праксе (приказ и анализу пресуда релевантних за ову област). У оквиру приручника не постоји део који приказује одређене истражне технике релевантне за вођење проактивних истрага.

Током четвртог квартала 2017. године, сви заменици јавних тужилаца, који су се пријавили за рад у посебним одељењима за сузбијање корупције у вишим јавним тужилаштвима, похађали су обуку „Превенција и борба против корупције”.

Посебна одељења за сузбијање корупције у вишим јавним тужилаштвима у Београду, Новом Саду, Краљеву и Нишу почела су са радом 1. марта 2018. године, од када је у примени Закон о организацији и надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала, тероризма и корупције. Међутим, надлежни органи нису пружили податке о томе да ли су обезбеђени потребни смештајни и технички капацитети за рад у посебним одељењима, као и да ли је обезбеђена адекватна административна подршка заменицима тужилаца који ће се бавити сузбијањем корупције.

Према инструктивном упутству РЈТ-а, сва јавна тужилаштва треба да воде евиденције о проактивном поступању код коруптивних кривичних дела и статистику проактивних истрага.

Нису припремљене нити усвојене измене и допуне Закона о Правосудној академији, Закона о Високом савету судства и Закона о Државном већу тужилаца, којима би се увела обавезна стална обука за носиоце правосудних функција.

Полиција

У 2017. години Сектор унутрашње контроле (СУК) Министарства унутрашњих послова (МУП) је сачинио коначне нацрте Правилника о начину и облицима вршења унутрашње контроле и Упутства о спровођењу анализе ризика корупције, а МУП је сачинио предлог текста Правилника о спровођењу теста интегритета. Ипак, њихово доношење је одложено до усвајања Закона о изменама и допунама Закона о полицији, који се од 14. новембра 2017. године налази у скупштинској процедури. У предлогу за измене и допуне Закона о полицији СУК је предложио да се чланови о анализи ризика корупције и начину спровођења теста интегритета допуне, како би примена ова два нова превентивна института била детаљније регулисана законом.

МУП је у 2017. години усвојио нови Кодекс полицијске етике.

Током претходне године СУК је спровео пет превентивних контрола у организационим јединицама МУП, након чега је поднето пет кривичних пријава и предложено да се због утврђених пропуста у раду предузму мере дисциплинске одговорности против 51 полицијског службеника. У извештајима о овим контролама, СУК је дао 41 препоруку и уочио три примера добре праксе.

СУК је у току 2017. године израдио тендерску документацију за набавку ИТ, аудио и видео опреме у оквиру програма ИПА 2015, у износу од 750.000 ЕУР, а у циљу јачања својих техничких капацитета.

Просторно планирање и изградња

Републички геодетски завод (РГЗ) ради на јачању капацитета својих запослених кроз континуиране обуке. Међутим, иако је у 2017. усвојена нова систематизација, којом је предвиђено да број запослених треба да буде већи за 550 у односу на постојећи, РГЗ није добио неопходну сагласност Владе да запосли нови кадар. РГЗ још увек не издаје изводе из катастра који имају форму електронског потписа и документа јер није испуњен кључни предуслов, а то је усвајање Закона о електронској управи.

Систем грађевинских дозвола *online* је у пуној примени. У периоду од јануара 2016. до децембра 2017. године, уз подршку бројних донатора попут Светске банке, Британске

амбасаде, Европског развојног програма ПРОГРЕС, Америчке агенције за међународни развој (*USAID*), Национална алијанса за локални економски развој (НАЛЕД) је обучио више од 4.500 корисника система за електронско издавање дозвола за градњу.

Иако је у складу са анализом потреба за унапређење својих инспекцијских капацитета Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре (МГСИ) усвојило нови Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних места, због забране запошљавања у јавном сектору у 2017. години МГСИ није запослило нове људе у Сектору за инспекцијски надзор. С друге стране, МГСИ, у сарадњи са другим државним органима, међународним и домаћим организацијама ради на јачању постојећих кадровских капацитета у поменутом Сектору. Сви инспектори су похађали обуку „Ка ефикаснијим инспекцијама”, која је имала за циљ унапређење знања и вештина инспектора, као и обуку о примени Закона о општем управном поступку. Обуке је спровела организација Партнери за демократске промене Србија уз подршку *USAID* – Пројекат за боље услове пословања (БЕП).

Здравство

Здравствене установе у Србији подносе Министарству здравља извештаје о спроведеним јавним набавкама, које Министарство објављује и квартално ажурира на својој интернет страници.

Образовање и спорт

Министарство просвете, науке и технолошког развоја (МПН) још увек није донело Кодекс понашања за наставно особље предшколских и школских установа. Очекује се да ће Кодекс бити усвојен до децембра 2019. године, када истиче рок предвиђен Акционим планом за борбу против корупције у образовању.

МПН ажурира податке о установама и запосленима у установама предшколског, основног и средњег образовања и васпитања у Информациони систем просвете *Dositej* (ЦЕНУС). У исто време, врши интегрисање података о високошколским установама са циљем да се сви ажурирани и прикупљени подаци инкорпоришу у поменути информациони систем просвете.

Комисија за акредитацију и проверу квалитета (КАПК) и даље није успоставила праксу да на својој интернет страници објављује извештаје о налазима рецензата који су релевантни за доношење одлуке о акредитацији високошколских установа у Србији.

Министарство омладине и спорта није припремило нацрт посебног закона којим би се регулисало утврђивање статуса спортских савеза и удружења, власништва над имовином и финансирања из јавних средстава на националном и локалном нивоу. Такође, Министарство није усвојило нови Правилник о номенклатури спортских занимања и звања, који садржи одредбе о забрани сукоба интереса при обављању професије спортског менаџера.

Медији

Агенција је мишљења да је преосталу активност у Ревидираном акционом плану у области медија немогуће реализовати на начин како је то дефинисано у овом документу. Наиме, Министарство културе и информисања је означено као одговорни субјект за континуирано ажурирање и одржавање података из регистара о медијима, односно њиховој власничкој структури, без обзира на то што оно нема правни основ за прикупљање ових података, односно без обзира на то што је за вођење Регистра медија надлежна Агенција за привредне регистре.

Превенција корупције

Са циљем да се успоставе услови и критеријуми за запошљавање и напредовање у јавној управи (укључујући именована и постављена лица) у складу са принципима конкурентности и транспарентности, Министарство државне управе и локалне самоуправе (МДУЛС) је припремило нацрте закона који се односе на запослене у јавним службама, ЈЛС и јавним агенцијама. Усвојени су Закон о запосленима у јавним службама и Закон о изменама и допунама Закона о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе. Јавна расправа о Нацрту закона о изменама и допунама Закона о јавним агенцијама и Нацрт закона о платама запослених у јавним агенцијама спроведена је у октобру 2017. године. У току је израда претходне анализе и консултативни процес у вези са изменама и допунама Закона о државним службеницима како би се побољшала законска решења која се односе на пријем државних службеника на основу спроведеног конкурса, оцењивање запослених ради унапређења система напредовања „према заслугама”, систем одговорности и транспарентности рада запослених и др.

Како би се ускладиле плате и зараде запослених у јавном сектору примерено врсти, обиму и сложености посла, у 2017. години су усвојени Закон о систему плата запослених у јавном сектору и Закон о платама службеника и намештеника у органима аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе. Као што је већ поменуто, Нацрт закона о платама запослених у јавним агенцијама је прошао јавну расправу. Уредба о изменама и допунама Уредбе о каталогу радних места у јавним службама и другим организацијама у јавном сектору усвојена на седници Владе у децембру прошле године.

Централни регистар обавезног социјалног осигурања (ЦРОСО) ојачао је своје кадровске и техничке капацитете у 2017. години. ЦРОСО је технички повезан са Агенцијом за привредне регистре, Инспекторатом за рад, Републичким фондом за пензијско и инвалидско осигурање, Републичким фондом за здравствено осигурање (РФЗО) и Националном службом за запошљавање. Преко портала ЦРОСО, за три године, регистровано преко 120.000 обвезника, који су успешно спровели преко 5.000.000 е-пријава на обавезно социјално осигурање.

Припремљени текст Предлога уредбе о изменама и допунама Уредбе за подстицање програма или недостајућег дела средстава за финансирање програма од јавног интереса које реализују удружења, након веома садржајне и свеобухватне јавне расправе, упућен је надлежним органима ради давања мишљења и, након добијања мишљења, МДУЛС, које је предлагач, очекује да ће, до краја јануара 2018. године Предлог бити упућен Влади на усвајање.

Агенција је током 2017. године одржала два консултативна састанка са организацијама цивилног друштва (ОЦД). Консултативни састанци су имали за циљ да информишу цивилно друштво о активностима које Агенција планира да спроведе, али и да се путем дијалога са представницима цивилног друштва размене информације, мишљења и искуства о могућностима учешћа јавности у креирању јавних политика.

Привредна комора Србије (ПКС) континуирано организује различите догађаје који имају циљ да промовишу борбу против корупције у привредном сектору. У току 2017. године, ПКС је организовала два семинара и један округли сто у вези са наведеном темом.

Још увек нису усвојене измене и допуне Закона о Народној скупштини којим би се увела обавеза Владе да подноси Народној скупштини, најмање једном годишње, извештај о спровођењу закључака Народне скупштине донетих поводом разматрања извештаја независних државних органа, организација и тела. Предлог Закона, који садржи наведене измене, био је поднет, али услед расписивања парламентарних избора и конституисања новог сазива Народне скупштине 2016. године, није било могуће његово разматрање.

Међутим, нису јасни разлози због чега није дошло до његовог разматрања и усвајања у 2017. години.

Оцене међународних организација

Најпознатије рангирање земаља према перцепцији корупције у јавном сектору, које већ двадесет трећу годину заредом сачињава међународна организација *Transparency International*, Србију и даље сврстава међу земље у којима је ниво корупције висок. Србија се према индексу перцепције корупције за 2017. годину нашла на 77. месту од 180 земаља, које делимо са Кином, Суринамом и Тринидадом и Тобагом. На ово место нас је довео индекс 41 од могућих 100⁶, тако да, суштински, не постоје битније промене у рангирању у односу на 2008. годину. Са оваквим индексом, Србија се налази у групи земаља са раширеном корупцијом (испод 50 поена) и два поена испод светског просека (око 43 поена). Индекс се сачињава на основу процена стручњака, представника институција и пословних људи, као и на основу истраживања која спроводе међународне организације.

Транспарентност Србија (ТС) оцењује да се узрок ове стагнације налази у чињеници да нити се закони битно побољшавају, нити се постојећи примењују. Иако се као приоритети наводе борба против корупције, владавина права и европске интеграције, током 2017. године нису спроведене чак ни активности које се налазе у антикорупцијским акционим плановима у склопу ЕУ интеграција. ТС сматра да на овако лошу перцепцију корупције најснажније утиче то што нису испитани чак ни они случајеви сумње на корупцију који су документовани у извештајима независних државних органа и новинарским истраживањима.

ТС даље истиче да резултати истраживања јавног мњења у Србији, као што су Глобални барометар корупције *Transparency International*, истраживања Програма Уједињених нација за развој (UNDP), показују да утисак о високој раширености корупције имају и грађани Србије, иако су код ових истраживања флукуације у перцепцији корупције знатно веће⁷.

⁶ У 2016. години Република Србија оцењена је индексом 41, у 2015. – 40, а у 2014. години индексом 41. Оцене за претходне године доступне су на: <http://www.transparentnost.org.rs/index.php/sr/istraivanja-o-korupciji/indeks-percepcije-korupcije-cpi>.

⁷ Транспарентност Србија, „СРП 2017: Србија изгубила један поен и пала за пет места на листи Индекса перцепције корупције”, фебруар 2018. године, доступно на: http://transparentnost.org.rs/images/dokumenti_uz_vesti/Saop%C5%A1tenje_CPI_2017.pdf.

СПРОВОЂЕЊЕ ПОЈЕДИНАЧНИХ ОБАВЕЗА ИЗ РЕВИДИРАНОГ АКЦИОНОГ ПЛАНА ЗА 2017. ГОДИНУ

3.1. ПОЛИТИЧКЕ АКТИВНОСТИ

У оквиру прве области Стратегије – Политичке активности – формулисано је пет циљева:

1. отклоњени недостаци у правном оквиру и спровођењу контроле финансирања политичких активности и субјеката (циљ 3.1.1.);
2. отклоњени недостаци у правном оквиру и ојачани капацитети у области превенције сукоба интереса, контроле имовине и прихода јавних функционера (циљ 3.1.2.);
3. усвојен и примењен делотворан законски оквир којим се регулише лобирање и учешће јавности у поступку доношења прописа (циљ 3.1.3.);
4. утврђени јасни критеријуми за предлагање, избор и разрешење, као и вредновање резултата рада директора јавних предузећа (циљ 3.1.4.);
5. усвојени покрајински и локални акциони планови за борбу против корупције чије спровођење надзиру стална радна тела покрајинских, односно локалних скупштина (циљ 3.1.5.).

За испуњење ових пет циљева предвиђено је 12 мера и 31 активност, од којих је поступање испитано за 22 активности. Према оцени Агенције, од 22 испитане активности:

- пет активности је реализовано у складу с индикатором, на начин предвиђен Ревидираним акционим планом. Само једна од ових активности је једнократне природе и она је реализована и у року;
- 14 активности није реализовано у складу с индикатором, од којих пет због тога што нису биле испуњене претходне, за њих условљавајуће активности;
- за три активности Агенција није у могућности да оцени реализацију.

Поступање по Стратегији и Ревидираном акционом плану

Циљ 3.1.1. Отклоњени недостаци у правном оквиру и спровођењу контроле финансирања политичких активности и субјеката

Ревидираним акционим планом за испуњење овог циља предвиђена је једна мера.

Мера 3.1.1.1. Ојачати капацитете Државне ревизорске институције (ДРИ) за ефикасно спровођење ревизије парламентарних политичких странака

Првом активношћу је предвиђено да ДРИ до **30. јуна 2017. године** измени систематизацију тако да одговара препорукама нове анализе потреба и запосли кадар у складу са измењеним актом о систематизацији.

Уз активност је предвиђена напомена да је претходна анализа потреба израђена у марту 2014. године.

Индикатор: Усвојен акт о систематизацији који одговара препорукама анализе потреба; Број и структура запосленог кадра одговара измењеном акту о систематизацији;

Агенција није у могућности да оцени реализацију ове активности.

Другом активношћу је предвиђено да **ДРИ континуирано** направи и спроводи план и програм обуке запослених у складу са препорукама анализе потреба.

Индикатор: План и програм обуке који одговара препорукама анализе потреба; Достављен извештај о спроведеном плану и програму обуке

Агенција није у могућности да оцени реализацију ове активности.

Трећом активношћу је предвиђено да **ДРИ до 30. септембра 2017. године** набави опрему и иницира поступак обезбеђивања простора у складу са препорукама анализе потреба.

Уз активност је предвиђена напомена да садржина активности зависи од тога да ли је анализа указала на потребе за набавком опреме или простора или и једног и другог и у складу с тим се врши оцена испуњености активности.

Индикатор: Достављен извештај о набављеној опреми/простору

Агенција није у могућности да оцени реализацију ове активности.

ДРИ је доставила извештај о спровођењу Стратегије за први квартал 2017. године, али се у извештају није осврнула на реализацију активности које потпадају под ову меру⁸.

Циљ 3.1.2. Отклоњени недостаци у правном оквиру и ојачани капацитети у области превенције сукоба интереса, контроле имовине и прихода јавних функционера

Ревидираним акционим планом је за испуњење овог циља предвиђено пет мера.

Мере 3.1.2.1, 3.1.2.2. и 3.1.2.4. нису доспеле за реализацију до краја 2017. године, с обзиром на то да је рок за прву меру условљен успостављањем система Јединственог идентификационог пореског броја (ЈИПБ) (који АП 23 предвиђа за крај 2018. године (*активност 2.2.10.9.*)), док су рокови за друге две мере условљени почетком примене новог Закона о Агенцији за борбу против корупције, који још увек није усвојен.

Мера 3.1.2.3.а. Успоставити проактивни приступ у контроли извештаја о имовини и приходима функционера

Првом активношћу је предвиђено да **Агенција до 30. јуна 2017. године** запосли нови кадар у области контроле извештаја о имовини и приходима функционера.

Индикатор: Запослен нови кадар у области контроле извештаја о имовини и приходима функционера

Активност није реализована у складу с индикатором.

⁸ ДРИ, *Извештај о спровођењу Стратегије за први квартал 2017. године*, април 2017.

Другом активношћу је предвиђено да **Агенција континуирано** покреће нове поступке контроле благовремености подношења извештаја о имовини и приходима функционера на основу индиција и података прикупљених у поступцима контроле других извештаја, другим поступцима које води Агенција, као и из других извора (медија, информација добијених од других органа, правних и физичких лица, које нису достављене како би се покренуо поступак пред Агенцијом и сл.).

Индикатор: Број нових поступака контроле благовремености извештаја, покренутих на начин описан у садржају активности, повећан у односу на претходну годину

Активност је реализована у складу с индикатором за извештајни период.

Према подацима којима Агенција располаже, активност је реализована на начин предвиђен Ревидираним акционим планом.

Трећом активношћу је предвиђено да **Агенција континуирано** покреће нове поступке контроле тачности и потпуности података из извештаја о имовини и приходима функционера на основу индиција и података прикупљених у поступцима контроле других извештаја, другим поступцима које води Агенција, као и из других извора (медија, информација добијених од других органа, правних и физичких лица које нису достављене како би се покренуо поступак пред Агенцијом и сл.).

Индикатор: Број поступака контроле тачности и потпуности података из извештаја, покренутих на начин описан у садржају активности, повећан у односу на претходну годину

Активност је реализована у складу с индикатором за извештајни период.

Према подацима којима Агенција располаже, активност је реализована на начин предвиђен Ревидираним акционим планом.

* У извештају за 2016. годину, друга активност је оцењена као нереализована, а трећа као реализована на начин предвиђен Ревидираним акционим планом.

Иако је у *Извештају о спровођењу Стратегије за 2016. годину*⁹ наведено да Агенција планира да у току 2017. године повећа број запослених, то није учињено. Разлози за незапошљавање новог кадра у претходној години леже у чињеници да Агенција тренутно не располаже смештајним и техничким капацитетима који би одговарали већем броју запослених од тренутног.

Када је реч о покретању нових поступака контроле благовремености подношења извештаја о имовини и приходима функционера, на основу индиција и података прикупљених из других извора, у 2017. години на описани начин је покренуто 283 поступка, што је повећање у односу на 2016. годину, када је покренуто 206 таквих поступака.

У погледу обавезе покретања нових поступака контроле тачности и потпуности података из извештаја о имовини и приходима функционера, на основу индиција и података прикупљених из других извора, Агенција је у 2017. години покренула 21 такав поступак, што представља незнатно повећање у односу на 2016. годину, када је покренуто 20 поступака те врсте¹⁰.

⁹ Агенција за борбу против корупције, *Извештај о спровођењу Стратегије за 2016. годину*, стр. 27.

¹⁰ Агенција за борбу против корупције, *Извештај о спровођењу Стратегије за 2017. годину*, фебруар 2018.

Мера 3.1.2.3.б. Успоставити проактиван приступ у области спречавања и решавања сукоба интереса функционера

Првом активношћу је предвиђено да **Агенција** до **30. јуна 2017. године** запосли нови кадар у области спречавања и решавања сукоба интереса функционера.

Индикатор: Запослен нови кадар у области спречавања и решавања сукоба интереса функционера

Активност није реализована у складу с индикатором.

Другом активношћу је предвиђено да **Агенција континуирано** покреће нове поступке за утврђивање неспојивости јавних функција на основу индиција и података прикупљених у другим поступцима за утврђивање неспојивости јавних функција, другим поступцима које води Агенција, као и из других извора (медија, информација добијених од других органа, правних и физичких лица, које нису достављене како би се покренуо поступак пред Агенцијом и сл.).

Индикатор: Број поступака за утврђивање неспојивости јавних функција, покренутих на начин описан у садржају активности, повећан у односу на претходну годину

Активност је реализована у складу с индикатором за извештајни период.

Према подацима којима Агенција располаже, активност је реализована на начин предвиђен Ревидираним акционим планом.

Трећом активношћу је предвиђено да **Агенција континуирано** покреће нове поступке за утврђивање и санкционисање сукоба интереса функционера на основу индиција и података прикупљених у другим поступцима за утврђивање и санкционисање сукоба интереса функционера, другим поступцима које води Агенција, као и из других извора (медија, информација добијених од других органа, правних и физичких лица које нису достављене како би се покренуо поступак пред Агенцијом и сл.).

Индикатор: Број поступака за утврђивање и санкционисање сукоба интереса функционера, покренутих на начин описан у садржају активности, повећан у односу на претходну годину

Активност је реализована у складу с индикатором за извештајни период.

Према подацима којима Агенција располаже, активност је реализована на начин предвиђен Ревидираним акционим планом.

* У извештају за 2016. годину, друга и трећа активност су оцењене као нереализоване.

Прва активност, која се односи на запошљавање новог кадра у области спречавања и решавања сукоба интереса функционера, није реализована из истих разлога који су наведени поводом реализације претходне мере.

У погледу недозвољене кумулације функција¹¹, против функционера који другу јавну функцију или више јавних функција врше без сагласности Агенције, покренуто је

¹¹ Уместо речи „неспојивост” јавних функција Агенција користи синтагму „недозвољена кумулација функција” (вршење друге јавне функције или више јавних функција без сагласности Агенције), јер је исправније, по наводима Агенције, да се поступци опишу као „поступци за утврђивање недозвољене кумулације функција”, с обзиром на то да јавне функције које врше функционери могу бити спојиве, али и не морају.

166 поступака, што је за 38,33% више у односу на 2016. годину, када је покренуто 120 поступака.

Што се тиче треће активности, у току 2017. године због сумње на постојање сукоба интереса, по службеној дужности је покренуто 69 поступака, што је за 81,58% више у односу на 2016. годину, када је на тај начин покренуто 38 поступака¹².

Циљ 3.1.3. Усвојен и примењен делотворан законски оквир којим се регулише лобирање и учешће јавности у поступку доношења прописа

Ревидираним акционим планом за испуњење овог циља предвиђене су три мере.

Мера 3.1.3.1. Успоставити механизме којима би се заинтересованим странама и јавности омогућило учешће у поступку доношења прописа на свим нивоима власти

Првом активношћу је предвиђено да **Министарство државне управе и локалне самоуправе**¹³ и **Влада** до **30. септембра 2016. године** израде и доставе Народној скупштини предлоге закона о изменама и допунама закона, на основу извршене анализе.

Индикатор: Предлози закона о изменама и допунама закона, који по својој садржини одговарају препорукама анализе и Резолуцији о законодавној политици Народне скупштине, поднети Народној скупштини

Средство верификације: Образложење из нацрта/предлога закона које садржи објашњење о томе на који начин су унете препоруке из анализе, као и из Резолуције о законодавној политици Народне скупштине

Активност није реализована у складу с индикатором у делу који се односи на МДУЛС.

Активност није реализована у складу с индикатором у делу који се односи на Владу, с обзиром на то да није испуњена претходна условљавајућа активност.

Другом активношћу предвиђено је да **Народна скупштина** до **31. децембра 2016. године** усвоји законе о изменама и допунама закона.

Индикатор: Усвојени закони о изменама и допунама закона који по својој садржини одговарају препорукама Резолуције о законодавној политици Народне скупштине

Активност није реализована у складу с индикатором, с обзиром на то да није испуњена претходна условљавајућа активност.

Трећом активношћу је предвиђено да **председници скупштина јединица локалне самоуправе** до **31. марта 2017. године** усвоје измене статута/пословника јединица локалних самоуправа на начин предвиђен мером.

¹² Агенција за борбу против корупције, *Извештај о спровођењу Стратегије за 2017. годину*, фебруар 2018.

¹³ У тексту Ревидираниог акционог плана као одговорни субјект наведено је „одговорни субјекти у складу са препорукама анализе и Влада”. Министарство правде је на основу захтева Агенције за тумачењем одговорило да је „одговорни субјект у складу са препорукама анализе” Министарство државне управе и локалне самоуправе.

Уз активност је предвиђена напомена да је потребно остварити сарадњу са Сталном конференцијом градова и општина.

Индикатор: Усвојене измене статута, односно пословника јединица локалне самоуправе на начин предвиђен мером

Активност није реализована у складу с индикатором, с обзиром на то да није испуњена претходна условљавајућа активност.

* У извештају за 2016. годину, прва и друга активност су оцењене као нереализоване.

У извештајима Министарства државне управе и локалне самоуправе (МДУЛС) о спровођењу Стратегије у 2017. години наводи се, као и претходне године, да је о Нацрту закона о измени Закона о државној управи, којим се омогућава учешће заинтересоване јавности у процесу доношења одлука и креирању прописа, спроведена јавна расправа, прибављена су потребна мишљења, а да је затим реализација активности одложена у циљу спровођења ширег консултативног процеса, с обзиром на чињеницу да примена закона, осим органа државне управе, обухвата и све друштвене субјекте који могу бити заинтересовани за садржину закона и других инструмената јавних политика које надлежни органи намеравају да припреме. У прошлогодишњем извештају је наведено да се реализација ове активности очекује у фебруару 2017. године¹⁴, у првом кварталном извештају за 2017. годину – у јуну, а у извештају за други квартал је наведено да ће се, због формирања нове Владе, обновити поступак прибављања мишљења, па је очекивање усвајања померено на крај 2017. године. У четвртном кварталном извештају наведено је да је реализација мере у току, а предвиђања када ће нацрт бити достављен Влади нису дата¹⁵.

У погледу измена и допуна Закона о локалној самоуправи, у прошлогодишњем извештају наведено је да се усвајање очекује почетком првог квартала 2017. године, а да је до одлагања дошло због немогућности да се обезбеди да се Предлог закона нађе на дневном реду Народне скупштине до краја 2016. године, услед превеликог броја закона који су од раније у скупштинској процедури¹⁶. У овогодишњим извештајима МДУЛС-а наводи се да се усвајање Закона очекује у другом кварталу 2017. године, затим до краја 2017. године, а у последњем извештају у току 2018. године. Како се објашњава у сваком од ових извештаја, на кашњење утиче застој у раду републичког парламента због председничких избора, док је због формирања нове Владе, МДУЛС у другом кварталу био у обавези да понови прибављање мишљења од надлежних органа¹⁷.

Због кашњења са изменама ових закона, касне и друге активности у оквиру ове мере којима је предвиђено да Влада до 31. марта 2017. године кроз измене пословника прецизира критеријуме и начин одржавања јавне расправе и донесе пропис којим се ближе уређује организовање и спровођење јавних расправа, као и да, у истом року ЈЛС, у сарадњи са Сталном конференцијом градова и општина (СКГО), ову меру инкорпорирају у своје статуте, односно пословнике.

¹⁴ Агенција за борбу против корупције, *Извештај о спровођењу Стратегије за 2016. годину*, стр. 29.

¹⁵ МДУЛС, *Извештај о спровођењу Стратегије за 2017. годину*, април, јул и октобар 2017. и јануар 2018.

¹⁶ Агенција за борбу против корупције, *Извештај о спровођењу Стратегије за 2016. годину*, стр. 30.

¹⁷ МДУЛС, *Извештај о спровођењу Стратегије за 2017. годину*, април, јул и октобар 2017. и јануар 2018.

Иако није експлицитно наглашено, вероватно је да је аутор Ревидираног акционог плана имао на уму да ЈЛС усвоје измене својих статута и пословника након усвајања одговарајућих измена Закона о локалној самоуправи у циљу омогућавања заинтересованим странама и јавности учешће у поступку доношења прописа на локалном нивоу. Наиме, усвајање ових измена предвиђено је до краја децембра 2016. године, док су измене статута, односно пословника ЈЛС предвиђене за први квартал 2017. године. До краја 2017. године, релевантне измене Закона о локалној самоуправи нису усвојене.

Четврта и пета активност у оквиру ове мере предвиђају да Влада, у року од три месеца од доношења закона (вероватно се ради о Закону о државној управи), усвоји измене и допуне свог пословника којима се прецизирају критеријуми и начин одржавања јавне расправе и донесе пропис којим се ближе уређују организовање и спровођење јавних расправа. С обзиром на то да релевантне измене Закона о државној управи још увек нису усвојене, нису испуњене претпоставке да се ове две активности реализују, па ни да се њихово испуњење оцењује у овом извештају.

Мера 3.1.3.2. Усвојити закон којим се уређује лобирање и приступ јавности свим информацијама о лобирању у органима јавне власти

Првом активношћу је предвиђено да **министарство надлежно за послове трговине до 31. децембра 2016. године** изради Нацрт закона и достави га Влади.

Уз активност је предвиђена напомена да у радној групи треба да учествују представници министарства надлежног за послове државне управе и Агенције.

Индикатор: Нацрт закона којим се уређује лобирање и приступ јавности свим информацијама о лобирању у органима јавне власти достављен Влади

Средство верификације: Образложење из Нацрта закона које садржи објашњење на који начин је омогућен приступ јавности свим информацијама о лобирању у органима јавне власти

Активност није реализована у складу с индикатором.

Другом активношћу је предвиђено да **Влада до 31. марта 2017. године** изради и поднесе Предлог закона Народној скупштини.

Индикатор: Предлог закона којим се уређује лобирање и приступ јавности свим информацијама о лобирању у органима јавне власти поднет Народној скупштини

Средство верификације: Образложење из Предлога закона које садржи објашњење на који начин је омогућен приступ јавности свим информацијама о лобирању у органима јавне власти

Активност није реализована у складу с индикатором, с обзиром на то да није испуњена претходна условљавајућа активност.

Трећом активношћу је предвиђено да **Народна скупштина до 30. јуна 2017. године** усвоји Закон.

Индикатор: Усвојен Закон

Активност није реализована у складу с индикатором, с обзиром на то да није испуњена претходна условљавајућа активност.

* У извештају за 2016. годину, прва активност је оцењена као нереализована.

У погледу реализације мере која се односи на усвајање закона којим се уређује лобирање, није било никаквих промена у односу на претходну годину. Министарство трговине, туризма и телекомуникација доставило је идентичан извештај о спровођењу активности везане за израду Нацрта закона о лобирању као и прошле године¹⁸.

Влада и Народна скупштина се у кварталним извештајима за спровођење Стратегије у 2017. години нису осврнуле на ову активност¹⁹.

Мера 3.1.3.3. Спровести кампању за информисање јавности о механизмима учешћа у поступку доношења прописа на свим нивоима

Једином активношћу у оквиру мере је предвиђено да **министарство надлежно за послове државне управе и локалне самоуправе до 30. јуна 2017. године** спроведе кампању према плану и програму.

Уз активност је предвиђена напомена да је потребно остварити сарадњу са Сталном конференцијом градова и општина и ОЦД.

Индикатор: Кампања спроведена према плану и програму: извештај о спроведеној кампањи

Активност није реализована у складу с индикатором.

С обзиром на то да је испуњење активности која се односи на спровођење кампање за информисање јавности о механизмима учешћа у поступку доношења прописа на свим нивоима претходно условљено усвајањем измена закона²⁰ којима се регулише ова област, ова активност није реализована, иако је МДУЛС обезбедило средства за њу у износу од пет милиона динара у буџету за 2017. годину²¹. У последњем кварталном извештају о Стратегији у 2017. години, МДУЛС наводи да су средства за реализацију ове активности, у истом износу, обезбеђена и буџетом за 2018. годину, јер се у текућој години очекује усвајање измена и допуна Закона о локалној самоуправи²².

Циљ 3.1.4. Утврђени јасни критеријуми за предлагање, избор и разрешење, као и вредновање резултата рада директора јавних предузећа

Ревидираним акционим планом је предвиђено да се мере и активности из овог циља бришу јер су реализоване. Једина мера која је била предвиђена у оквиру овог циља предвиђала је измене Закона о јавним предузећима тако да се утврде јасни и објективни критеријуми за избор, разрешење и начин вредновања рада директора на свим нивоима власти, као и да се уведу механизми одговорности за доследно спровођење ових критеријума.

Ипак, према оцени Агенције, брисање ове мере из Ревидираног акционог плана с образложењем да је реализована није оправдано²³. С друге стране, АП 23 предвиђа

18 Агенција за борбу против корупције, *Извештај о спровођењу Стратегије за 2016. годину*, стр. 31.

19 Влада Републике Србије, *Извештај о спровођењу Стратегије за 2017. годину*, јануар 2018. године; Народна скупштина, *Извештај о спровођењу Стратегије за 2017. годину*, јануар 2018. године.

20 Мисли се, пре свега, на Закон о државној управи и Закон о локалној самоуправи.

21 МДУЛС, *Извештај о спровођењу Стратегије за 2017. годину*, април 2017.

22 МДУЛС, *Извештај о спровођењу Стратегије за 2017. годину*, јануар 2018.

23 Видети детаљније: Агенција за борбу против корупције, *Извештај о спровођењу Стратегије за 2016. годину*, стр. 32-33.

ублажену форму ове мере тако што налаже да министарство надлежно за послове привреде, уз учешће ОЦД, изради „критеријуме за објективан и транспарентан избор директора, извршних и надзорних одбора јавних предузећа” (*активност 2.2.9.3.*) до краја четвртог квартала 2016. године. Поред тога што је обавеза ублажена, АП 23 не прецизира у којој форми треба израдити ове критеријуме. У Извештају Савета за спровођење АП 23²⁴ оцењено је да је ова активност у потпуности реализована захваљујући условима за избор директора јавног предузећа, прописаним Законом о јавним предузећима из 2016. године и мерилима за именовање директора јавног предузећа, која су прописана истоименом Уредбом.

Циљ 3.1.5. Усвојени покрајински и локални акциони планови за борбу против корупције чије спровођење надзиру стална радна тела покрајинских, односно локалних скупштина

Ревидираним акционим планом за испуњење овог циља предвиђене су три мере.

<p>Мера 3.1.5.1.а. Организовати обуке за функционере и службенике органа јавне власти на нивоу јединица локалне самоуправе у циљу испуњавања обавеза из усвојеног плана за борбу против корупције</p>
<p>Првом активношћу је предвиђено да градоначелници/председници општина до 31. августа 2017. године израде план и програм обуке.</p> <p>Индикатор: Израђен план и програм обуке</p>
<p>Активност није реализована у складу с индикатором.</p>
<p>Другом активношћу је предвиђено да градоначелници/председници општина до 31. октобра 2017. године спроведу план и програм обуке.</p> <p>Индикатор: Извештај о спроведеном плану и програму обуке</p>
<p>Активност није реализована у складу с индикатором.</p>

ЈЛС су имале обавезу да након усвајања ЈАП-а, израде, па затим и спроведу план и програм обуке за функционере и службенике органа јавне власти на нивоу ЈЛС о обавезама из усвојеног плана. До краја јануара 2018. године, од 146 ЈЛС-а које су имале обавезу да усвоје ЈАП, њих 50 је усвојило поменути документ који је у потпуности или делимично усклађен са Моделом који је израдила Агенција²⁵.

Од поменутих 50 ЈЛС-а, само две су известиле да су усвојиле план и програм обуке о испуњавању обавеза из ЈАП-а²⁶.

Ниједна ЈЛС није известила о томе да је ова обука спроведена, а Агенција оцењује да није реално очекивати да ће се обуке реализовати у скорије време, имајући у виду чињеницу да су неке од ЈЛС-а тек недавно усвојиле ЈАП, док већина то још увек није

²⁴ Видети детаљније: Савет за спровођење Акционог плана за Поглавље 23, *Извештај број 3/27 о спровођењу Акционог плана за Поглавље 23*, стр. 321, доступно на: <https://www.mpravde.gov.rs/tekst/17033/izvestaj-br-32017-o-sprovodjenju-akcionog-plana-za-poglavlje-23.php>.

²⁵ Агенција за борбу против корупције, *Статистика о изради у усвајању локалних антикорупцијских планова*, јануар 2018.

²⁶ Општина Сурдулица, *Извештај о спровођењу Стратегије за 2017. годину* који садржи и План и програм обуке у вези са Локалним антикорупцијским планом, јануар 2018. Град Пожаревац, *Извештај о спровођењу Стратегије за 2017. годину*, јануар 2018.

учинила и да је за припрему и извођење плана и програма обука о овој теми потребно имати неопходне стручне капацитете.

Мера 3.1.5.1.б. Организовати обуке за функционере и службенике органа јавне власти на нивоу територијалне аутономије у циљу испуњавања обавеза из усвојеног плана за борбу против корупције
Првом активношћу је предвиђено да секретар владе јединице територијалне аутономије до 31. августа 2017. године изради план и програм обуке. Индикатор: План и програм обуке
Активност није реализована у складу с индикатором.
Другом активношћу је предвиђено да секретар владе јединице територијалне аутономије до 31. октобра 2017. године спроведе план и програм обуке. Индикатор: Извештај о спроведеном плану и програму обуке
Активност није реализована у складу с индикатором.

Аутономна покрајина Војводина још увек није усвојила Покрајински антикорупцијски план (ПАП), а будући да су обе активности из ове мере условљене тим усвајањем, до израде и спровођења плана и програма обука, који би садржали елементе из ПАП-а, може доћи тек кад се ПАП изради и усвоји.

Мера 3.1.5.2. Организовати кампању за информисање грађана о механизмима акционог плана за борбу против корупције покрајина и јединица локалне самоуправе
Првом активношћу је предвиђено да Агенција до 31. децембра 2017. године направи програм и план кампање. Индикатор: Израђен програм и план кампање
Активност је реализована у складу с индикатором. Према подацима којима Агенција располаже, активност је реализована на начин и у року који су предвиђени Ревидираним акционим планом

* Друга активност није доспела за реализацију до краја 2017. године.

Агенција је израдила *План и програм кампање за информисање грађана о механизмима локалног и покрајинског антикорупцијског плана* у новембру 2017. године. У оквиру дела документа који представља програм кампање, дефинисани су њена сврха, циљ, трајање и процена трошкова. Наведено је да: „подизање свести јавности о значају превентивних антикорупцијских механизма и промовисање модела покрајинских и локалних антикорупцијских планова ради њиховог разумевања и примене”, представља сврху кампање, док је циљ кампање: „подизање свести јавности о значају превентивних антикорупцијских механизма и промовисање модела покрајинских и локалних антикорупцијских планова ради њиховог разумевања и примене²⁷”. Додатно, овим документом су дефинисане главне поруке кампање, предлог стратегије за њено извођење и очекивани резултати и показатељи успешности.

27 Видети детаљније: Агенција за борбу против корупције, *План и програм кампање за информисање грађана о механизмима локалног и покрајинског антикорупцијског плана*, новембар 2017. године, доступно на <http://www.acas.rs/praksa-agencije/pracenje-strategije/>.

Агенција сматра да би промовисање и популаризација механизма ЈАП-а и ПАП-а били успешнији уколико би се обезбедило ангажовање агенције за односе са јавношћу која би креирала кампању и развила њен креативни концепт. Планом и програмом кампање је предвиђено да на пословима спровођења и анализе истраживања јавног мњења и формирања фокус група, Агенција сарађује са СКГО. Планирано је да кампања траје до краја 2018. године. У буџету за 2018. годину Агенција је обезбедила средства за спровођење кампање.

3.2. ЈАВНЕ ФИНАНСИЈЕ

У оквиру друге области Стратегије – Јавне финансије – формулисано је десет циљева, за чије испуњење су предвиђене 23 мере и 45 активности, од којих је поступање испитано за 27 активности. Према оцени Агенције, од 27 испитаних активности:

- 13 активности је реализовано у складу с индикатором, и то на начин предвиђен Ревидираним акционим планом. Три реализоване активности су једнократне, од којих су две реализоване у року, а једна не, док су све остале активности трајне природе;
- девет активности није реализовано у складу с индикатором, од којих су три трајне природе;
- за пет активности Агенција није у могућности да оцени реализацију.

Ова област Стратегије подељена је на три подобласти: јавни приходи, јавни расходи и јавна интерна финансијска контрола, екстерна ревизија и заштита финансијских интереса Европске уније.

3.2.1. Јавни приходи

У оквиру ове подобласти формулисана су четири циља:

1. систем е-Порези у потпуности је развијен и подаци се редовно ажурирају (циљ 3.2.1.1.);
2. успостављен правни и институционални оквир за спровођење система јединственог идентификационог пореског броја за физичка и правна лица (циљ 3.2.1.2.);
3. идентификовани и отклоњени сви недостаци у правном оквиру царинског система који погодују корупцији (циљ 3.2.1.3.);
4. успостављена ефикасна контрола примене царинских прописа (циљ 3.2.1.4.).

Поступање по Стратегији и Ревидираном акционом плану

Циљ 3.2.1.1. Систем е-Порези у потпуности је развијен и подаци се редовно ажурирају

Ревидираним акционим планом је за остварење овог циља предвиђена једна мера.

Мера 3.2.1.1.1. Обезбедити редовно уношење и ажурирање података из система е-пореза

Једином активношћу у оквиру мере предвиђено је да **Пореска управа континуирано** спроводи редовну контролу ажурирања података, функционисања система и отклањања евентуалних техничких недостатака.

Индикатор: Број контрола исправности и тачности система е-Порези; Извештаји о спроведеним контролама

**Активност је реализована у складу с индикатором за извештајни период.
Према подацима којима Агенција располаже, активност је реализована на начин предвиђен Ревидираним акционим планом.**

* У извештају за 2016. годину, ова активност је оцењена као реализована на начин предвиђен Ревидираним акционим планом.

Као и претходне године, у извештају о Стратегији за други квартал 2017. године, Пореска управа је навела да врши свакодневне контроле и тестирања система е-Порези и у складу са резултатима, отклања уочене неправилности. Надаље, у извештају се наводи да Пореска управа спроводећи ову активност, а у намери да реализује меру предвиђену Стратегијом, сарађује са, пре свега, Сектором за фискални систем при МФ, али и са другим државним органима како би приредила одговарајуће предлоге за измену законских и подзаконских аката. Наведено је да је Пореска управа сачинила више корисничких упутстава и објашњења како би корисницима олакшала коришћење система е-Порези²⁸.

Што се тиче индикатора за испуњење конкретне активности који није формулисан на одговарајући начин, о чему подробно пише прошлогодишњи извештај о Стратегији²⁹, Агенција понавља да је, по њеном мишљењу, неопходно да министарство надлежно за послове правосуђа измени овај индикатор. Ова препорука је упућена како би се омогућило одговорном субјекту да докаже реализацију активности, а Агенцији да, у складу са одговарајућим индикатором, оцени њену испуњеност.

Циљ 3.2.1.2. Успостављен правни и институционални оквир за спровођење система јединственог идентификационог пореског броја за физичка и правна лица

У оквиру циља 3.2.1.2. рокови за све активности су условљени почетком примене закона којим се регулише ЈИПБ, односно успостављањем система којим се регулише ЈИПБ, а који АП 23 предвиђа за крај 2018. године (*активност 2.2.10.9.*). Поводом овог циља у Стратегији су наведени идентификовани проблеми, за које се разлози виде у томе што не постоји ЈИПБ систем. Агенција је у извештају о Стратегији за 2015. годину констатовала да није дошла до података о томе да ли се неке активности предузимају како би се овај циљ реализовао. АП 23 рок је за успостављање система ЈИПБ померио прво на четврти квартал 2016. године, а затим, у својој финалној верзији, на четврти квартал 2018. године. Агенција је закључила да поводом увођења оваког система, вероватно, не постоји сагласност, с обзиром на чињеницу да нема доступних података о томе да ли је урађена нека анализа, да ли се ово питање уопште разматра, као и с обзиром на одлагање које предвиђа АП 23. Због свега наведеног, Агенција је препоручила да се покрене јавна расправа о увођењу система ЈИПБ, као и да се подаци о таквој расправи учине јавним.

²⁸ Пореска управа, *Извештај о спровођењу Стратегије за 2017. годину*, јул 2017.

²⁹ Агенција за борбу против корупције, *Извештај о спровођењу Стратегије за 2016. годину*, стр. 34 и 35.

У погледу **циља 3.2.1.3. и 3.2.1.4.** у Ревидираном акционом плану је наведено да се све мере бришу и убудуће прате кроз АП 23, сем једне активности која је реализована, и једне мере која је брисана без образложења, што значи да су све мере уперене на борбу против корупције у царинском систему пребачене у систем АП 23.

3.2.2. Јавни расходи

У оквиру ове подобласти формулисана су три циља:

1. унапређено учешће јавности у праћењу трошења буџетских средстава (циљ 3.2.2.1.);
2. доследна примена Закона о јавним набавкама и успостављена евиденција о поступању надлежних органа поводом неправилности утврђених у њиховим извештајима (циљ 3.2.2.2.);
3. унапређена сарадња и координација активности на сузбијању корупције између релевантних институција, на свим нивоима власти (циљ 3.2.2.3.).

Поступање по Стратегији и Ревидираном акционом плану

Циљ 3.2.2.1. Унапређено учешће јавности у праћењу трошења буџетских средстава Ревидираним акционим планом су за испуњење овог циља предвиђене три мере.

Мера 3.2.2.1.1. Објављивати годишње извештаје о раду буџетске инспекције који се подносе Народној скупштини

Једином активношћу у оквиру мере предвиђено је да **Министарство финансија годишње** објављује годишњи извештај на веб-презентацији.

Индикатор: Извештај о раду буџетске инспекције објављен на интернет страници министарства надлежног за послове финансија

Активност је реализована у складу с индикатором за извештајни период.

Према подацима којима Агенција располаже, активност је реализована на начин предвиђен Ревидираним акционим планом.

* У извештају за 2016. годину, ова активност је оцењена као реализована на начин предвиђен Ревидираним акционим планом.

У извештају МФ о Стратегији је наведено да почетком текуће године Одељење за буџетску инспекцију доставља министру надлежном за послове финансија годишњи извештај о раду буџетске инспекције за претходну годину, након чега министар тај извештај доставља Влади. Влада, потом, извештај подноси Народној скупштини до 31. марта текуће године, за претходну буџетску годину. Годишњи извештај се објављује на интернет страници МФ³⁰.

Активности у оквиру **мере 3.2.2.1.2.** нису доспеле за реализацију до краја 2017. године.

³⁰ Министарство финансија, *Извештај о спровођењу Стратегије за 2017. годину*, јануар 2018.

Мера 3.2.2.1.3. Успоставити потпуну евиденцију о имовини у јавној својини и њеним корисницима

Једином активношћу у оквиру мере предвиђено је да Републичка дирекција за имовину до **30. јуна 2017. године** изради, ажурира и објави евиденцију о имовини у јавној својини и њеним корисницима.

Уз активност је предвиђена напомена да су се стављањем веб-апликације у продукцију (08.02.2016. године) стекли услови за електронско вођење и ажурирање посебне евиденције непокретности у јавној својини од стране корисника из члана 2. Уредбе о евиденцији непокретности у јавној својини од стране свих титулара јавне својине. Меру спровести у сарадњи са Владом аутономне покрајине, председницима општина и градоначелницима.

Индикатор: Успостављена евиденција о непокретностима у јавној својини и њеним корисницима са пресеком стања на одређени дан

Активност није реализована у складу с индикатором.

У извештају о спровођењу Стратегије за 2017. годину Републичка дирекција за имовину (РДИ) је предложила да се рок за реализовање ове мере са 30. јуна 2017. године, помери на 30. јун 2021. године, због усаглашавања са изменама и допунама Закона о јавној својини из 2017. године. Наиме, како РДИ наводи у извештају, у 2017. години је на њену иницијативу дошло до значајних промена правног оквира у области евиденције средстава у јавној својини. Мера из Ревидираног акционог плана унета је у Закон о јавној својини, па је сада њиме предвиђено да РДИ води јединствену евиденцију непокретности у јавној својини путем јавне и електронске базе података, осим за непокретности за посебне намене. Уведен је нов прекршај за пропуштање вођења евиденције о стању, вредности и кретању средстава у јавној својини и пропуштање рока за достављање података из ових евиденција од стране корисника средстава у јавној својини. Такође, изменама закона продужен је рок за подношење накнадног захтева за упис права јавне својине ЈЛС и аутономне покрајине (АП), односно права својине јавних предузећа и друштва капитала до 31. децембра 2020. године, због тога што они и њихова зависна друштва из објективних и субјективних разлога нису реализовали ову обавезу до првобитно предвиђеног рока – 31. децембра 2017. године.

На дан 31. децембар 2017. године у Регистру јединствене евиденције непокретности у јавној својини евидентирано је укупно 143.348 јединица непокретности (све врсте) од стране 1.879 корисника, односно носилаца права коришћења на непокретностима у јавној својини³¹.

Циљ 3.2.2.2. Доследна примена Закона о јавним набавкама и успостављена евиденција о поступању надлежних органа поводом неправилности утврђених у њиховим извештајима

Ревидираним акционим планом је за остварење овог циља предвиђено пет мера.

³¹ РДИ, *Извештај о спровођењу Стратегије за 2017. годину*, јануар 2018.

Мера 3.2.2.2.1. Успоставити евиденцију о поступању надлежних органа поводом неправилности утврђених у извештајима контролних и регулаторних тела

Једином активношћу у оквиру мере предвиђено је да **Министарство финансија континуирано** израђује и ажурира евиденцију о поступању надлежних органа поводом неправилности утврђених у извештајима контролних и регулаторних тела.

Индикатор: Достављен извештај о успостављању евиденције с напоменом о временским интервалима у којим се врши њено ажурирање

Активност није реализована у складу с индикатором за извештајни период.

* У извештају за 2016. годину, Агенција није била у могућности да оцени реализацију ове активности.

Као и претходне³², МФ је у извештају за 2017. годину известило да се ова мера спроводи континуирано тако што Одељење за буџетску инспекцију води евиденцију о поступању поводом неправилности утврђених у контроли свих корисника јавних средстава, па, између осталог, и о неправилности утврђених код контролних и регулаторних тела³³. С друге стране, Агенција сматра да се смисао мере и њене активности састоји у томе да надлежно министарство треба да води евиденцију о томе да ли су и на који начин органи јавне власти поступали по налазима и препорукама не само буџетске инспекције, већ и по налазима и препорукама контролних и регулаторних тела упућених органима јавне власти које та тела контролишу. Такође, ни на интернет страници МФ не могу се пронаћи подаци да Одељење за буџетску инспекцију води поменути врсту евиденције. Из наведеног разлога, Агенција сматра да ова мера није реализована у складу са формулисаним индикатором, јер МФ није известило да води одговарајућу врсту евиденције која се овом мером и активношћу тражи.

Мера 3.2.2.2.2. Увести електронске набавке како би се смањио утицај људског фактора

Првом активношћу предвиђено је да **УЈН до 30. септембра 2016. године** спроведе анализу оптималног законског, институционалног и техничког модела е-набавки који је прикладан за примену у Републици Србији.

Уз активност је предвиђена напомена да су нове активности одређене Стратегијом развоја јавних набавки у Републици Србији за период 2014–2018, такође спровођење поменутих активности и утврђени рокови су дефинисани и Преговарачком позицијом за поглавље 5 – јавне набавке.

Индикатор: Достављен извештај о спроведеној анализи

Активност је реализована у складу с индикатором.

Према подацима којима Агенција располаже, активност је реализована на начин и у року који су предвиђени Ревидираним акционим планом

* У извештају за 2016. годину, ова активност је оцењена као нереализована.

** Друга активност није доспела за реализацију до краја 2017. године.

32 Видети: Агенција за борбу против корупције, *Извештај о спровођењу Стратегије за 2016. годину*, стр. 36. и 37.

33 Министарство финансија, *Извештај о спровођењу Стратегије за 2017. годину*, јануар 2018.

УЈН у извештају о Стратегији наводи да је анализа оптималног законског, институционалног и техничког модела е-набавки, који је прикладан за примену у Републици Србији, спроведена³⁴. Уз поменути извештај, УЈН је приложила и текст поменуте анализе чији назив гласи: *Јачање јавних набавки у Србији – Анализа система за електронске јавне набавке*, а која је израђена у септембру 2016. године. Између осталог, овај документ садржи преглед и анализу институционалних и техничких капацитета у Републици Србији за увођење поменутог система и анализу законског оквира, релевантног за јавне набавке. Анализа је израђена уз подршку Светске банке³⁵.

Мера 3.2.2.2.3. Ојачати капацитете Управе за јавне набавке имајући у виду нове надлежности утврђене Законом о јавним набавкама

Првом активношћу предвиђено је да УЈН почев од другог квартала 2016. године запосли стручне кадрове у складу са анализом потреба

Индикатор: Број и структура запосленог кадра одговара анализи потреба

Активност није реализована у складу с индикатором.

Другом активношћу предвиђено је да УЈН континуирано спроводи план и програм обуке запослених.

Индикатор: Достављен извештај о спроведеном плану и програму обуке

Активност је реализована у складу с индикатором за извештајни период.

Према подацима којима Агенција располаже, активност је реализована на начин предвиђен Ревидираним акционим планом.

Трећом активношћу предвиђено је да УЈН почев од другог квартала 2016. године набави опрему у складу с препорукама анализе потреба.

Индикатор: Опрема набављена у складу са анализом потреба; достављен извештај о набављеној опреми

Активност је реализована у складу с индикатором.

Према подацима којима Агенција располаже, активност је реализована на начин и у року који су предвиђени Ревидираним акционим планом.

* У извештају за 2016. годину, друга активност је оцењена као реализована на начин предвиђен Ревидираним акционим планом.

У извештају о спровођењу Стратегије за 2017. годину, УЈН је известила да су обезбеђени сви услови да се у 2018. години запосле нови кадрови, у складу са анализом потреба. У извештају је наведено и да је Одлуком о максималном броју запослених на неодређено време у систему државних органа, систему јавних служби, систему АП Војводине и систему локалне самоуправе УЈН одобрено да, у складу са финансијским средствима, повећа број извршилаца са 28 на 36. Средства за реализацију ове активности су предвиђена буџетом за 2018, па ће Управа, како се наводи у извештају, расписати конкурс за пријем нових лица у првом кварталу 2018. године, а очекују да ће се активност у потпуности реализовати најкасније у другом кварталу 2018. године³⁶.

34 Управа за јавне набавке, *Извештај о спровођењу Стратегије за 2017. годину*, фебруар 2018.

35 Видети детаљније: Управа за јавне набавке, „Јачање јавних набавки у Србији - Анализа система за електронске јавне набавке”, септембар 2016. године, доступно на: http://www.ujn.gov.rs/en/dokumenti/modeli_dokumenata.

36 Управа за јавне набавке, *Извештај о спровођењу Стратегије за 2017. годину*, фебруар 2018.

У погледу реализације плана и програма обуке запослених, УЈН је навела да се обука запослених спроводи континуирано и доставила извештај о реализацији стручног усавршавања запослених у 2017. години. У извештају се наводи да је у 2017. години спроведено укупно десет обука, којима су присуствовали и запослени из УЈН. Неке од тема су биле: *директива ЕУ, добре праксе земаља ЕУ и пресуда Суда правде ЕУ у области јавних набавки, заштита тајних података, међународна размена искустава, проактивне истраге коруптивних радњи, финансијских превара и економског криминала*. Обуке су спроведене у сарадњи са или уз подршку Министарства правде САД-а, ОЕБС-а, Подршке за побољшање у владавини и управљању (*SIGMA*), Техничке помоћи и размени информација (*TAIEX*), *UNDP*, Службе за управљање кадровима, Правосудне академије, Министарства правде и РЈТ-а³⁷.

Што се тиче реализације треће активности која се односи на набавку опреме, у складу са анализом потреба, УЈН је известила да је неопходна опрема набављена захваљујући донацији која је у 2017. години добијена од *UNDP*. Уз извештај су приложени, како то индикатор налаже, и записници о примопредаји рачунарске опреме из марта и октобра 2017. године и решење о књижењу рачунарске опреме из децембра 2017. године³⁸.

Мера 3.2.2.2.4. Спровођити коначне одлуке Републичке комисије за заштиту права у поступцима јавних набавки

Једином активношћу у оквиру мере предвиђено је да **Републичка комисија за заштиту права у поступцима јавних набавки континуирано** прати спровођење својих одлука.

Индикатор: Достављен извештај о раду Републичке комисије за заштиту права у поступцима јавних набавки који садржи податке о праћењу спровођења одлука

Активност је реализована у складу с индикатором за извештајни период.

Према подацима којима Агенција располаже, активност је реализована на начин предвиђен Ревидираним акционим планом.

* У извештају за 2016. годину, ова активност је оцењена као реализована на начин предвиђен Ревидираним акционим планом.

У сва четири квартална извештаја о спровођењу Стратегије за 2017. годину, Републичка комисија за заштиту права у поступцима јавних набавки (КЈН) известила је да на посебним седницама ово тело разматра извештаје наручилаца о поступању по налозима из њених одлука. У 2017. години КЈН је разматрала укупно 1.416 извештаја наручилаца³⁹. С обзиром на информације о броју разматраних извештаја, за сваки квартал понаособ, броју одржаних седница, броју предмета у оквиру којих је поступљено по налогу КЈН, као и о броју изречених новчаних казни оним наручиоцима који нису поступили по налогу, Агенција сматра да се ова активност спроводи у складу са дефинисаним индикатором.

37 Управа за јавне набавке, *Извештај о реализацији плана стручног усавршавања и оспособљавања државних службеника за 2017. годину*, јануар 2018.

38 Управа за јавне набавке, *Записници о квантитативном и квалитативном пријему по основу донације рачунарске опреме од стране UNDP*, 9. март и 20. октобар 2017. године и *Решење о књижењу компјутерске опреме*, 16. новембар 2017.

39 Републичка комисија за заштиту права у поступцима јавних набавки, *Извештај о спровођењу стратегије за 2017. годину*, април, јул, новембар 2017. и јануар 2018.

Мера 3.2.2.2.5. Спровести едукацију о примени нових решења у области јавних набавки

Једином активношћу у оквиру мере предвиђено је да УЈН до **30. септембра 2016. године** припреми приручнике за обуку и полагање испита за стицање сертификата за службеника за јавне набавке.

Индикатор: Приручник објављен на интернет страници УЈН

Активност је реализована у складу с индикатором.

Према подацима којима Агенција располаже, активност је реализована на начин, али не и у року предвиђеном Ревидираним акционим планом.

* У извештају за 2016. годину, ова активност је оцењена као **нереализована**.

УЈН наводи да је у јулу 2017. године израђен приручник који служи за обуку и полагање испита за стицање сертификата за службеника за јавне набавке. У извештају је назначено да је поменути приручник постављен на интернет страницу УЈН⁴⁰.

Циљ 3.2.2.3. Унапређена сарадња и координација активности на сузбијању корупције између релевантних институција, на свим нивоима власти

Ревидираним акционим планом су за остварење овог циља предвиђене три мере.

Мера 3.2.2.3.1. Обучити припаднике полиције и јавног тужилаштва у вези са јавним набавкама, ради вођења делотворнијих истрага код кривичних дела, као и судије ради ефикаснијих судских поступака у случајевима утврђивања кривичне одговорности из области јавних набавки и обучити прекршајне судије ради ефикаснијег вођења поступака за прекршаје из Закона о јавним набавкама

Првом активношћу је предвиђено да **Правосудна академија до 31. децембра 2016. године** изради приручнике са упутствима.

Индикатор: Приручник одштампан и објављен на интернет страници

Активност није реализована у складу с индикатором.

Другом активношћу је предвиђено да **Правосудна академија континуирано** спроводи план обуке запослених и поделити приручнике са упутствима.

Индикатор: Достављен извештај о спроведеном плану и програму обуке и извештај о дистрибуцији приручника

Активност је реализована у складу с индикатором за извештајни период.

Према подацима којима Агенција располаже, активност је реализована на начин предвиђен Ревидираним акционим планом.

* У извештају за 2016. годину, Агенција није била у могућности да оцени реализацију ове две активности.

Иако се у рубрици *Вести* на интернет страници Правосудне академије може пронаћи информација да је на обуци под називом *Превенција и борба против корупције*, која је организована 11. и 12. децембра у Нишу за представнике судова и тужилаштва, представљен *Приручник за сузбијање привредног криминалитета и корупције*⁴¹, Агенција

40 Управа за јавне набавке, *Извештај о спровођењу Стратегије за 2017. годину*, фебруар 2018. године – *Приручник за службеника за јавне набавке*, доступно на : <http://www.ujn.gov.rs/ci/sluzbenik/prirucnik.html>

41 Видети више на: <http://www.pars.rs/vest/5557/nis-11122017-jacanje-kapaciteta-drzavnih-organa-u-suzbijanju-privrednog-kriminaliteta-i-korupcije-.php>.

оцењује да активност која предвиђа израду приручника са упутствима за вођење делотворнијих истрага и ефикаснијих судских поступака код кривичних дела из области јавних набавки и ефикаснијег вођења поступака за прекршаје из Закона о јавним набавкама, није реализована у складу са индикатором. Наиме, приручник који је представљен на обуци садржи један одељак који објашњава елементе кривичног дела *Злоупотреба у вези са јавном набавком*⁴², што, свакако, није довољно да би се сматрало материјалом који треба да омогући ефикасније истраге и ефикасније вођење прекршајних поступака у поменутој области. Додатно, Правосудна академија у извештају о Стратегији за 2017. годину није уопште известила о спровођењу ове активности.

У погледу спровођења обука за представнике судова и тужилаштва на исту тему, у свом извештају о Стратегији за 2017. годину, Правосудна академија је известила да је у 2017. години одржано пет обука на тему *Превенција и борба против корупције: Проактивне истраге у области јавних набавки у Аранђеловцу, Новом Саду, Крагујевцу, Нишу и Суботици*, а којима је присуствовало 122 судија, тужилаца, судијских и тужилачких помоћника, полицијских инспектора и полицајаца⁴³.

Мера 3.2.2.3.2. Успоставити евиденцију о поступању прекршајних судова, тужилаштва и судова опште надлежности поводом неправилности утврђених у извештајима ДРИ и Управе за јавне набавке

Првом активношћу је предвиђено да **Правосудна академија континуирано** спроводи едукацију запослених у ДРИ и Управи за јавне набавке о обележјима и појавним обележјима коруптивних кривичних дела.

Индикатор: Број спроведених обука

Активност је реализована у складу с индикатором за извештајни период.

Према подацима којима Агенција располаже, активност је реализована на начин предвиђен Ревидираним акционим планом.

Другом активношћу је предвиђено да **ДРИ и УЈН континуирано** подносе прекршајне пријаве и достављају своје налазе надлежном тужилаштву.

Индикатор: Број пријава

Активност је реализована у складу с индикатором за извештајни период у делу који се односи на УЈН.

Према подацима којима Агенција располаже, активност је реализована на начин предвиђен Ревидираним акционим планом.

Агенција није у могућности да оцени реализацију активности у делу који односи на ДРИ.

* У извештају за 2016. годину, Агенција није била у могућности да оцени реализацију прве активности, док је друга активност оцењена као реализована на начин предвиђен Ревидираним акционим планом, како у делу који се односи на УЈН, тако и у делу који се односи на ДРИ.

** Трећа активност није доспела за реализацију до краја 2017. године.

42 Министарство правде САД-а, Мисија ОЕБС-а у Србији, *Приручник за сузбијање привредног криминалитета и корупције*, септембар 2017. године, стр. 75–77.

43 Правосудна академија, *Извештај о спровођењу Стратегије за 2017. годину*, јануар 2018.

Правосудна академија није известила о спровођењу прве активности⁴⁴. С друге стране, у извештају УЈН је наведено да су њени запослени, у два наврата у 2017. години, похађали обуке чија се тема односи на проактивне истраге коруптивних радњи, финансијских превара и економског криминала и да су оне реализоване захваљујући сарадњи и подршци Мисије ОЕБС-а у Србији, Министарства правде САД-а и Правосудне академије⁴⁵. Иако се Правосудна академија, као одговорни субјект, није ни осврнула у свом извештају на активност чија реализација иде њој у прилог, Агенција је оценила да је активност реализована, захваљујући информацијама које је добила из извештаја УЈН.

УЈН је известила да је у 2017. години поднела 12 прекршајних пријава због повреде Закона о јавним набавкама. У извештају се, надаље, наводи да је УЈН поступала на основу осам захтева тужилаштва за тумачењем одредаба закона и подзаконских аката из области јавних набавки, као и захтевима за достављање одговарајућих информација и документације којима располаже. Такође, током 2017. године УЈН је у три случаја, када су јој пријављене неправилности, предмете проследила тужилаштву на даље поступање⁴⁶.

ДРИ је доставила извештај о спровођењу Стратегије за први квартал 2017. године, али се у извештају није осврнула на реализацију активности која се односи на континуирано подношење прекршајних пријава и достављање својих налаза надлежном тужилаштву⁴⁷.

Мера 3.2.2.3.3. Успоставити ефикасну сарадњу ОЦД и регулаторних, контролних и репресивних органа на превенцији и сузбијању корупције у јавним набавкама

Првом активношћу предвиђено је да **Правосудна академија континуирано** спроводи специјализоване семинаре и радионице.

Уз активност је наведена напомена да је треба реализовати у сарадњи са УЈН.

Индикатор: Општа напомена бр. 7

Агенција није у могућности да оцени реализацију активности.

* У извештају за 2016. годину, Агенција није била у могућности да оцени реализацију ове активности.

** Друга активност није доспела за реализацију до краја 2017. године. Иако је за другу активност наведен рок „континуирано”, као одговорни субјект наведен је „орган власти код којег се води уписник коруптивних кривичних дела” који још увек није формиран, па, стога, ни реализација ове активности још увек не може да буде оцењена.

Правосудна академија се није осврнула на континуирано спровођење специјализованих семинара и радионица⁴⁸, активност неопходну да би се реализовала мера чији је смисао успостављање ефикасне сарадње ОЦД и регулаторних, контролних и репресивних органа на превенцији и сузбијању корупције у јавним набавкама. Са друге

44 Правосудна академија *Извештај о спровођењу Стратегије за 2017. годину*, јануар 2018.

45 Управа за јавне набавке, *Извештај о реализацији плана стручног усавршавања и оспособљавања државних службеника за 2017. годину*, јануар 2018.

46 Управа за јавне набавке, *Извештај о спровођењу Стратегије за 2017. годину*, фебруар 2018.

47 ДРИ, *Извештај о спровођењу Стратегије за први квартал 2017. године*, април 2017.

48 Правосудна академија *Извештај о спровођењу Стратегије за 2017. годину*, јануар 2018.

стране, Ревидирани акциони план не нуди прецизна упутства шта би требало да буде предмет тих семинара и радионица и у чему се састоји њихова специјализација. Такође, не нуди информацију о томе ко би требало да буду учесници специјализованих семинара и радионица. Уколико се осврнемо на меру, видимо да је њен смисао у успостављању сарадње између цивилног друштва, независних тела и репресивних органа на превенцији и сузбијању корупције у јавним набавкама. Ако је смисао у успостављању сарадње, онда би специјализовани семинари и радионице требало да буду усмерени на све поменуте субјекте. Шта год била интенција приликом формулисања ове активности, из извештаја одговорног субјекта, као што је већ поменуто, а ни на основу увида у његову интернет страницу, не може се извући закључак да је Правосудна академија на своје специјализоване радионице о теми сузбијања корупције у јавним набавкама као учеснике или предаваче позивала и ОЦД. С друге стране, било би погрешно да Агенција оцени ову активност као нереализовану све док не постоји потпуна информација о предмету обуке и за кога та врста обуке треба да буде организована и спроведена. Из поменутих разлога, Агенција се определила да констатује да није у могућности да оцени реализацију ове активности.

Као и у другим, сличним ситуацијама, када није била у могућности да оцени спровођење активности због нејасноћа у Ревидираном акционом плану, Агенција упућује препоруку надлежном министарству за послове правосуђа да преформулише ову меру, тако што ће прецизирати садржину специјализованих семинара и радионица и дефинисати којој су циљној групи обуке намењене.

3.2.3. Јавна интерна финансијска контрола, екстерна ревизија и заштита финансијских интереса ЕУ

У оквиру ове подобласти формулисана су три циља:

1. успостављен и развијен систем јавне интерне финансијске контроле у јавном сектору на свим нивоима власти (циљ 3.2.3.1.);
2. измењен правни оквир ради обезбеђења потпуне финансијске и оперативне независности ДРИ у складу са стандардима Међународне организације врховних ревизорских институција (INTOSAI) и спроведене ревизије сврсисходности (циљ 3.2.3.2.);
3. успостављен и развијен систем превенције, откривања, извештавања и поступања са неправилностима коришћења средстава из фондова Европске уније и фондова других међународних институција и организација (циљ 3.2.3.3.).

Поступање по Стратегији и Ревидираном акционом плану

Циљ 3.2.3.1. Успостављен и развијен систем јавне интерне финансијске контроле у јавном сектору на свим нивоима власти

Ревидираним акционим планом су за остварење овог циља предвиђене четири мере.

Мера 3.2.3.1.1. Обезбедити ефикасну примену прописа у области јавне интерне финансијске контроле у јавном сектору

Једином активношћу у оквиру мере предвиђено је да **Министарство финансија годишње** саставља годишњи извештај о томе да ли и који корисници јавних средстава доследно врше своје обавезе доношења планова за спровођење и развој система за финансијско управљање и контролу, одређивања руководиоца задуженог за финансијско управљање и контролу, усвајања интерних аката и процедура везаних за финансијску унутрашњу контролу, као и достављања годишњег извештаја Централној јединици за хармонизацију.

Уз активност је наведена напомена да се Консолидовани годишњи извештај о стању интерне финансијске контроле у јавном сектору у Републици Србији објављује на интернет страници министарства надлежног за послове финансија; мера се односи на обвезнике дефинисане Законом о буџетском систему („Службени гласник РС”, бр. 54/09, 73/10, 101/10, 101/11, 93/12, 62/13, 63/13, 108/13, 142/14, 68/15 – др. закон и 103/15).

Индикатор: Централна јединица за хармонизацију министарства надлежног за послове финансија израдила је консолидовани годишњи извештај о стању интерне финансијске контроле у јавном сектору у Републици Србији, у коме се види да ли су и који корисници јавних средстава извршили ове своје обавезе

Активност је реализована у складу с индикатором за извештајни период.

Према подацима којима Агенција располаже, активност је реализована на начин предвиђен Ревидираним акционим планом.

* У извештају за 2016. годину, ова активност је оцењена као реализована на начин предвиђен Ревидираним акционим планом.

У извештају о Стратегији за 2016. годину, МФ је, између осталог, навело да се спровођење ове активности прати кроз АП 23, *активност 2.2.6.5.*⁴⁹ Увидом у интернет страницу МФ може се доћи до закључка да је активност реализована за извештајни период, јер се на њој налази Консолидовани годишњи извештај о стању ИФКЈ у Републици Србији за 2016. годину, који садржи све неопходне елементе како би се ова активност оценила као испуњена⁵⁰.

О структури и садржини Консолидованог годишњег извештаја, Агенција је писала у прошлогодишњем извештају о спровођењу Стратегије⁵¹.

Мера 3.2.3.1.2. Ојачати капацитете корисника јавних средстава који су успоставили интерну ревизију

Другом активношћу је предвиђено да **Министарство финансија – ЦЈХ континуирано** спроводи план и програм обуке интерних ревизора из области које могу бити предмет контроле, као и о начинима деловања у случају откривања значајних неправилности или превара.

Уз активност је наведена напомена да је у јавном сектору (министарства, јавна предузећа, установе, агенције, фондови осигурања) до 31. децембра 2012. године сертифициован 141 интерни ревизор.

Индикатор: Достављен извештај о спроведеном плану и програму обуке

49 Видети: Агенција за борбу против корупције, *Извештај о спровођењу Стратегије за 2016. годину*, стр. 42.

50 Видети више на: <http://ifkj.mfin.gov.rs/Dokumenta.aspx?tip=5>.

51 Видети: Агенција за борбу против корупције, *Извештај о спровођењу Стратегије за 2016. годину*, стр. 43. и 44.

**Активност је реализована у складу с индикатором за извештајни период.
Према подацима којима Агенција располаже, активност је реализована на начин предвиђен Ревидираним акционим планом.**

* У извештају за 2016. годину ова активност је оцењена као реализована на начин предвиђен Ревидираним акционим планом.

МФ у извештају о Стратегији наводи да план и програм обуке интерних ревизора спроводи у складу са Правилником о условима и поступку полагања испита за стицање звања овлашћени интерни ревизор у јавном сектору. Такође, МФ је известило да се у оквиру Консолидованог извештаја о стању интерне финансијске контроле у јавном сектору објављују и информације о спроведеним обукама. Овај извештај за претходну годину се у другом тромесечју текуће године доставља Влади на разматрање и усвајање. Након усвајања се објављује на интернет страници МФ. МФ је навело и да је у јавном сектору (министарства, јавна предузећа, установе, агенције, фондови осигурања) до 31. децембра 2017. године сертификовано 377 интерних ревизора⁵².

Мера 3.2.3.1.3. Ојачати капацитете ЦЈХ
Првом активношћу је предвиђено да Министарство финансија – ЦЈХ до 30. септембра 2016. године изради анализу потреба. Индикатор: Достављен извештај о спроведеној анализи потреба
Агенција није у могућности да оцени реализацију активности.
Трећом активношћу предвиђено је да Министарство финансија – ЦЈХ до 31. марта 2017. године направи план и програм обуке запослених у складу са анализом потреба. Индикатор: Израђен план и програм обуке запослених на основу анализе потреба
Активност није реализована у складу с индикатором.
Четвртом активношћу је предвиђено да Министарство финансија – ЦЈХ континуирано спроводи план и програм обуке запослених. Индикатор: Достављен извештај о спроведеном плану и програму обуке
Активност није реализована у складу с индикатором.
Петом активношћу је предвиђено да Министарство финансија континуирано омогућава ЦЈХ повезивање са учесницима у јавној интерној финансијској контроли, као и запосленима у ЦЈХ других земаља. Индикатор: Достављен извештај о повезивању
Агенција није у могућности да оцени реализацију активности.

* У извештају за 2016. годину, Агенција није била у могућности да оцени реализацију прве и пете активности.

**Друга активност није доспела за реализацију до краја 2017. године.

Иако је МФ у извештају о Стратегији навело да је анализа потреба ЦЈХ урађена, документ који би требало да представља индикатор за оцену испуњености активности није достављен Агенцији. Сам извештај о спровођењу ове активности је штур, састоји се из једне реченице у којој се констатује да је анализа урађена без пружања било каквих

⁵² Министарство финансија, *Извештај о спровођењу Стратегије за 2017. годину*, јануар 2018.

додатних информација (на пример, какви су главни налази анализе), на основу којих би Агенција могла да оцени ову активност као испуњену⁵³.

Агенција је оценила трећу и четврту активност као неиспуњене, с обзиром на то да МФ у извештају о Стратегији није известило о њиховом спровођењу, нити је доставило извештај о спроведеном плану и програму обуке.

У односу на пету активност, важи иста оцена као и за прву, јер МФ извештава у једној реченици о томе како је радна група за сарадњу ЦЈХ и ДРИ успостављена још 2012. године. У извештају нема ни речи више о повезивању ЦЈХ са другим учесницима у ИФКЈ, као и запосленима у ЦЈХ других земаља. Напомињемо да МФ није доставило извештај о повезивању, на основу чега би Агенција била у могућности да оцени испуњеност активности⁵⁴.

Мера 3.2.3.1.4. Направити електронску евиденцију о обвезницима увођења система јавне интерне финансијске контроле на свим нивоима

Једином активношћу у оквиру мере предвиђено је да **Министарство финансија до 30. септембра 2016. године** направи софтвер, дефинише који су подаци неопходни и прикупи и унесе информације о обвезницима.

Индикатор: Достављен извештај о успостављању евиденције, с објашњењима на који начин је извршен одабир неопходних категорија података и о начину на који су прикупљене и унете информације о обвезницима.

Активност није реализована у складу с индикатором.

* У извештају за 2016. годину, Агенција није била у могућности да оцени реализацију ове активности.

МФ је у извештају о Стратегији констатовало да списак директних и индиректних корисника средстава буџета Републике Србије, односно буџета локалне власти, корисника средстава организација за обавезно социјално осигурање, других корисника јавних средстава који су укључени у систем консолидованог рачуна трезора, као и осталих корисника јавних средстава који нису укључени у систем консолидованог рачуна трезора, води Управа за трезор у складу са чланом 93. став 1. тачка 9) алинеја прва Закона о буџетском систему. Списак се објављује на интернет страници Управе за трезор⁵⁵. Иако то изричито није речено, МФ сматра да реализација активности, која се састоји у изради софтвера ради формирања електронске евиденције о обвезницима увођења система ИФКЈ на свим нивоима, није потребна, јер су корисници јавних средстава уједно и обвезници увођења ИФКЈ. Међутим, с обзиром на то да МФ ово није јасно и изричито нагласило, нити је упутило препоруку да се ова активност брише из Ревидираног акционог плана, Агенција је ову активност оценила као нереализовану.

У прилог оцени да ЦЈХ нема успостављен регистар обвезника ИФКЈ, иде и чињеница да у Консолидованом годишњем извештају о стању ИФКЈ у Републици Србији за 2016. годину није наведен податак колики је број обвезника увођења система ИФКЈ на свим нивоима. Помиње се број обвезника који је доставио појединачне извештаје о стању ИФКЈ, али не постоји информација о томе колики је то проценат у односу на број органа јавне власти, на свим нивоима, који су били у обавези да доставе такву врсту извештаја. У Консолидованом извештају се реферира на списак корисника јавних средстава Управе за трезор, који је коришћен како би се извршила категоризација обвезника, али без навођења

⁵³ *Ibid.*

⁵⁴ *Ibid.*

⁵⁵ *Ibid.*

укупног броја обвезника увођења система ИФКЈ, по категоријама⁵⁶. Из наведеног се може извући поуздан закључак да поменути регистар још увек није успостављен.

Циљ 3.2.3.2. Измењен правни оквир ради обезбеђења потпуне финансијске и оперативне независности ДРИ у складу са стандардима Међународне организације врховних ревизорских институција (INTOSAI) и спроведене ревизије сврсисходности

Ревидираним акционим планом је за остварење овог циља предвиђена једна мера.

Мера 3.2.3.2.1. Ојачати капацитете ДРИ и унапредити услове рада кроз повећање броја запослених и трајно решавање проблема са просторијама за рад

Првом активношћу је предвиђено да ДРИ до 30. јуна 2017. године повећа број запослених у складу са својим кадровским планом.

Индикатор: Запослен кадар у складу са кадровским планом ДРИ

Агенција није у могућности да оцени реализацију активности.

ДРИ је доставила извештај о спровођењу Стратегије за први квартал 2017. године, али се у извештају није осврнула на реализацију ових активности⁵⁷.

Другом активношћу у оквиру ове мере је предвиђено да Влада до 30. септембра 2016. године обезбеди адекватан пословни простор који обезбеђује адекватно кадровско попуњавање ДРИ, а као индикатор је предвиђено да ДРИ буде уселена у нове просторије које омогућавају да цела институција буде на једном месту.

У кварталним извештајима о спровођењу Стратегије за 2017. годину, Влада није известила о спровођењу активности која се односи на уселјавање ДРИ у нове просторије. У септембру 2016. године Влада је донела закључак којим је омогућила да се ДРИ усели у нове просторије чија површина износи 2.700 м²⁵⁸. Ипак, још нешто више од 40 запослених у ДРИ је наставило да користи простор од око 370 м² у Макензијевој улици. ДРИ тренутно има 299 запослених (укључујући и функционере), а према актуелној систематизацији тај број треба да буде 431⁵⁹.

Ако са тренутним бројем запослених ДРИ борави на две локације, а имајући у виду да је неопходно да се у наредним годинама тај број константно повећава, може се извести недвосмислен закључак да простор који је додељен прошле године не омогућава да сви запослени буду смештени на једној локацији, како је предвиђено индикатором за ову активност. Смисао ове мере био је да се реше проблеми ДРИ у вези са просторијама за рад, али је неопходно размотрити да ли је једино решење то да цела институција буде на једном месту, чак и у условима заиста великог броја запослених или је додела просторија у прошлој години поменуте проблеме решила. У том смислу, Агенција у овој години неће оцењивати реализацију ове активности, а министарству надлежном за послове правосуђа препоручује да установи да ли је за ДРИ и даље актуелно решавање проблема с

56 Видети више: Централна јединица за хармонизацију, „Консолидовани годишњи извештај о стању интерне финансијске контроле у јавном сектору у Републици Србији за 2016. годину”, доступно на: <http://ifkj.mfin.gov.rs/Dokumenta.aspx?tip=5>.

57 ДРИ, *Извештај о спровођењу Стратегије за први квартал 2017. године*, април 2017.

58 Видети: Агенција за борбу против корупције, *Извештај о спровођењу Стратегије за 2016. годину*, стр. 47.

59 Државна ревизорска институција, *Информатор о раду*, март 2017. године, стр. 9 и 34, доступно на: <https://www.dri.rs/upload/documents/Informator/Informator%20o%20radu%20sa%2031.%20mart%202017%20-%20konacna%20verzija%2024042017.pdf>.

просторијама за рад или се ова активност може сматрати реализованом, упркос неиспуњеном индикатору.

Циљ 3.2.3.3. Успостављен и развијен систем превенције, откривања, извештавања и поступања са неправилностима коришћења средстава из фондова Европске уније и фондова других међународних институција и организација

Ревидираним акционим планом су за остварење овог циља предвиђене две мере.

Мера 3.2.3.3.1. Успоставити алтернативне мере за превенцију неправилности у складу са релевантним процедурама којима је уређено функционисање система за децентрализовано/индиректно управљање средствима ЕУ

Првом активношћу у оквиру мере предвиђено је да **Министарство финансија континуирано** организује обуке о управљању неправилностима.

Уз активност је наведена напомена да у раду треба да учествују донатори и невладине организације (НВО).

Индикатор: Достављен извештај о организованим обукама

Активност није реализована у складу с индикатором за извештајни период.

Другом активношћу је предвиђено да **Министарство финансија континуирано** одржава периодичне састанке за службенике који су задужени за управљање неправилностима.

Уз активност је наведена напомена да у раду треба да учествују донатори и НВО.

Индикатор: Достављен извештај о одржаним периодичним састанцима

Активност није реализована у складу с индикатором за извештајни период.

* У извештају за 2016. годину, Агенција није била у могућности да оцени реализацију ове две активности.

С обзиром на то да се у извештају о Стратегији МФ није осврнуло на активности предвиђене овом мером⁶⁰, као и да Агенцији није доставило извештаје о одржаним обукама и периодичним састанцима, Агенција је оценила наведене активности као нереализоване.

Мера 3.2.3.3.2. Успоставити организациону јединицу за сузбијање неправилности и превара у оквиру министарства надлежног за послове финансија (AFCOS – Одсек за сузбијање неправилности и превара у поступању са средствима ЕУ) као механизма сарадње надлежних институција са Европском канцеларијом за спречавање превара (OLAF)

Једином активношћу у оквиру мере предвиђено је да **Министарство финансија континуирано** спроводи план и програм обуке запослених у AFCOS.

Индикатор: Достављен извештај о спроведеном плану и програму обуке

Активност је реализована у складу с индикатором за извештајни период.

Према подацима којима Агенција располаже, активност је реализована на начин предвиђен Ревидираним акционим планом.

* У извештају за 2016. годину, ова активност је оцењена као реализована на начин предвиђен Ревидираним акционим планом.

⁶⁰ Министарство финансија, *Извештај о спровођењу Стратегије за 2017. годину*, јануар 2018.

Извештавајући о спровођењу обука у прошлој години за запослене у *AFCOS*, МФ је констатовало да су запослени учествовали на укупно девет обука, одржаних у Београду и у земљама региона (Румунија, Бугарска и Црна Гора). Обучавани су на теме: *Типологија превара и осталих неправилности у ИПАРД програму, Етика и интегритет запослених у јавном сектору – борба против корупције, Праксе и искуства у области заштите финансијских интереса ЕУ, Размена државних службеника за 2017. годину Агенције Европске уније за обуку органа за спровођење закона (CEPOL), Финансијско управљање и контрола, Неправилности и преваре*. Обуке су организоване и спроведене уз подршку и од стране међународних организација, државних органа и установа, као што су: Сектор за управљање средствима ЕУ, Факултет за економију, финансије и администрацију, Служба за управљање кадровима, Агенција Европске уније за обуку органа за спровођење закона (*CEPOL*), *OLAF*, Америчка агенција за међународни развој (*USAID*), Агенција за борбу против корупције, итд⁶¹.

3.3. ПРИВАТИЗАЦИЈА И ЈАВНО-ПРИВАТНО ПАРТНЕРСТВО

У оквиру треће области Стратегије – Приватизација и јавно-приватно партнерство формулисана су три циља:

1. измењен правни оквир тако да се отклоне ризици на корупцију у прописима којима се уређује поступак и контрола приватизације, реорганизације и стечаја предузећа са државним и друштвеним капиталом (циљ 3.3.1.);
2. успостављен систем ефикасне примене и контроле спровођења позитивних прописа у области приватизације, реорганизације и стечаја (циљ 3.3.2.); и
3. уклоњени ризици од корупције у области јавно-приватних партнерстава и концесија и његова доследна примена (циљ 3.3.3.).

За испуњење ова три циља предвиђено је 13 мера и 24 активности, од којих је поступање испитано за 19 активности. Према оцени Агенције, свих 19 активности није реализовано у складу с индикатором, од којих шест због тога што није испуњена претходна, за њих условљавајућа активност. Четири активности су трајне, док су све остале једнократне природе.

Поступање по Стратегији и Ревидираном акционом плану

Циљ 3.3.1. Измењен правни оквир тако да се отклоне ризици на корупцију у прописима којима се уређује поступак и контрола приватизације, реорганизације и стечаја предузећа са државним и друштвеним капиталом

Ревидираним акционим планом је за испуњење овог циља формулисано шест мера.

⁶¹ *Ibid.*

Мера 3.3.1.1. Спровести анализу одредаба прописа којим се регулишу поступци приватизације, реорганизације и стечаја, са аспекта ризика на корупцију

Једином активношћу у оквиру мере предвиђено је да **Министарство привреде** до **30. септембра 2016. године** спроведе анализу прописа.

Уз активност је наведена напомена да приликом анализе треба консултовати представнике РЈТ-а, ВКС-а, Агенције за борбу против корупције, Савета за борбу против корупције, министарство надлежно за унутрашње послове, министарство надлежно за послове правосуђа и ОЦД које се баве овим темама

Индикатор: Достављен извештај о спроведеној анализи прописа

Активност није реализована у складу с индикатором.

* У извештају за 2016. годину, ова активност је оцењена као нереализована.

У извештају о Стратегији за 2017. годину, Министарство привреде је, као и претходне године, навело да је анализа прописа урађена 2014. године⁶². Агенција је у извештају о спровођењу Стратегије за 2016. годину оценила да ова активност није реализована у складу са индикатором и навела врло исцрпно образложење за ту оцену.⁶³ С обзиром на то да се ситуација у погледу наведене активности није изменила у односу на прошлу годину, Агенција остаје при претходној оцени реализације.

Мера 3.3.1.2. Изменити Закон о приватизацији („Службени гласник РС”, бр. 83/14, 46/15 и 112/15) (евентуално и друге законе ако је неопходно) у складу с анализом тако да се отклоне недостаци који омогућавају корупцију

Првом активношћу је предвиђено да **Министарство привреде** до **31. децембра 2016. године** изради и достави Влади Нацрт закона о изменама и допунама Закона, који је у складу са анализом.

Уз активност је предвиђена напомена да је потребно прецизирати предмет приватизације и издвајања стратешких ресурса (нпр. електро, водоводна, телекомуникациона мрежа итд.), начин оглашавања поступака приватизације и повећати јавност поступка приватизације; прецизно дефинисати начине одлучивања о методу приватизације и контроле над уговорима о приватизацији; прописати обавезу испитивања економске суштине реструктурирања, садржаја приватизационог уговора и финансијског извештаја; питање власништва над земљиштем мора бити претходно питање за поступак приватизације, уредити случајеве у којима држава директно или преко јавних предузећа преузима на себе обавезе када купац приватизованог предузећа не испуни обавезе, итд.

Индикатор: Нацрт закона о изменама и допунама Закона који по својој садржини одговара инструкцијама наведеним у напомени и препорукама анализе ризика корупције достављен Влади

Средства верификације за нацрт и предлог закона: Образложење из нацрта/предлога закона које садржи објашњење о томе на који начин су инструкције наведене у напомени и препоруке анализе ризика корупције унете у текст нацрта/предлога

Активност није реализована у складу с индикатором.

⁶² Министарство привреде, Извештај о спровођењу Стратегије за 2017. годину, јануар 2018.

⁶³ Видети: Агенција за борбу против корупције, Извештај о спровођењу Стратегије за 2016. годину, стр. 50–52.

Другом активношћу је предвиђено да **Влада до 31. децембра 2016. године** поднесе Предлог закона о изменама и допунама Закона Народној скупштини.

Уз активност је наведена иста напомена и иста средства верификације као и уз прву активност.

Индикатор: Предлог закона о изменама и допунама Закона који по својој садржини одговара инструкцијама наведеним у напомени и препорукама анализе ризика корупције поднет Народној скупштини

Активност није реализована у складу с индикатором, с обзиром на то да није испуњена претходна условљавајућа активност.

Трећом активношћу је предвиђено да **Народна скупштина до 31. марта 2017. године** усвоји Закон о изменама и допунама Закона.

Уз активност је наведена иста напомена и иста средства верификације као и уз прву активност.

Индикатор: Усвојен Закон о изменама и допунама Закона

Активност није реализована у складу с индикатором, с обзиром на то да није испуњена претходна условљавајућа активност.

* У извештају за 2016. годину, прва и друга активност су оцењене као нереализоване.

Министарство привреде је, као и у извештају из претходне године, навело да су измене и допуне Закона о приватизацији усвојене 2015. године⁶⁴. Међутим, Агенција сматра да тим изменама нису отклоњени ризици на корупцију у поменутом пропису, свакако не на начин како је то дефинисано Ревидираним акционим планом. Детаљније је о овој активности Агенција писала у прошлогодишњем извештају о спровођењу Стратегије⁶⁵.

Влада и Народна скупштина се у својим извештајима за 2017. годину нису осврнуле на израду Предлога и усвајање Закона о изменама и допунама Закона о приватизацији⁶⁶. С обзиром на то да надлежно министарство није израдило нацрт поменутог закона, Агенција оцењује да активности усмерене на израду Предлога и његово усвајање нису реализоване.

Мера 3.3.1.3. Изменити Закон о стечају („Службени гласник РС”, бр. 104/09 и 83/14) и Закон о Агенцији за лиценцавање стечајних управника („Службени гласник РС”, бр. 84/04, 104/09, 18/05 – др. закон и 89/15), тако да се, у складу са анализом, отклоне недостаци који омогућавају корупцију

Првом активношћу је предвиђено да **Министарство привреде до 31. децембра 2016. године** изради и достави Влади нацрте закона о изменама и допунама закона, који су у складу с анализом.

Уз активност је наведена напомена да је потребно прецизирати начин формирања редова поверилаца, вештачења вредности имовине (са и без терета); стечајни управник мора имати законску обавезу да анализира пословање стечајног дужника пре покретања стечаја, да утврди разлоге који су довели до стечаја и да о томе обавести повериоце подношењем детаљног извештаја; брисати изузетак да стечајни судија може изабрати

⁶⁴ Министарство привреде, *Извештај о спровођењу Стратегије за 2017. годину*, јануар 2018.

⁶⁵ Видети: Агенција за борбу против корупције, *Извештај о спровођењу Стратегије за 2016. годину*, стр. 53.

⁶⁶ Влада Републике Србије, *Извештај о спровођењу Стратегије за 2017. годину*, јануар 2018. године; Народна скупштина, *Извештај о спровођењу Стратегије за 2017. годину*, јануар 2018.

стечајног управника и прецизирати већа овлашћења скупштини поверилаца за смену стечајног управника;

Индикатор: Нацрти закона о изменама и допунама закона који по својој садржини одговарају инструкцијама наведеним у напомени и препорукама анализе ризика корупције достављени Влади

Средства верификације за нацрт и предлог закона: Образложење из нацрта/предлога закона које садржи објашњење о томе на који начин су инструкције наведене у мери унете у текст нацрта/предлога

Активност није реализована у складу с индикатором.

Другом активношћу је предвиђено да **Влада до 31. марта 2017. године** поднесе предлоге закона о изменама и допунама закона Народној скупштини.

Уз активност је наведена иста напомена и иста средства верификације као и уз прву активност.

Индикатор: Закон о изменама и допунама закона који по својој садржини одговара инструкцијама наведеним у напомени и препорукама анализе ризика корупције поднет Народној скупштини

Активност није реализована у складу с индикатором, с обзиром на то да није испуњена претходна условљавајућа активност.

Трећом активношћу је предвиђено да **Народна скупштина до 31. марта 2017. године** усвоји законе о изменама и допунама закона.

Уз активност је наведена иста напомена и иста средства верификације као и уз прву активност.

Индикатор: Усвојени закони о изменама и допунама закона

Активност није реализована у складу с индикатором, с обзиром на то да није испуњена претходна условљавајућа активност.

* У извештају за 2016. годину, прва активност је оцењена као нереализована.

Као и претходне године, Министарство привреде је известило да је Нацрт закона о изменама и допунама Закона о стечају израђен и да је тим поводом од 10. до 30. октобра 2016. године одржана јавна расправа. У образложењу Нацрта је писало да је, између осталог, циљ доношења Закона о изменама и допунама Закона о стечају био и „спречавање злоупотреба и искључење могућности корупције”.⁶⁷ Међутим, поменути Нацрт не садржи измене и допуне које су набројане у оквиру ове мере. С обзиром на то да је Агенција израдила Мишљење о процени ризика корупције у Предлогу закона о изменама и допунама Закона о стечају, а да је текст Предлога готово истовестан као и текст Нацрта, сви разлози који буду наведени у осврту на оцену испуњености активности која се односи на Предлог, важе и за Нацрт закона.

Министарство се у извештају није осврнуло на обавезу израде Нацрта закона о изменама и допунама Закона о Агенцији за лиценцирање стечајних управника⁶⁸, па Агенција закључује да поменута активност није реализована у складу са индикатором, јер она претпоставља, поред измена законодавства у области стечаја и измену закона који се односи на Агенцију за лиценцирање стечајних управника.

Влада је у извештају о Стратегији навела да је 4. августа 2017. године усвојила Нацрт закона о изменама и допунама Закона о стечају, након чега је Предлог закона упућен

⁶⁷ Видети: <http://privreda.gov.rs/javna-rasprava-o-nacrtu-zakona-o-izmenama-i-dopunama-zakona-o-stecaju/>.

⁶⁸ Министарство привреде, *Извештај о спровођењу Стратегије за 2017. годину*, јануар 2018.

Народној скупштини на разматрање, по хитном поступку⁶⁹. С друге стране, у извештајима о Стратегији за 2017. годину, не помиње се израда Предлога закона о изменама и допунама Закона о Агенцији за лицензирање стечајних управника⁷⁰.

Агенција је израдила мишљење о ризицима корупције у Предлогу закона о изменама и допунама Закона о стечају 16. августа 2017. године. У мишљењу је, између осталог, констатовала да Предлогом закона нису обухваћене све измене поменуте у Ревидираном акционом плану, као и оне које су од значаја за отклањање ризика корупције у области стечаја. У мишљењу Агенције се наводи да предложеним изменама и допунама није обухваћено прецизирање већих овлашћења скупштине поверилаца за смену стечајног управника, као и предвиђање обавезе стечајног управника да изврши анализу пословања стечајног дужника за одређени временски период пре покретања стечаја – на пример, период од пет година. Додатно, Агенција је утврдила да Предлогом закона нису обухваћене ни потребне измене у делу који се тиче именовања стечајног управника и вршења стручног надзора над његовим радом. Поред тога, Агенција се осврнула и на друге одредбе Предлога које садрже ризике корупције.⁷¹

Закон о изменама и допунама Закона о стечају усвојен је на седници Народне скупштине одржаној 14. децембра 2017. године. Агенција је ову активност оценила као нереализовану с обзиром на то да ни коначан текст Закона не садржи измене које су предвиђене Ревидираним акционим планом.

Мера 3.3.1.4. Ускладити подзаконске прописе са изменама закона

Једином активношћу у оквиру мере предвиђено је да **Министарство привреде до 30. јуна 2017. године** донесе подзаконске прописе усклађене са изменама закона.

Уз активност је предвиђена напомена да се мера односи на измене закона из претходних мера у оквиру овог циља.

Индикатор: Донети подзаконски прописи усклађени са изменама закона

Активност није реализована у складу с индикатором.

Министарство привреде је известило да је у току формирање радне групе која ће бити задужена да изради подзаконске акте усклађене са изменама прописа у овој области⁷².

Мера 3.3.1.5. Извршити стручно усавршавање запослених о новим решењима прописа

Првом активношћу је предвиђено да **Министарство привреде до 30. септембра 2017. године** направи план и програм обуке запослених и приручнике са упутствима.

Индикатор: Израђен план и програм обуке запослених; приручник одштампан и објављен на интернет страници министарства надлежног за послове привреде

69 Влада Републике Србије, *Извештај о спровођењу Стратегије за 2017. годину*, април, октобар 2017. године, јануар 2018.

70 Влада Републике Србије, *Извештај о спровођењу Стратегије за 2017. годину*, октобар 2017.

71 Видети детаљније: Агенција за борбу против корупције, *Мишљење о Предлогу закона о изменама и допунама Закона о стечају*, 16. август 2017. године, доступно на: <http://www.acas.rs/praksa-agencije/analize-propisa-na-rizike-od-korupcije/>.

72 Министарство привреде, *Извештај о спровођењу Стратегије за 2017. годину*, јануар 2018.

Активност није реализована у складу с индикатором.

Другом активношћу је предвиђено да **Министарство привреде континуирано** спроводи план обуке запослених и подели приручнике са упутствима.

Уз активност је предвиђена напомена да је у спровођење плана обуке потребно укључити ОЦД које се баве овим темама.

Индикатор: Достављен извештај о спроведеном плану и програму обуке који садржи податке и о томе на који начин је обезбеђено учешће ОЦД које се баве овим темама; достављен извештај о дистрибуцији приручника;

Активност није реализована у складу с индикатором за извештајни период.

Министарство привреде се у извештају о Стратегији није осврнуло на активности израде и спровођења плана и програма обука за запослене о новим законским решењима⁷³, па Агенција ове активности оцењује као нереализоване.

Мера 3.3.1.6. Спроводити кампање за информисање грађана о поступку

Првом активношћу је предвиђено да **Министарство привреде до 31. марта 2017. године** направи програм и план кампање.

Индикатор: Израђен програм и план кампање

Активност није реализована у складу с индикатором.

Другом активношћу је предвиђено да **Министарство привреде континуирано** спроводи кампању према плану и програму.

Уз активност је наведена напомена да је у спровођење плана обуке⁷⁴ потребно укључити ОЦД које се баве овим темама.

Индикатор: Достављен извештај о спроведеној кампањи по години важења Стратегије

Активност није реализована у складу с индикатором за извештајни период.

Министарство привреде се у извештају о Стратегији није осврнуло на активности израде и спровођења плана и програма кампање за информисање грађана о новим законским решењима⁷⁵, па Агенција ове активности оцењује као нереализоване.

Циљ 3.3.2. Успостављање система ефикасне примене и контроле спровођења позитивних прописа у области приватизације, реорганизације и стечаја

Ревидираним акционим планом је за испуњење овог циља формулисана једна мера.

Мера 3.3.2.1. Успоставити систем сталне и обавезне координације између Министарства надлежног за послове привреде и одговарајућих државних органа и тела у циљу успостављања проактивног приступа у спречавању ризика на корупцију у овој области

⁷³ Ibid.

⁷⁴ У питању је очигледна омашка пошто мера подразумева спровођење кампање за информисање грађана о поступку.

⁷⁵ Министарство привреде, *Извештај о спровођењу Стратегије за 2017. годину*, јануар 2018.

Првом активношћу је предвиђено да **Министарство привреде на полу-годишњем нивоу** у односу на потписивање меморандума⁷⁶ организује полугодишње састанке.

Уз активност је наведена напомена да на састанцима треба да учествују министарство надлежно за унутрашње послове, РЈТ, ВКС, министарство надлежно за послове привреде и Савет.

Индикатор: Достављен извештај о одржаним састанцима по години важења Стратегије

Активност није реализована у складу с индикатором за извештајни период.

Другом активношћу је предвиђено да **Министарство привреде до 30. септембра 2016. године** изради приручник примера добре праксе и начина поступања у овој области.

Уз активност је наведена напомена да је обавезна сарадња са МУП-ом, РЈТ-ом, ВКС-ом и Саветом.

Индикатор: Приручник објављен и доступан на интернет страници министарства надлежног за послове привреде

Активност није реализована у складу с индикатором.

* У извештају за 2016. годину, Агенција није била у могућности да оцени реализацију ове две активности.

Министарство привреде није известило о одржавању састанака на полугодишњем нивоу са потписницима Меморандума о сарадњи. Поменути извештај не садржи никакве информације о приручнику примера добре праксе из области приватизације, реорганизације и стечаја⁷⁷. Такође, информације о полугодишњим састанцима и приручнику не могу се пронаћи ни на интернет страници Министарства⁷⁸. Из поменутих разлога, Агенција ове активности оцењује као нереализоване.

Циљ 3.3.3. Уклоњени ризици од корупције у области јавно-приватних партнерстава и концесија и његова доследна примена

Ревидираним акционим планом је за постизање овог циља формулисано шест мера.

Мера 3.3.3.1. Спровести анализу ризика на корупцију Закона о јавно-приватном партнерству и концесијама („Службени гласник РС”, бр. 88/11 и 15/16) и степена усклађености са осталим законима

Једином активношћу у оквиру мере предвиђено је да **Министарство привреде до 31. децембра 2016. године** изради анализу ризика на корупцију и степена усаглашености са осталим законима.

Индикатор: Достављен извештај о спроведеној анализи

Активност није реализована у складу с индикатором.

⁷⁶ У питању је меморандум о сарадњи који је потписан 3. новембра 2014. године између Агенције за приватизацију, МУП-а, РЈТ-а, ВКС-а, Агенције за борбу против корупције и Савета за борбу против корупције.

⁷⁷ Ibid.

⁷⁸ Видети: <http://privreda.gov.rs/publikacije/page/1/>.

* У извештају за 2016. годину, Агенција није била у могућности да оцени реализацију ове активности.

Министарство привреде је известило да је реализација ове активности у току⁷⁹, па је Агенција ову активност оценила као нереализовану у складу са дефинисаним индикатором.

Мера 3.3.3.2. Усвојити измене и допуне Закона о јавно-приватном партнерству и концесијама у складу са анализом

Првом активношћу је предвиђено да **Министарство привреде до 30. јуна 2017. године** изради и достави Влади Нацрт закона о изменама и допунама Закона који је у складу са анализом.

Уз активност је наведена напомена да се она реализује у сарадњи са министарством надлежним за послове трговине.

Индикатор: Нацрт закона о изменама и допунама Закона који по својој садржини одговара препорукама анализе ризика корупције достављен Влади

Средство верификације: Образложење из нацрта закона које садржи објашњење о томе на који начин су препоруке анализе унете у текст нацрта

Активност није реализована у складу с индикатором.

Другом активношћу је предвиђено да **Влада до 30. септембра 2017. године** поднесе Предлог закона о изменама и допунама Закона Народној скупштини.

Уз активност је наведена напомена да се она реализује у сарадњи са министарством надлежним за послове трговине.

Индикатор: Предлог закона о изменама и допунама Закона који по својој садржини одговара препорукама анализе ризика корупције поднет Народној скупштини

Средство верификације: Образложење из предлога закона које садржи објашњење о томе на који начин су препоруке анализе унете у текст предлога

Активност није реализована у складу с индикатором, с обзиром на то да претходна условљавајућа активност није испуњена.

Трећом активношћу је предвиђено да **Народна скупштина до 31. децембра 2017. године** усвоји Закон о изменама и допунама Закона.

Индикатор: Усвојен Закон о изменама и допунама Закона

Активност није реализована у складу с индикатором, с обзиром на то да претходна условљавајућа активност није испуњена.

Позивајући се на рокове предвиђене Стратегијом развоја јавних набавки у Републици Србији, Министарство привреде је известило да ће у другом кварталу 2018. године припремити Нацрт закона о изменама и допунама Закона о ЈПП и концесијама. Извештавајући о овој активности у другом и трећем кварталу 2017. године, Министарство је навело да ће се изменама поменутог Закона омогућити пуна хармонизација овог дела законодавства са EU *acquis*⁸⁰. Међутим, у извештајима се не помиње измена законодавства

⁷⁹ Министарство привреде, *Извештај о спровођењу Стратегије за 2017. годину*, јануар 2018.

⁸⁰ Министарство привреде, *Извештај о спровођењу Стратегије за 2017. годину*, јул и октобар 2017.

како би се отклонили ризици корупције у области ЈПП и концесија, како је предвиђено Ревидираним акционим планом.

Влада и Народна скупштина се у извештајима о Стратегији нису освртале на активности које су се односиле за утврђивање Предлога и усвајање Закона о изменама и допунама Закона о ЈПП и концесијама, јер надлежно Министарство није припремило Нацрт закона.

Мере 3.3.3.3, 3.3.3.4. и 3.3.3.5. нису доспеле за реализацију до краја 2017. године.

Мера 3.3.3.6. Успоставити механизме за контролу и транспарентност рада Комисије за ЈПП

Једином активношћу у оквиру мере предвиђено је да **Министарство привреде континуирано** редовно објављује на веб-презентацији и ажурира податке о сврсисходности ЈПП и концесијама.

Индикатор: Подаци о сврсисходности ЈПП доступни су на веб-презентацији и редовно се ажурирају

Активност није реализована у складу с индикатором за извештајни период.

* У извештају за 2016. годину, ова активност је оцењена као нереализована.

У последњим извештајима о спровођењу Стратегије одговорни субјект је навео да се на интернет страници Комисије за ЈПП налазе све потребне информације о раду овог тела, њен извештај, правни оквир, односно прописи који се примењују у овој области, као „и остале информације неопходне за сврсисходност области јавно-приватног партнерства и концесија”. Министарство привреде наглашава да је рад Комисије за ЈПП транспарентан, с обзиром на то да свакој њеној седници присуствују представници предлагача пројеката о чијим се иницијативама, односно предлозима пројеката одлучује⁸¹. Интернет страница Комисије за ЈПП се ни у чему није променила у односу на прошлу годину. На њој се, поред општих информација о Комисији за ЈПП, правном оквиру и одељка „Вести”, налазе: у одељку „Мишљења” списак 62 предлога пројеката ЈПП са или без елемената концесије који су добили позитивно мишљење Комисије за ЈПП, извештај о раду Комисије, објављен 8. новембра 2016. године, с прегледом одржаних седница и напоменом о томе шта је на њима био предмет разматрања, неколико стручних публикација на енглеском језику и документ с методологијом за анализу добијене вредности у односу на уложена средства (*value-for-money*) у ЈПП и концесијама. Ипак, мишљења, ни подаци о самим пројектима нису доступни, као ни подаци о сврсисходности ЈПП и концесија (нарочито не на неки систематичан начин, на основу кога би се лако могло утврдити да ли су доступни или не), како је то предвиђено активношћу и индикатором, а у циљу успостављања механизма за контролу и транспарентност рада Комисије, како је то предвиђено мером. Интернет страница Комисије за ЈПП се и иначе не може сматрати нарочито ажурираном, с обзиром на то да је у време писања овог извештаја (март 2018. године), последња објављена вест из јуна 2017. године, а непосредно пре тога вест из октобра 2015. године. Због тога, оцена Агенције остаје иста као и претходних година, а то је да активност ни у овом извештајном периоду није реализована онако како је то предвиђено стратешким документима за борбу против корупције.

⁸¹ Агенција за борбу против корупције, *Извештај о спровођењу Стратегије за 2016. годину*, стр. 56-57; Министарство привреде, *Извештај о спровођењу Стратегије за други, трећи и четврти квартал 2017. године*, јул и октобар 2017. године и јануар 2018.

3.4. ПРАВОСУЂЕ

У оквиру четврте области Стратегије – Правосуђе – формулисано је девет циљева:

1. пуна независност, односно самосталност и транспарентност правосуђа у буџетским овлашћењима (циљ 3.4.1.);
2. процес избора, напредовања и одговорности носилаца правосудних функција, заснован на јасним, објективним, транспарентним и унапред утврђеним критеријумима (циљ 3.4.2.);
3. развијено ефикасно и проактивно поступање у откривању и кривичном гоњењу коруптивних кривичних дела (циљ 3.4.3.);
4. унапређено материјално кривично законодавство усклађено са међународним стандардима (циљ 3.4.4.);
5. успостављена ефикасна хоризонтална и вертикална сарадња и размена информација полиције, тужилаштва, судства, других државних органа и институција, регулаторних и надзорних тела, као и европских и међународних институција и организација (циљ 3.4.5.);
6. успостављена јединствена евиденција (електронски уписник) за кривична дела са коруптивним елементом, у складу са законом који уређује заштиту података о личности (циљ 3.4.6.);
7. ојачани механизми за превенцију сукоба интереса у правосудним професијама (циљ 3.4.7.);
8. обезбеђени адекватни ресурси јавног тужилаштва и судова за поступање у случајевима корупције (јачање капацитета) (циљ 3.4.8.);
9. доношење дугорочне стратегије која на свеобухватан начин унапређује питање финансијске истраге (циљ 3.4.9.).

За испуњење ових девет циљева формулисано је 16 мера и 33 активности, од којих је поступање испитано за 40 активности. Према оцени Агенције, од 40 испитаних активности:

- девет активности је реализовано у складу с индикатором. Од тога је седам трајних активности, а само две једнократне за које Агенција не располаже подацима о томе да ли су реализоване на начин и у року предвиђеним Ревидираним акционим планом;
- 23 активности нису реализоване у складу с индикатором, од којих две због тога што није испуњена претходна, за њих условљавајућа активност;
- за осам активности Агенција није у могућности да оцени реализацију.

Поступање по Стратегији и Ревидираном акционом плану

Циљ 3.4.1. Пуна независност, односно самосталност и транспарентност правосуђа у буџетским овлашћењима

Ревидираним акционим планом су за испуњење овог циља предвиђене две мере.

Мера 3.4.1.1. Укључити програм обуке и стручног усавршавања запослених у Административној канцеларији ВСС и ДВТ у програм обуке Правосудне академије

Првом активношћу је предвиђено да **Правосудна академија до 30. септембра 2016. године** направи план и програм обуке у складу са анализом потреба.

Уз активност је наведена напомена да треба консултовати Високи савет судства (ВСС) и Државно веће тужилаца (ДВТ).

Индикатор: Израђен план и програм обуке запослених на основу анализе потреба

Активност је реализована у складу с индикатором.

Агенција не располаже подацима о томе да ли је активност реализована на начин и у року који су предвиђени Ревидираним акционим планом.

Другом активношћу је предвиђено да **Правосудна академија у трећем и четвртном кварталу 2016. године** спроведе план и програм обуке.

Индикатор: Достављен извештај о спроведеном плану и програму обуке

Активност није реализована у складу с индикатором.

Трећом активношћу је предвиђено да **Правосудна академија једном годишње, почев од четвртог квартала 2016. године** спроводи годишњу евалуацију обука.

Индикатор: Достављен извештај о евалуацији програма обуке по години важења Стратегије

Активност није реализована у складу с индикатором за извештајни период.

* У извештају за 2016. годину, Агенција није била у могућности да оцени реализацију ове три активности.

Иако се Правосудна академија у свом извештају о Стратегији⁸² није осврнула на активности које се односе на реализацију мере која предвиђа укључивање у програм обуке и стручног усавршавања запослених у Административној канцеларији ВСС и ДВТ, Агенција је оценила да је активност која се састоји у припреми плана и програма обуке реализована. Наиме, на њеној интернет страници се може пронаћи документ под називом *Програм сталне обуке за 2017. годину*, а у оквиру програма и одељак *Едукација запослених у Административној канцеларији Високог савета судства*. Стална обука запослених у Административној канцеларији ВСС-а је планирана да се реализује кроз 12 различитих тема међу којима је и *Припрема и планирање буџета, извршење буџета*. Документ предвиђа да десет запослених из канцеларија ВСС-а и ДВТ-а похађа ову обуку. Поред овог програма, на интернет страници се могу пронаћи и подаци о томе да су ВСС и ДВТ дали сагласност за стални програм обука за 2017. годину⁸³.

С друге стране, на поменутој страници се не могу пронаћи никакви подаци о реализацији и евалуацији ових обука. С обзиром на то да Правосудна академија није известила о спровођењу активности из поменуте мере, нити је доставила извештаје о спровођењу и евалуацији обука, Агенција је оценила да друга и трећа активност нису реализоване у складу са индикатором за извештајни период.

⁸² Правосудна академија, *Извештај о спровођењу стратегије за 2017. годину*, јануар 2018.

⁸³ Видети више: Правосудна академија, *Стална обука*, доступно на: <http://www.pars.rs/sekcija/78/stalna-obuka.php>.

Мера 3.4.1.2. Обезбедити транспарентност података о финансирању ВСС-а и ДВТ-а

Једином активношћу у оквиру мере предвиђено је да ВСС и ДВТ једном годишње објављују годишњи финансијски извештај на својим веб-презентацијама.

Индикатор: Извештај објављен на интернет страници ВСС-а/ДВТ-а

Активност је реализована у складу с индикатором за извештајни период у делу који се односи на ВСС и у делу који се односи на ДВТ.

Према подацима којима Агенција располаже, активност је реализована на начин предвиђен Ревидираним акционим планом.

* У извештају за 2016. годину, ове активности су оцењене као реализоване на начин предвиђен Ревидираним акционим планом.

ВСС је известио да се преглед извршења буџета налази у оквиру *Годишњег извештаја о раду ВСС*.⁸⁴ Годишњи извештаји о раду овог тела доступни су на његовој интернет страници⁸⁵.

ДВТ је известило⁸⁶ да то тело квартално извештава о трошењу буџетских средстава, да се како квартални, тако и годишњи финансијски извештаји за јавна тужилаштва и ДВТ, могу пронаћи на њиховој интернет страници⁸⁷.

Циљ 3.4.2. Процес избора, напредовања и одговорности носилаца правосудних функција заснован на јасним, објективним, транспарентним и унапред утврђеним критеријумима

Ревидираним акционим планом за испуњење овог циља предвиђене су четири мере.

Мера 3.4.2.1. Изменити Правилник о садржини и начину полагања пријемног испита на Правосудној академији, у циљу повећања транспарентности уписа

Првом активношћу је предвиђено да **Правосудна академија** у року од **месец дана** од почетка примене измена Закона о Правосудној академији којима се овај закон усклађује с одлуком Уставног суда од 21. марта 2014. године, формира радну групу за израду нацрта Правилника.

Индикатор: Решење о формирању радне групе

Активност није реализована у складу с индикатором.

Другом активношћу је предвиђено да **Правосудна академија** у року од **два месеца** од датума формирања радне групе за израду Правилника изради и усвоји Правилник.

Индикатор: Усвојен Правилник о садржини и начину полагања пријемног испита у складу с инструкцијом из мере

Активност није реализована у складу с индикатором.

* У извештају за 2016. годину, ове две активности су оцењене као нереализоване.

⁸⁴ Високи савет судства, *Извештај о спровођењу Стратегије за 2017. годину*, јануар 2018.

⁸⁵ Високи савет судства, *Годишњи извештај о раду за 2016. годину*, стр. 11–20, доступно на: <https://vss.sud.rs/sr/izvestaj-o-radu>.

⁸⁶ ДВТ, *Извештај о спровођењу Стратегије за први квартал 2017. године*, мај 2017.

⁸⁷ ДВТ, *Група за планирање и извршење буџета јавних тужилаштва*, доступно на: <http://www.dvt.jt.rs/finansijski-izvestaji/>.

Правосудна академија није известила о реализацији активности која се односи на измене Правилника о садржини и начину полагања пријемног испита на Правосудној академији⁸⁸. На њеној интернет страници налази се поменути Правилник, који је усвојен 2010. године⁸⁹. С обзиром на то да активности захтевају формирање радне групе и усвајање Правилника који би требало да прати измене и допуне Закона о Правосудној академији, усклађене са одлуком Уставног суда од 21. марта 2014. године, Агенција оцењује да предметне активности нису реализоване онако како је то предвиђено Ревидираним акционим планом.

Мера 3.4.2.2. Промовисати почетне и сталне обуке на Правосудној академији међу студентима правних факултета, судијским и тужилачким помоћницима и приправницима

Првом активношћу је предвиђено да **Правосудна академија до 30. септембра 2016. године** изради план и програм организовања информативних семинара и информативни материјал.

Индикатор: Израђен план и програм и информативни материјал

Активност није реализована у складу с индикатором.

Другом активношћу је предвиђено да **Правосудна академија, континуирано**, почев од трећег квартала 2016. године, спроводи план информативних семинара и дели информативни материјал.

Индикатор: Достављен извештај о спроведеном плану информативних семинара и подели информативног материјала по години важења Стратегије

Активност није реализована у складу с индикатором за извештајни период.

* У извештају за 2016. годину, Агенција није била у могућности да оцени реализацију ове две активности.

У извештају о Стратегији, Правосудна академија се није осврнула на активности усмерене на промовисање почетних и сталних обука међу студентима правних факултета, судијским и тужилачким помоћницима и приправницима⁹⁰, нити су информације о томе доступне на њеној интернет страници. С обзиром на то да Агенцији није достављен план и програм семинара, информативни материјал, нити извештај о спроведеном плану и програму информативних семинара, Агенција оцењује да активности нису реализоване у складу са дефинисаним индикаторима.

Као у претходном извештају, Агенција и овом приликом скреће пажњу на то да поменута мера и њене активности нису релевантне за област борбе против корупције и зато препоручује министарству надлежном за послове правосуђа да ову меру брише или је преформулише тако да она буде јасније повезана са системом спречавања корупције.

Мера 3.4.2.3. Изменити Закон о Правосудној академији, Закон о Високом савету судства („Службени гласник РС”, бр. 116/08, 101/10, 88/11 и 106/15), Закон о Државном већу тужилаца („Службени гласник РС”, бр. 116/08, 101/10, 88/11 и 106/15), тако да се уведе обавезна стална обука за све носиоце правосудних функција

⁸⁸ Правосудна академија, *Извештај о спровођењу стратегије за 2017. годину*, јануар 2018.

⁸⁹ Видети: Правосудна академија, *Правилник пријемни испит*, доступно на: <http://www.pars.rs/tekst/1281/pravilnici.php>.

⁹⁰ Правосудна академија, *Извештај о спровођењу стратегије за 2017. годину*, јануар 2018.

Првом активношћу је предвиђено да **Министарство правде до 30. јуна 2017. године** изради и достави Влади нацрте закона о изменама и допунама закона.

Индикатор: Нацрти закона о изменама и допунама закона који по својој садржини одговарају инструкцији из мере достављени Влади

Средство верификације: Образложења из нацрта закона која садрже објашњење о томе на који начин је инструкција из мере унета у текст нацрта

Активност није реализована у складу с индикатором.

Другом активношћу је предвиђено да **Влада до 30. септембра 2017. године** поднесе предлоге закона о изменама и допунама закона Народној скупштини.

Индикатор: Предлози закона о изменама и допунама закона који по својој садржини одговарају инструкцији из мере поднети Народној скупштини

Средство верификације: Образложења из предлога закона која садрже објашњење о томе на који начин је инструкција из мере унета у текст предлога

Активност није реализована у складу с индикатором, с обзиром на то да није испуњена претходна условљавајућа активност.

Трећом активношћу је предвиђено да **Народна скупштина до 31. децембра 2017. године** усвоји законе о изменама и допунама закона.

Индикатор: Усвојени закони о изменама и допунама закона

Активност није реализована у складу с индикатором, с обзиром на то да није испуњена претходна условљавајућа активност.

Министарство правде није доставило извештај о спровођењу Стратегије за 2017. годину. Агенција оцењује да нацрти закона који садрже предметне измене нису израђени, јер не постоје доступне информације које говоре у прилог томе да постоје измене правног оквира којима се уводи обавезна стална обука за носиоце правосудних функција.

Влада и Народна скупштина нису известиле о спровођењу активности у оквиру ове мере.

Мера 3.4.2.4. Успоставити поступак редовног објављивања статистичких података и праксе поступања дисциплинских органа ВСС-а и ДВТ-а који се односе на број пријава, врсте повреда, врсте и број одлука, рок у којем је решено

Једином активношћу је предвиђено да **ВСС и ДВТ континуирано, сваких пола године**, на својим сајтовима објављују статистику.

Индикатор: Полугодишњи извештаји који садрже статистику података наведених у мери су објављени на интернет страници ВСС-а/ДВТ-а

Активност није реализована у складу с индикатором за извештајни период ни у делу који се односи на ВСС, ни у делу који се односи на ДВТ.

* У извештају за 2016. годину, Агенција није била у могућности да оцени реализацију ове две активности.

У извештајима ВСС-а и ДВТ-а о спровођењу Стратегије за 2017. годину наводи се да ова тела објављују статистику поступања њихових дисциплинских органа⁹¹. ВСС је известио да је у сарадњи са ОЕБС-ом израђена анализа одлука дисциплинских органа и

⁹¹ ВСС, *Извештај о спровођењу Стратегије за 2017. годину*, јануар 2018. године; ДВТ, *Извештај о спровођењу Стратегије за 2017. годину*, фебруар 2018.

ВСС у дисциплинским поступцима⁹². Поменута анализа обухвата 87 одлука дисциплинских органа које су донете у периоду од краја октобра 2013. до краја јануара 2016. године⁹³.

Активност је оцењена као нереализована јер се захтева да ВСС и ДВТ на полугодишњем нивоу објављују статистику која се односи на праксу поступања дисциплинских органа ових тела, што она не чине, тачније речено, статистика постоји али се она не објављује на полугодишњем нивоу на њиховим интернет страницама.

Наиме, на интернет страници ВСС не може се пронаћи посебан документ који садржи преглед статистичких података и праксе поступања дисциплинског органа ВСС. Ови подаци се налазе у оквиру Годишњег извештаја о раду ВСС за 2016. годину и односе се на тај период⁹⁴.

На интернет страници ДВТ-а ови подаци се могу пронаћи у оквиру неколико докумената. Прво, у оквиру рубрике *Извештаји* налазе се посебни документи који представљају статистички преглед поступања дисциплинских органа ДВТ-а за одређени период. Последњи такав извештај, који се налази на интернет страници ДВТ-а, јесте за период од 01.01.2015. до 30.11.2015. године⁹⁵. Информације које се односе на статистику поступања дисциплинског органа ДВТ-а могу се пронаћи у годишњим извештајима о раду ДВТ-а и у Информатору о раду ДВТ-а. С обзиром на то да је последњи годишњи извештај о раду ДВТ-а за 2016. годину, он садржи статистичке податке о раду дисциплинског органа ДВТ-а за период 1. јануар – 31. децембар 2016⁹⁶. Последњи Информатор о раду ДВТ-а који се налази на интернет страници, јесте из фебруара 2017. године и садржи податке о поступању дисциплинског органа ДВТ-а у 2016. години⁹⁷.

Циљ 3.4.3. Развијено ефикасно и проактивно поступање у откривању и кривичном гоњењу коруптивних кривичних дела

Ревидираним акционим планом је за испуњење овог циља предвиђено пет мера.

Мера 3.4.3.1. Креирати програм мултидисциплинарних обука за вођење проактивних истрага за полицију, Војнобезбедносну агенцију, јавна тужилаштва и судове

Једином активношћу је предвиђено да **Правосудна академија континуирано** спроводи обуке и дели приручнике са упутствима.

Индикатор: Достављен извештај о спроведеном плану и програму обуке и извештај о дистрибуцији приручника

⁹² *Ibid.*

⁹³ Проф др Татјана Папић, *Право и пракса дисциплинске одговорности судија у Србији*, ОЕБС, мај 2016. године, стр. 3, доступно на: <https://vss.sud.rs/sr/oeбс>.

⁹⁴ Видети више: ВСС, *Годишњи извештај о раду за 2016. годину*, стр. 27–28, доступно на: <https://vss.sud.rs/sr/извештај-о-раду>.

⁹⁵ Доступно на: <http://www.dvt.jt.rs/izvestaji/>.

⁹⁶ Видети више: ДВТ, *Годишњи извештај о раду за 2016. годину*, стр. 10, доступно на: <http://docs.google.com/gview?url=http://www.dvt.jt.rs/wp-content/uploads/2017/10/Izvestaj-o-radu-Dr-avnog-ve-a-tu-ilaca-za-2016.-godinu-usvojen.doc&embedded=true>.

⁹⁷ Видети више: ДВТ, *Информатор о раду ДВТ*, 3. фебруар 2017. године, стр. 21, доступно на: <http://www.dvt.jt.rs/>.

**Активност је реализована у складу с индикатором за извештајни период.
Према подацима којима Агенција располаже, активност је реализована на
начин предвиђен Ревидираним акционим планом.**

* У извештају за 2016. годину, Агенција није била у могућности да оцени реализацију ове активности.

У извештају о Стратегији, Правосудна академија је известила да је ова активност реализована кроз пет радионица у 2017. години, и то у Аранђеловцу, Новом Саду, Крагујевцу, Нишу и Суботици⁹⁸. Радионице су реализоване уз подршку Министарства правде САД-а и Мисије ОЕБС-а у Србији.

На интернет страници УЈН може се пронаћи вест о томе да су запослени присуствовали обуци под називом *Проактивне истраге коруптивних предмета, предмета финансијских превара и привредног криминала: Обука за тужиоце, полицијске инспекторе и заједничке истражне тимове/ударне групе*, која је одржана у Нишу у новембру 2017. године. Програм обуке израђен је у циљу унапређења капацитета тужилаца, полицијских инспектора и регулаторних органа за проактивне истраге и процесуирање привредног криминала и коруптивних предмета, као и обезбеђивање подршке за формирање нових, специјализованих тужилачких и полицијских јединица, као и судских одељења за борбу против корупције и привредног криминала⁹⁹.

Од септембра 2017. године на обукама је дистрибуиран и Приручник за сузбијање привредног криминалитета и корупције, у чијој изради је учествовала група аутора састављена од професора Правног факултета, тужилаца и судије Вишег суда у Београду¹⁰⁰. Иако овај Приручник не садржи део који приказује одређене истражне технике релевантне за вођење проактивних истрага, већ само преглед и објашњење елемената кривичних дела из области привредног криминала и корупције, као и примере из судске праксе (приказ и анализу пресуда релевантних за ову област), Агенција ипак сматра да, узевши у обзир све напред наведене активности које се односе на израду плана и програма обуке, ангажовање предавача, спровођење тродневних обука у пет градова у Србији, ову активност може оценити као реализовану.

Мера 3.4.3.2. Спровоодити и развијати процес проактивних истрага

Првом активношћу је предвиђено да МУП и РЈТ до **30. септембра 2016. године** формирају статистику о покренутих проактивних истрагама (примена специјалних техника и поступања на основу сопствене иницијативе полиције и тужилаштва).

Индикатор: Формирана статистика о покренутих проактивних истрагама. Повећан број покренутих проактивних истрага у односу на претходну годину

Агенција није у могућности да оцени реализацију активности у делу који се односи на МУП.

⁹⁸ Правосудна академија, *Извештај о спровођењу Стратегије за 2017. годину*, јануар 2018.

⁹⁹ Видети: <http://www.ujn.gov.rs/ci/news/story/354/Обука+о+сузбијању+злоупотреба+у+јавним+набавкама.html>.

¹⁰⁰ Министарство правде САД-а и Мисија ОЕБС-а у Србији, *Приручник за сузбијање привредног криминалитета и корупције*, септембар 2017.

Другом активношћу је предвиђено да МУП и РЈТ континуирано воде евиденцију о проактивном поступању код коруптивних кривичних дела.

Индикатор: Успостављена евиденција

Агенција није у могућности да оцени реализацију активности у делу који се односи на МУП.

Активност је реализована у складу с индикатором за извештајни период у делу који се односи на РЈТ.

Према подацима којима Агенција располаже, активност је реализована на начин предвиђен Ревидираним акционим планом.

* У извештају за 2016. годину, активности које се односе на РЈТ оцењене су као реализоване на начин и у року предвиђеним Ревидираним акционим планом, а за активности које се односе на МУП Агенција није била у могућности да оцени реализацију.

У свом извештају о Стратегији РЈТ је известило да сходно инструктивном упутству Републичког јавног тужиоца А бр. 587/13 од 20.11.2013. године, сва јавна тужилаштва треба да воде евиденције о проактивном поступању код коруптивних кривичних дела и статистику проактивних истрага. У таквим случајевима, предметима се додељује ознака *Проактивна истрага*, а у обрасце се уводе нове рубрике које садрже статистику РЈТ-а о поступању јавних тужилаштва¹⁰¹.

У извештају МУП наводи се да су одговори на питања у вези с овом мером преасходно у надлежности министарства надлежног за послове правосуђа и институција тужилаштва, а у складу са начелима „тужилачке истраге“¹⁰².

Мера 3.4.3.3. Ојачати капацитете правосудних органа за спровођење проактивних истрага

Једином активношћу у оквиру мере предвиђено је да **Правосудна академија континуирано** спроводи план специјализације.

Индикатор: Достављен извештај о спровођењу плана специјализације по години важења Стратегије

Агенција није у могућности да оцени реализацију активности.

* У извештају за 2016. годину, Агенција није била у могућности да оцени реализацију ове активности.

У извештају о Стратегији Правосудна академија је известила да одржавање пет радионица¹⁰³ под називом *Проактивне истраге коруптивних предмета, предмета финансијских превара и привредног криминала: Обука за тужиоце, полицијске инспекторе и заједничке истражне тимове/ударне групе*, представљају спровођење плана и програма специјализације које су усмерене на унапређење капацитета правосудних органа за спровођење проактивних истрага¹⁰⁴.

У оквиру Програма сталне обуке за 2017. годину, постоје два поглавља која се односе на сталну обуку судија кривичних одељења и судијских помоћника и сталну обуку јавних тужилаца, заменика јавних тужилаца и тужилачких помоћника. Сврха поменутог програма је, између осталог, процесуирање и доказивање појединих кривичних дела,

101 РЈТ, *Извештај о спровођењу Стратегије за 2017. годину*, март, јул, октобар 2017. године, јануар 2018.

102 МУП, *Извештај о спровођењу Стратегије за 2017. годину*, март 2018.

103 Видети више у делу о спровођењу активности у оквиру мере 3.4.3.1.

104 Правосудна академија, *Извештај о спровођењу стратегије за 2017. годину*, јануар 2018.

његов циљ је, поред осталог, ефикасно вођење поступка и доношење одлука¹⁰⁵. Међутим, ни сврха ни циљ нису усмерени на откривање кривичних дела и одговарајуће истражне технике, што би, чини се, требало да представља битан сегмент проактивних истрага.

Мера 3.4.3.4. Континуирана обука судија и тужилаца из области финансијске истраге
Првом активношћу је предвиђено да Правосудна академија до 31. децембра 2016. године изради приручник за обуке. Уз активност је предвиђена напомена да у израду плана и програма и приручника треба укључити ВСС и ДВТ. Индикатор: Израђен план и програм обуке и приручник за обуке
Активност није реализована у складу с индикатором.
Другом активношћу је предвиђено да ДВТ и ВСС сваке године прописују обавезан број дана обука за судије и тужиоце. Индикатор: Донесен акт којим су предвиђени обавезни дани обуке
Активност није реализована у складу с индикатором за извештајни период ни у делу који се односи на ДВТ, ни у делу који се односи на ВСС.
Трећом активношћу је предвиђено да Правосудна академија континуирано спроводи план обуке и дели приручнике за обуку. Индикатор: Општа напомена бр. 7
Активност је реализована у складу с индикатором за извештајни период. Према подацима којима Агенција располаже, активност је реализована на начин предвиђен Ревидираним акционим планом.

* У извештају за 2016. годину, Агенција није била у могућности да оцени реализацију ове три активности.

Правосудна академија се у извештају о Стратегији није осврнула на активност која се односи на израду приручника за обуке у области финансијских истрага¹⁰⁶. Такође, било какви подаци о томе да ли је овакав приручник израђен, и ако јесте, да ли је израђен уз консултације са ВСС-ом и ДВТ-ом, не могу се пронаћи ни на њеној интернет страници.

ВСС није известио о спровођењу ове активности¹⁰⁷. ВСС је навео да је ово тело дало сагласност на Програм сталне обуке за 2017. годину који је израдила Правосудна академија. У оквиру Програма, једна од тема су *финансијске истраге*, а предвиђено је да ова обука буде спроведена кроз одржавање једнодневних семинара¹⁰⁸. Међутим, индикатор ове активности говори о томе да ВСС и ДВТ треба да донесу, на годишњем нивоу, посебне акте којима ће бити прописан обавезан број дана обуке, па се у том погледу не чини да је давање сагласности на овај програм активност која је предвиђена Ревидираним акционим планом.

Иако се Правосудна академија у извештају није осврнула на спровођење ове активности, на њеној интернет страници се налази вест да је, у сарадњи са РЈТ-ом,

105 Правосудна академија, *Програм сталне обуке за 2017. годину*, стр. 10, доступно на: <http://www.pars.rs/sekcija/78/stalna-obuka.php>.

106 Правосудна академија, *Извештај о спровођењу стратегије за 2017. годину*, јануар 2018.

107 ДВТ, *Извештај о спровођењу Стратегије за 2017. годину*, фебруар 2018.

108 ВСС, *Извештај о спровођењу Стратегије за 2017. годину*, јануар 2018.

Министарством правде, Мисијом ОЕБС-а у Србији и Канцеларијом Министарства правде САД-а и Амбасаде САД-а у Београду, у децембру 2017. године у Врњачкој Бањи, организовала тродневну радионицу под називом *Технике финансијске истраге*. Радионица је део програма обуке носилаца јавнотужилачких функција, судија, судијских и тужилачких помоћника и запослених у институцијама које су предвиђене Законом о организацији и надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала, тероризма и корупције, а реализована је у оквиру пројекта „Превенција и борба против корупције” који се финансира у оквиру ИПА програма ЕУ за Србију¹⁰⁹. О приручнику за обуку, видети више у делу који се односи на **меру 3.4.3.1.**

Мера 3.4.3.5. Усаглашавати евиденцију судских депозита са стањем КДП предмета (*Corpus Delicti* предмети), а нарочито опојних дрога и новца

Једином активношћу је предвиђено да **председници основних и виших судова, полугодишње, почев од четвртог квартала 2016. године ажурирају и срањују евиденцију и стање КДП предмета у судским депозитима.**

Индикатор: Евиденције у судским депозитима приказују тачно стање у КДП предметима

Агенција није у могућности да оцени реализацију активности.

* У извештају за 2016. годину, Агенција није била у могућности да оцени реализацију ове активности.

Од укупно 91 основног и вишег суда, извештаје о спровођењу Стратегије за четврти квартал 2017. године доставило је 37 судова. Из њихових извештаја произлази да се у овој области води уредна евиденција, континуирано се прати стање КДП предмета у кривичним предметима који су у току, као и кривичних предмета који су правноснажно завршени, а рачуноводство суда континуирано прати новчане депозите.

Агенција понавља препоруку изнету у извештајима о спровођењу Стратегије за 2014, 2015. и 2016. годину, као и у мишљењу о Нацрту ревидираног акционог плана из марта 2016. године и предлаже министарству надлежном за послове правосуђа да размотри одговарајуће измене ове мере, у циљу промене одговорног субјекта који ће вршити контролу да ли судови заиста ову меру испуњавају. Агенција нема надлежност, као ни капацитете, да проверава да ли је ова активност испуњена у складу с индикатором, односно да ли евиденције у судским депозитима заиста приказују тачно стање у КДП предметима. Агенција је у мишљењу предложила да уколико мера и активност остану у овом облику, одговорни субјект буде орган јавне власти који има овлашћење да врши контролу над судовима у овој области, односно да изврши увид у стање судских депозита. Исти орган би онда могао да Агенцију извести о томе да ли се ово усаглашавање редовно врши у свим судовима.

Циљ 3.4.4. Унапређено материјално кривично законодавство и усклађено са међународним стандардима

Ревидираним акционим планом је за испуњење овог циља предвиђена једна мера.

109 Правосудна академија, „07–09.12.2017. Врњачка Бања „Технике финансијске истраге”, доступно на: <http://www.pars.rs/vest/5483/07-0912-2017-vmjacka-banja-tehnike-finansijske-istrage-.php>.

Мера 3.4.4.1. Спровести кампању за информисање јавности о примени нових одредаба Кривичног законика („Службени гласник РС”, бр. 85/05, 88/05, 107/05, 72/09, 111/09, 121/12, 104/13 и 108/14)

Првом активношћу је предвиђено да **Министарство правде до 31. децембра 2016. године** направи програм и план кампање.

Уз активност је наведена напомена да се рокови рачунају од усвајања измена Кривичног законика.¹¹⁰

Индикатор: Израђен програм и план кампање

Агенција није у могућности да оцени реализацију активности.

Другом активношћу је предвиђено да **Министарство правде до 31. марта 2017. године** организује и спроведе кампању.

Индикатор: Достављен извештај о спроведеној кампањи

Активност није реализована у складу с индикатором.

* У извештају за 2016. годину Агенција није била у могућности да оцени реализацију прве активности.

Закон о изменама и допунама Кривичног законика усвојен је 23. новембра 2016. године. Министарство правде није доставило извештај о Стратегији за 2017. годину, па Агенција није у могућности да оцени реализацију активности која предвиђа израду плана и програма кампање која има за циљ да информише јавност о примени нових одредаба Кривичног законика.

Такође, ни увидом у интернет страницу Министарства правде, као ни путем претраживања других страница на интернету, не може се пронаћи вест о томе да је Министарство правде спровело кампању која је имала за тему примену нових одредаба Кривичног законика, на основу чега је Агенција оценила ову активност као нереализовану.

Циљ 3.4.5. Успостављена ефикасна хоризонтална и вертикална сарадња и размена информација полиције, тужилаштва, судства, других државних органа и институција, регулаторних и надзорних тела, као и европских и међународних институција и организација

Ревидираним акционим планом је за испуњење овог циља предвиђена једна мера.

Мера 3.4.5.1. Унапредити сарадњу и координацију активности на сузбијању корупције између релевантних институција

Једина активност у оквиру мере је да **Министарство правде до 31. децембра 2017. године** обезбеди потписивање Меморандума о сарадњи полиције, тужилаштва, судства, других државних органа и институција, којим ће се одредити начин сарадње и контакт тачке.

Индикатор: Потписан Меморандум о сарадњи

Агенција није у могућности да оцени реализацију активности.

Министарство правде није доставило извештај о Стратегији за 2017. годину.

¹¹⁰ Ова напомена је беспредметна, с обзиром на то да је формулисан датум када рок истиче.

Све мере предвиђене за реализацију циља 3.4.6. који предвиђа успостављање јединствене евиденције (електронског уписника) за кривична дела са коруптивним елементом, у складу са законом који уређује заштиту података о личности пребачене су у АП 23.

Циљ 3.4.7. Ојачани механизми за превенцију сукоба интереса у правосудним професијама

Ревидираним акционим планом је за испуњење овог циља предвиђена једна мера.

Мера 3.4.7.1. Успоставити ефикасан механизам контроле рада судских вештака
Првом активношћу предвиђено је да Министарство правде до 30. јуна 2017. године донесе закон којим би се увели објективни критеријуми за избор судских вештака и обезбедило равномерно распоређивање судских вештака у предметима.
Индикатор: Донет закон
Активност није реализована у складу с индикатором.
Другом активношћу је предвиђено да Правосудна академија континуирано спроводи план обуке.
Индикатор: Достављен извештај о спроведеном плану обуке
Агенција није у могућности да оцени реализацију активности.

* У првој активности одговорни субјект није добро дефинисан, имајући у виду да Министарство правде не може бити одговорно за комплетан поступак доношења неког закона.

** У извештају за 2016. годину, Агенција није била у могућности да оцени реализацију друге активности.

Приликом извештавања о реализацији обавезе доношења правилника у 2014. години, тадашње Министарство правде и државне управе је навело да је израдило анализу Закона о судским вештацима, с прегледом упоредно-правних решења земаља у окружењу, али и инструмената и стандарда постављених на нивоу ЕУ. Закључци анализе упућивали су на потребу свеобухватнијег уређивања питања отклањања ризика од корупције у овој области, које се не могу на адекватан начин извршити само доношењем правилника, већ и изменом законских одредаба који уређују професију судских вештака. Како је Министарство навело, област вештачења у пракси и даље карактеришу бројни недостаци, па је ова анализа имала за циљ да представи одређена решења која, уколико се усвоје, могу допринети ефикаснијем раду судских вештака, а тиме и квалитетнијем раду правосудних органа. Министарство је додало да ће се у наредном периоду, на темељу урађене анализе приступити припреми адекватног правног оквира који ће регулисати професију судских вештака и садржати савремена решења и боље механизме контроле њиховог рада, примера ради, кроз прописивање квалификационог тестирања и похађања обуке пре именовања. Радна група за израду измена и допуна Закона о судским вештацима формирана је 15. октобра 2014. године¹¹¹. У извештају о Стратегији за 2015. годину, Министарство правде је

¹¹¹Агенција за борбу против корупције, *Извештај о спровођењу Стратегије за 2014. годину*, стр. 116, доступно на: <http://www.acas.rs/wp-content/uploads/2011/03/Izvestaj-o-sprovođenju-nacionalne-strategije-i-akcionog-plana-20141.pdf?pismo=lat>.

навело да се усвајање овог закона очекује у 2016. години, као и да је на динамику реализације мере утицао процес ревизије Акционог плана који је испољио ефекте и на процес израде овог законског текста.¹¹²

Од анализе Министарства правде и државне управе и оснивања радне групе за израду измена и допуна Закона прошло је више од три године, закон није донет ни 2016. године, како је назначено у извештају Министарства правде за 2015. годину, рок за доношење закона је ревизијом Акционог плана у 2016. години померен на средину 2017. године, али на интернет страници Министарства правде ни у фебруару 2018. године, у време писања овог извештаја, није доступна нека верзија овог текста. Додатно, Министарство правде није доставило извештај о спровођењу Стратегије за 2017. годину, тако да Агенција не располаже информацијама о томе да ли је рад поменуте радне групе настављен.

Циљ 3.4.8. Обезбеђени адекватни ресурси јавног тужилаштва и судова за поступање у случајевима корупције (јачање капацитета)

Ревидираним акционим планом је за испуњење овог циља предвиђена једна мера.

Мера 3.4.8.1. Ојачати капацитете правосудних органа за спровођење кривичног поступка
Првом активношћу је предвиђено да ВСС и ДВТ до 30. септембра 2016. године израде анализу потреба. Индикатор: Достављен извештај о спроведеној анализи потреба
Активност није реализована у складу с индикатором ни у делу који се односи на ВСС, ни у делу који се односи на ДВТ.
Другом активношћу је предвиђено да ВСС и ДВТ до 30. јуна 2017. године запосле нов кадар у складу с препорукама анализе потреба. Индикатор: Број и структура запослених одговара препорукама анализе потреба
Активност није реализована у складу с индикатором ни у делу који се односи на ВСС, ни у делу који се односи на ДВТ.
Трећом активношћу је предвиђено да РЈТ и ДВТ до 30. септембра 2016. године формирају посебна одељења за сузбијање корупције у вишим јавним тужилаштвима у Београду, Новом Саду, Крагујевцу и Нишу сходно Закону о организацији и надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала и корупције. Индикатор: Формирана посебна одељења виших јавних тужилаштава за сузбијање корупције
Активност није реализована у складу с индикатором ни у делу који се односи на РЈТ, ни у делу који се односи на ДВТ.
Четвртом активношћу је предвиђено да Правосудна академија континуирано спроводи план обуке носилаца правосудних функција. Индикатор: Достављен извештај о спроведеном плану и програму обуке по години важења Стратегије

¹¹²Агенција за борбу против корупције, *Извештај о Стратегији за 2015. годину*, стр. 182-183, доступно на: <http://www.acas.rs/wp-content/uploads/2014/09/Izvestaj-o-sprovodjenju-Strategije-i-AP-2015.pdf?pismo=lat>.

**Активност је реализована у складу с индикатором за извештајни период.
Према подацима којима Агенција располаже, активност је реализована на
начин предвиђен Ревидираним акционим планом.**

Петом активношћу је предвиђено да **Министарство правде, ВСС и ДВТ до 30. јуна 2017. године** набаве опрему у складу са анализом потреба.

Индикатор: Достављен извештај о набављеној опреми

Агенција није у могућности да оцени реализацију активности.

* У извештају за 2016. годину, Агенција није била у могућности да оцени реализацију прве и четврте активности, док је трећа оцењена као нереализована.

У извештају о Стратегији ВСС је изнесена констатација да је поступање у предметима организованог криминала, тероризма и корупције, према Закону о организацији и надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала, тероризма и корупције, у надлежности посебног одељења Вишег суда у Београду¹¹³. Ово би, по свој прилици, требало да значи да ВСС сматра да би уместо тог тела као одговорни субјекти требало да буду одређени они органи који су надлежни за спровођење наведеног Закона.

ДВТ се у извештају није осврнуло на имплементацију ове активности.

ВСС и ДВТ нису известили о спровођењу друге активности, а на основу одговора који је ВСС понудио у вези са спровођењем претходне активности и чињенице да ДВТ није известио о њеном спровођењу, ова тела, вероватно, сматрају да запошљавање кадра како би се омогућило ефикасно спровођење Закона о организацији и надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала, тероризма и корупције не спада у домен њихове надлежности.

У извештају РЈТ-а о Стратегији наводи се да ће посебна одељења за сузбијање корупције у вишим јавним тужилаштвима у Београду, Новом Саду, Краљеву и Нишу почети са радом 1. марта 2018. године, када почиње примена Закона о организацији и надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала, тероризма и корупције. У извештају се, надаље, наводи да РЈТ и ДВТ тренутно спроводе одабир заменика јавних тужилаца за упућивање у посебна одељења за сузбијање корупције, на основу поднетих пријава у поступку анкетирања заменика јавних тужилаца за рад у тим одељењима¹¹⁴.

ДВТ извештава о томе да је 10. новембра 2017. године донета Одлука о ванредном вредновању рада заменика јавних тужилаца који су се пријавили за рад у Посебним одељењима за сузбијање корупције¹¹⁵.

Иако Правосудна академија није известила о спровођењу ове активности, посредством других извора информација, Агенција је оценила ову активност као реализовану. Наиме, у свом извештају о Стратегији, РЈТ¹¹⁶ известило је да су током четвртог квартала 2017. године реализоване обуке пријављених заменика јавних тужилаца у оквиру пројекта ИПА 2013. „Превенција и борба против корупције”¹¹⁷.

На интернет страници Правосудне академије може се пронаћи информација да се, по програму сталне обуке за 2018. годину, наставља програм специјалистичких обука за

113 ВСС, *Извештај о спровођењу Стратегије за 2017. годину*, јануар 2018.

114 РЈТ, *Извештај о спровођењу Стратегије за 2017. годину*, јануар 2018.

115 ДВТ, *Извештај о спровођењу Стратегије за 2017. годину*, фебруар 2018.

116 РЈТ, *Извештај о спровођењу Стратегије за 2017. годину*, јануар 2018.

117 Видети више у оквиру овог извештаја о спровођењу треће активности у оквиру мере 3.4.3.4.

носиоце јавнотужилачких функција, судије, судијске помоћнике и тужилачке сараднике, представнике полиције и запослене у институцијама који су Законом о организацији и надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала, тероризма и корупције дефинисани као „службеници за везу”, који од 1. марта 2018. године почињу са радом у специјалним одељењима/ударним групама. Обуке се обављају као део активности у оквиру пројекта „Превенција и борба против корупције” ИПА 2013 програма ЕУ за Србију, а у сарадњи са Министарством правде и РЈТ-ом. Програм обуке се састоји из три модула: *Примена КЗ и прописа из области привреде и финансија; Проактивне истраге у области јавних набавки и Вођење финансијских истрага у борби против корупције*¹¹⁸.

ВСС и ДВТ нису известили о спровођењу пете активности, а Министарство правде није доставило извештај о Стратегији за 2017. годину.

Циљ 3.4.9. Доношење дугорочне стратегије која на свеобухватан начин унапређује финансијске истраге

Ревидираним акционим планом је за испуњење овог циља предвиђена једна мера.

<p>Мера 3.4.9.1. Обучити носиоце правосудних функција и припаднике полиције и Војнобезбедносне агенције, о решењима Стратегије истрага финансијског криминала</p>
<p>Првом активношћу је предвиђено да Правосудна академија до 30. септембра 2016. године направи план и програм обуке.</p> <p>Индикатор: Израђен план и програм обуке</p>
<p>Активност је реализована у складу с индикатором.</p> <p>Агенција не располаже подацима о томе да ли је активности реализована у року и на начин који су предвиђени Ревидираним акционим планом.</p>
<p>Другом активношћу је предвиђено да Правосудна академија до 31. децембра 2017. године изради приручнике.</p> <p>Индикатор: Приручници одштампани и објављени на интернет страници Правосудне академије</p>
<p>Активност није реализована у складу с индикатором.</p>
<p>Трећом активношћу је предвиђено да Правосудна академија континуирано, почев од четвртог квартала 2016. године, спроводи план обуке.</p> <p>Индикатор: Достављен извештај о спроведеном плану и програму обуке по години важења Стратегије</p>
<p>Активност је реализована у складу с индикатором за извештајни период.</p> <p>Према подацима којима Агенција располаже, активност је реализована на начин предвиђен Ревидираним акционим планом.</p>

* У извештају за 2016. годину, Агенција није била у могућности да оцени реализацију прве и треће активности.

¹¹⁸ Правосудна академија, „Превенција и борба против корупције”, обуке за период јануар – фебруар 2018. године, доступно на: <http://www.pars.rs/vest/5834/prevencija-i-borba-protiv-korupcije-obuke-za-period-januar-februar-2018-godine.php>.

С обзиром на то да се ове обуке суштински не разликују од обука на теме *Примена КЗ и прописа из области привреде и финансија; Проактивне истраге у области јавних набавки и Вођење финансијских истрага у борби против корупције* о чијем спровођењу је извештавано у овом поглављу у оквиру **мера 3.4.3.1, 3.4.3.4 и 3.4.8.1**, Агенција је оценила да су активности у вези са израдом плана и програма обука и њиховог континуираног спровођења реализоване. У односу на приручник, Агенција је оценила да ова мера није реализована, јер Правосудна академија није известила о спровођењу ниједне од активности које потпадају под ову меру, па ни о изради приручника, нити је било какав приручник чији је назив или садржина везана за финансијске истраге представила на својој интернет страници, како је то индикатором за спровођење ове активности предвиђено.

3.5. ПОЛИЦИЈА

У оквиру пете области Стратегије – Полиција – формулисана су два циља:

1. ојачани капацитети полиције за спровођење истрага у кривичним делима са елементима корупције (циљ 3.5.1.);
2. ојачани интегритет и механизми унутрашње контроле у циљу сузбијања корупције у сектору полиције (циљ 3.5.2.).

За остварење ова два циља предвиђено је шест мера и 19 активности, од којих је поступање испитано за десет активности. Према оцени Агенције, од десет испитаних активности:

- једна активност је реализована у складу с индикатором за извештајни период, на начин предвиђен Ревидираним акционим планом;
- осам активности није реализовано у складу с индикатором. Од тога су три трајне, а остале једнократне;
- за једну активност Агенција није у могућности да оцени реализацију.

Поступање по Стратегији и Ревидираном акционом плану

Циљ 3.5.1. Ојачани капацитети полиције за спровођење истрага у кривичним делима са елементима корупције

Ревидираним акционим планом су за испуњење овог циља предвиђене три мере.

Мера 3.5.1.1. Успоставити механизме за основну, специјалистичку и континуирану едукацију полицијских службеника на пословима борбе против корупције

Првом активношћу је предвиђено да МУП (Управа за стручно образовање) континуирано спроводи обуке за полицијске службенике по Плану едукације полицијских службеника на пословима борбе против корупције.

Индикатор: Општа напомена бр. 7

Активност је реализована у складу с индикатором за извештајни период.

Према подацима којима Агенција располаже, активност је реализована на начин предвиђен Ревидираним акционим планом.

Другом активношћу је предвиђено да МУП (Управа за стручно образовање) годишње спроводи евалуацију учинка спроведених обука.

Индикатор: Израђена годишња евалуација; резултати годишњег тестирања

Активност није реализована у складу с индикатором за извештајни период.

* У извештају за 2016. годину, Агенција није била у могућности да оцени реализацију ове две активности.

У току 2017. године 93 полицијска службеника завршила су курс за оспособљавање полицијских службеника за рад на спречавању и сузбијању кривичних дела са елементима корупције. Припадници Одељења за борбу против корупције из Дирекције полиције су у току 2017. године учествовали на континуираним обукама у оквиру пројекта „Унапређење капацитета српске полиције у борби против корупције (фаза два)“. Одељење за стручно образовање и усавршавање МУП организовало је једну обуку полицијских службеника на тему борбе против корупције у 2017. години.

Како се у извештају МУП о Стратегији наводи, у 2017. години није спроведена годишња евалуација учинка наведених обука, с обзиром на то да до краја ове године нису биле образоване организационе јединице чија је искључива надлежност борба против ове врсте криминалитета, а у складу са Законом о организацији и надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала, тероризма и корупције, који је почео да се примењује 1. марта 2018. године. Ова активност биће реализована у току 2018. године¹¹⁹.

Активности у оквиру **мера 3.5.1.2. и 3.5.1.3.** нису доспеле за реализацију до краја 2017. године.

Циљ 3.5.2. Ојачани интегритет и механизми унутрашње контроле у циљу сузбијања корупције у сектору полиције

Ревидираним акционим планом су за испуњење овог циља предвиђене три мере.

Мера 3.5.2.1. Ојачати административно-техничке капацитете у унутрашњој контроли Министарства унутрашњих послова

Другом активношћу је предвиђено да МУП до **30. јуна 2017. године** технички опреми Сектор унутрашње контроле полиције.

Индикатор: Извештај о прибављеној опреми, извештаји о донацијама

Активност није реализована у складу с индикатором.

* Прва активност није доспела до краја 2017. године.

У току 2017. године, МУП је набавио 37 компјутера, 11 стационарних рачунара, 10 мултифункционалних штампача, 28 УСБ, 29 мобилних телефона и опрему за оперативну технику, у циљу замене постојеће опреме коју је СУК користио у протеклих десет година. Набављена је опрема за примену посебних доказних радњи у износу од 759.600 динара, која је коришћена за сложене оперативне обраде. У прерасподели возила које је набавио МУП, СУК је добио 6 „Фиат 500 Л“ возила и 2 возила више класе. Влада СР Немачке и МУП су крајем 2017. године потписале уговор о донацији једног возила за потребе СУК за примену посебних доказних радњи.

¹¹⁹ МУП, *Извештај о спровођењу Стратегије за 2017. годину*, март 2018.

Како се у извештају МУП о Стратегији наводи, СУК је у току 2017. године израдио тендерску документацију за набавку ИТ, аудио и видео опреме у оквиру програма ИПА 2015, у износу од 750.000 ЕУР, а у циљу јачања техничких капацитета Сектора.

У току 2017. године настављена је сарадња са Агенцијом и Канцеларијом ИЦИТАП како би се пронашао донатор за надоградњу апликације за вођење евиденције о имовини и приходима у износу од 139.000 ЕУР¹²⁰.

Иако је у току 2017. године набављена одређена опрема за потребе СУК, очигледно је да ће се набавка веће вредности наставити и у 2018. години, због чега се ова активност може сматрати само делимично реализованом.

Мера 3.5.2.2. Ојачати капацитете за спровођење унутрашње контроле развијањем контролно-инструктивне делатности

Првом активношћу је предвиђено да МУП у року од 7 месеци од доношења¹²¹ Закона о полицији („Службени гласник РС”, бр. 6/16) донесе упутство о начину и облицима вршења унутрашње контроле.

Индикатор: Упутство је објављено и ступило на снагу

Активност није реализована у складу с индикатором.

Другом активношћу је предвиђено да МУП у року од седам месеци од доношења новог Закона о полицији донесе Упутство о прикупљању, обради и анализи података о корупцији у сврхе анализе ризика и процене стања.

Индикатор: Израђено Упутство о прикупљању, обради и анализи података о корупцији у сврхе спровођења анализе ризика и процене стања у министарству надлежном за унутрашње послове

Активност није реализована у складу с индикатором.

* У извештају за 2016. годину, ове две активности су оцењене као нереализоване.

** Трећа и четврта активност нису доспеле за реализацију до краја 2017. године.

У 2017. години СУК је сачинио коначни нацрт Правилника о начину и облицима вршења унутрашње контроле, али је доношење Правилника одложено до доношења Закона о изменама и допунама Закона о полицији, који се од 14. новембра 2017. године налази у скупштинској процедури.

Такође, СУК је након прибављених мишљења од организационих јединица у МУП и Агенције на нацрт Упутства о спровођењу анализе ризика корупције, сачинио коначни нацрт Упутства и доставио Секретаријату Министарства. Као и горе наведени Правилник и ово упутство ће бити донето након измена и допуна Закона о полицији. СУК је у предлогу за измену и допуну Закона о полицији предложио допуну члана о анализи ризика од корупције, како би примена новог превентивног института била детаљније прописана законом¹²².

¹²⁰ *Ibid.*

¹²¹ Закон о полицији је усвојен 26. јануара, објављен 28. јануара, а ступио на снагу 5. фебруара 2016. године.

¹²² МУП, *Извештај о спровођењу Стратегије за 2017. годину*, март 2018.

Мера 3.5.2.3. Развити механизме за јачање интегритета полицијских службеника

Трећом активношћу је предвиђено да МУП до **31. марта 2017. године** изради план припреме мера за јачање интегритета запослених на позицијама посебно ризичним за корупцију.

Индикатор: Израђен план припреме мера за јачање интегритета запослених на позицијама посебно ризичним за корупцију

Активност није реализована у складу с индикатором.

Четвртом активношћу је предвиђено да МУП **континуирано** спроводи мере за јачање интегритета запослених на позицијама посебно ризичним за корупцију.

Уз активност је наведена напомена да су потребни анализа и савети експерата у погледу најбоље праксе, као и доношење Правилника о евиденцији имовинског картона и провери промене имовног стања запослених у министарству надлежном за унутрашње послове.

Индикатор: Број спроведених мера

Активност није реализована у складу с индикатором за извештајни период.

Петом активношћу је предвиђено да МУП (**Сектор унутрашње контроле**) до **30. јуна 2017. године** успостави механизам теста интегритета.

Индикатор: Тест интегритета се примењује у раду Сектора унутрашње контроле

Активност није реализована у складу с индикатором.

Шестом активношћу је предвиђено да МУП (**Сектор унутрашње контроле**) **једном годишње** осигура праћење примене Кодекса полицијске етике и санкционисања његовог кршења.

Уз активност је наведена напомена да извештај о праћењу примене треба да показује да ли се кршење Кодекса санкционише.

Индикатор: Израђен извештај о праћењу примене Кодекса

Агенција није у могућности да оцени реализацију активности.

Седмом активношћу је предвиђено да МУП **квартално** јавно објављује кварталне извештаје о резултатима борбе против корупције које је министарство надлежно за унутрашње послове постигло.

Индикатор: Извештаји се квартално објављују на интернет презентацији министарства надлежног за унутрашње послове

Активност није реализована у складу с индикатором за извештајни период.

* У извештају за 2016. годину четврта активност је оцењена као реализована на начин предвиђен Ревидираним акционим планом, док Агенција није била у могућности да оцени реализацију шесте и седме активности.

** Прва и друга активност нису доспеле за реализацију до краја 2017. године.

Како се наводи у извештају МУП о Стратегији, СУК је у току 2017. године радио на нормативном оквиру у циљу припреме за спровођење анализе ризика од корупције, која подразумева и израду Плана превентивних мера.

СУК је учествовао у изради Плана превенције корупције за граничну полицију са Управом граничне полиције у циљу реализације *активности 4.4.1. и 4.4.2.* у оквиру

Акционог плана за Поглавље 24 – потпоглавље *Спољне границе и Шенген*. Управа граничне полиције и СУК су након спроведене процене ризика од корупције, у мају 2017. године формирали радну групу у циљу реализације *активности 4.4.1.* која се односи на процену ризика од коруптивног понашања запослених у релевантним институцијама укљученим у Интегрисано управљање границом. Један до задатака ове радне групе биће и праћење примене Заједничког плана за спречавање корупције запослених за све релевантне институције укључене у Интегрисано управљање границом.

Превентивни план за борбу против корупције за Управу граничне полиције, Управу царина, Управу за ветерину и Управу за заштиту биља, укључујући мониторинг и евалуацију на основу процене ризика корупције биће завршен током 2018. године, док је Управа граничне полиције већ усвојила План превенције коруптивног понашања за граничну полицију и План реализације мера предвиђених Планом превенције коруптивног понашања за Управу граничне полиције. Ипак, ова активност се може сматрати само делимично реализованом, пошто се поменути планови не односе на цео МУП.

Доношење Правилника о имовинском картону и провере промене имовног стања, чији је предлог МУП сачинио одложено је до усвајања већ поменутих измена и допуна Закона о полицији.

Представници Агенције, СУК и Сектора за аналитику, телекомуникационе и информационе технологије МУП одржали су у 2017. години више састанака како би размотрили техничка решења која Агенција користи за вођење евиденције о имовини и приходима јавних функционера.

У 2017. години СУК је спровео пет превентивних контрола у организационим јединицама МУП, након чега је поднето пет кривичних пријава и предложено да се због утврђених пропуста у раду предузму мере дисциплинске одговорности против 51 полицијског службеника. У извештајима о овим контролама, СУК је дао 41 препоруку и уочио три примера добре праксе. У циљу отклањања уочених пропуста, СУК је сачинио и Извештај о резултатима контролне делатности СУК са саветодавним препорукама у 2017. години, који је достављен министру унутрашњих послова и директору полиције, у складу са одредабама члана 231. Закона о полицији.

У предлогу за измене и допуне Закона о полицији, СУК је предложио допуну члана који се односи на начин спровођења теста интегритета, како би примена новог превентивног института била детаљније регулисана законом. МУП је сачинио Предлог текста Правилника о спровођењу теста интегритета, чије доношење је одложено до усвајања већ поменутих измена и допуна Закона о полицији.

СУК је у сарадњи са Канцеларијом ИЦИТАП при Амбасади САД у Београду организовао регионалну конференцију на тему „Развој капацитета унутрашње контроле у циљу превенције и сузбијања корупције“. Конференција је одржана у Врњачкој Бањи у децембру 2017. године, а једна од тема је била и размена искустава у примени теста интегритета. Конференцији су присуствовали представници сродних служби из Словеније, Хрватске, Румуније и Бугарске. СУК ће у току 2018. године, у оквиру већ планираних активности са Канцеларијом ИЦИТАП, организовати обуку за спровођења теста интегритета за полицијске службенике СУК, где ће предавачи бити представници Генералне дирекције за борбу против корупције Министарства унутрашњих послова Румуније.

Део горе поменуте набавке опреме у оквиру програма ИПА 2015 односиће се на аудио и видео опрему за примену теста интегритета. Настављене су активности на

припреми твининг пројекта у износу од 1.000.000 ЕУР, који ће почети у 2018. години, а у оквиру којег је предвиђена израда процедура за примену теста интегритета и спровођење обука за полицијске службенике СУК.

МУП је у 2017. години израдио нови Кодекс полицијске етике. У извештају МУП о Стратегији не помиње се и да ли је израђен извештај о праћењу примене претходног кодекса, као и да ли је овај извештај показао да се кршење кодекса санкционише.

Одељење за аналитику Сектора за аналитику, телекомуникационе и информационе технологије израђује тромесечне информације о раду МУП, чији су саставни део и резултати рада постигнути у борби против корупције (број кривичних дела са елементом корупције, њихова структура, број кривичних пријава, структура пријављених лица, као и приказ најзначајнијих реализација). Тромесечне информације усвајају се на седници Одбора за одбрану и унутрашње послове Народне скупштине, при чему су седнице у целости објављене на *YouTube* каналу.

Како се у извештају МУП о Стратегији наводи, током протекле године израђене су четири кварталне информације, од којих су информације за прва три квартала усвојене на седницама надлежног скупштинског одбора, док ће четврта бити предмет разматрања на наредној седници¹²³. Ипак, како је индикатором уз активност предвиђено да се ови извештаји објављују на интернет страници МУП, Агенција закључује да ова активност није реализована.

3.6. ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ И ИЗГРАДЊА

У оквиру шесте области Стратегије – Просторно планирање и изградња – формулисана су четири циља:

1. све непокретности у Републици Србији и са њима повезани подаци уписани у јавни електронски Катастар непокретности (циљ 3.6.1.);
2. смањен број процедура и уведен „једношалтерски систем” за издавање грађевинских и других дозвола и сагласности (циљ 3.6.2.);
3. транспарентни критеријуми и учешће јавности у поступку разматрања, измена и усвајања просторних и урбанистичких планова на свим нивоима власти (циљ 3.6.3.);
4. ефикасна интерна и екстерна контрола у поступку издавања грађевинских и других дозвола и сагласности у области урбанизма (циљ 3.6.4.).

За испуњење ова четири циља предвиђено је десет мера и 19 активности, од којих је поступање испитано за 15 активности. Према оцени Агенције, од 15 испитаних активности:

- седам је реализовано у складу с индикатором и то углавном на начин предвиђен Ревидираним акционим планом. Једна активност је трајног карактера, док за једнократне Агенција не располаже подацима о томе да ли су реализоване у року предвиђеним Ревидираним акционим планом;
- седам активности није реализовано у складу с индикатором;
- за једну активност Агенција није у могућности да оцени реализацију.

¹²³ МУП, *Извештај о спровођењу Стратегије за 2017. годину*, март 2018.

Поступање по Стратегији и Ревидираном акционом плану

Циљ 3.6.1. Све непокретности у Републици Србији и са њима повезани подаци уписани су у јавни електронски Катастар непокретности

Ревидираним акционим планом су за испуњење овог циља предвиђене три мере.

Мера 3.6.1.1. Обезбедити шалтер за информације и бесплатну правну помоћ у службама катастра непокретности

Једином активношћу у оквиру мере предвиђено је да **службе за катастар непокретности до 30. јуна 2017. године** запосле стручне кадрове у складу са систематизацијом.

Индикатор: Запослен стручни кадар у броју који одговара систематизацији

Активност није реализована у складу с индикатором.

У извештају о Стратегији, РГЗ је навео да у 2017. години нису запослени нови кадрови јер су били у обавези да поштују одредбе Закона о буџетском систему којим је прописано да се радни однос са новим лицима може засновати уз сагласност Владе, на предлог надлежног министарства. У њиховом случају, они ту сагласног нису добили, па нису ни били у могућности да у 2017. години запосле нове кадрове¹²⁴.

Мера 3.6.1.2. Јачати капацитете организационих јединица служби Катастра непокретности, као и интерне контроле у оквиру Сектора за стручни и управни надзор Републичког геодетског завода

Првом активношћу је предвиђено да **РГЗ до 30. септембра 2017. године** измени систематизацију тако да одговара препорукама анализе потреба и запосли кадар у складу са измењеним актом о систематизацији.

Индикатор: Усвојен акт о систематизацији који одговара препорукама анализе потреба; број и структура запосленог кадра одговара измењеном акту о систематизацији

Активност није реализована у складу с индикатором.

Другом активношћу је предвиђено да **РГЗ** направи и **континуирано** спроводи план и програм обуке запослених у складу с препорукама анализе потреба.

Индикатор: Израђен план и програм обуке који одговара препорукама анализе потреба; достављен извештај о спроведеном плану и програму обуке по години важења Стратегије

Активност је реализована у складу с индикатором за извештајни период.

Агенција не располаже подацима о томе да ли је активност реализована на начин предвиђен Ревидираним акционим планом.

* У извештају за 2016. годину, друга активност је оцењена као реализована на начин предвиђен Ревидираним акционим планом.

У октобру 2017. године донет је нови Правилник о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у РГЗ. Актом је систематизовано 315 радних места на

¹²⁴ РГЗ, *Извештај о спровођењу Стратегије за 2017. годину*, јануар 2018.

којима би требало да буде запослено 2.650 државних службеника и намештеника. У РГЗ је тренутно запослено 2.092 људи, што значи да РГЗ може да прими још 558 људи на неодређено време. Ипак, као што је већ поменуто, у 2017. години није било запошљавања нових кадрова, па ни после усвајања новог акта о систематизацији¹²⁵.

У извештају РГЗ се наводи да је у току 2017. године одржано 11 радионица за функционере и запослене у РГЗ на тему *Вештине комуникације*. Циљ обука је био да учесници савладају вештине вођења разговора са странкама на асертиван и професионалан начин. Поред ових обука, у 2017. години, за запослене у РГЗ је одржана и радионица на тему *Сервисно оријентисана организација* и радионица чији је циљ био упознавање руководства РГЗ са сертифицираним моделом извршности *EFQM*¹²⁶.

Мера 3.6.1.3. Усвојити правилник којим се усклађује начин издавања извода из катастра тако да исти има форму електронског потписа и документа

Првом активношћу је предвиђено да РГЗ до **31. децембра 2016. године** изради и усвоји правилник тако да буде у складу са Законом о електронском потпису („Службени гласник РС”, бр. 135/04) и Законом о електронском документу („Службени гласник РС”, бр. 51/09).

Индикатор: Усвојен Правилник којим се усклађује начин издавања извода из катастра тако да исти има форму електронског потписа и документа

Активност није реализована у складу с индикатором.

Другом активношћу је предвиђено да РГЗ до **31. децембра 2016. године** измени базу електронског катастра у складу са усвојеним правилником.

Индикатор: Извод катастра има форму електронског потписа и документа

Активност није реализована у складу с индикатором.

* У извештају за 2016. годину, ове активности су оцењене као неуреализоване.

МДУЛС је у марту 2016. године образовало радну групу за израду текста Нацрта закона о електронској управи¹²⁷. Усвајање овог Закона, како је наведено у претходном и у актуелном извештају РГЗ, јесте предуслов за реализацију ове мере, односно, за усвајање Правилника којим се усклађује начин издавања извода из катастра тако да исти има форму електронског потписа и документа и, у складу са тим, измену базе електронског катастра тако да извод катастра има форму електронског потписа и документа. МДУЛС је припремило Нацрт овог закона, одржало и јавну расправу тим поводом, али поменути Закон још увек није усвојен¹²⁸.

Циљ 3.6.2. Смањен број процедура и увођење „једношалтерског система” за издавање грађевинских и других дозвола и сагласности

Ревидираним акционим планом је за испуњење овог циља предвиђена једна мера. Једина активност у оквиру ове мере је у извештају за 2016. годину оцењена као

125 *Ibid.*

126 РГЗ, *Извештај о спровођењу Стратегије за 2017. годину*, април, јул, октобар 2017. године, јануар 2018.

127 Видети: Агенција за борбу против корупције, *Извештај о спровођењу Стратегије за 2016. годину*, стр. 77. и 78.

128 РГЗ, *Извештај о спровођењу Стратегије за 2017. годину*, јануар 2018.

реализована у складу с индикатором, на начин и у року предвиђеним Ревидираним акционим планом.

Циљ 3.6.3. Транспарентни критеријуми и учешће јавности у поступку разматрања, измена и усвајања просторних и урбанистичких планова на свим нивоима власти

Ревидираним акционим планом је за испуњење овог циља предвиђена једна мера.

Мера 3.6.3.1. Спровести кампање за информисање грађана о значају раног увида и јавних расправа о просторним и урбанистичким плановима

Првом активношћу је предвиђено да **министарство надлежно за послове грађевинарства до 30. септембра 2016. године** направи програм и план кампање и изради приручник о модалитетима ране партиципације грађана у изради планова.

Индикатор: Израђен програм и план кампање; приручник о модалитетима ране партиципације грађана у изради планова израђен и објављен на интернет страници министарства надлежног за послове грађевинарства

Активност није реализована у складу с индикатором.

Другом активношћу је предвиђено да **министарство надлежно за послове грађевинарства до 30. септембра 2016. године** спроведе кампању према плану и програму у јединицама локалних самоуправа.

Индикатор: Достављен извештај о спроведеној кампањи

Активност није реализована у складу с индикатором.

* У извештају за 2016. годину, Агенција није била у могућности да оцени реализацију ове две активности.

Иако је МГСИ известило да је план и програм кампање израђен и спроведен како је предвиђено овом мером, па се у прилог томе позива на информацију о томе да су „сви запослени на одговарајући начин упознати са новим правним институтима и обучени за обављање послова у складу са новим поступцима” и да су „одржане презентације, обуке и радионице у координацији са USAID, НАЛЕД и Пројектом подршке реформи јавне управе (GIZ) за запослене у органима јединица локалне самоуправе у седиштима управних округа”, Агенција је оценила да ове две активности нису реализоване јер је њихов смисао у томе да се грађани, а не запослени у јавној управи и локалној самоуправи, информишу и упознају са значајем раног увида и јавних расправа о просторним урбанистичким плановима. Како оваква кампања никада није организована ни спроведена, то је Агенција оценила да поменуте активности нису реализоване¹²⁹.

С друге стране, још 2013. године, тадашње Министарство грађевинарства и урбанизма у сарадњи са GIZ пројектом и СКГО издало је *Водич за партиципацију у планирању урбаног развоја*, па није јасно због чега је ова активност увршћена у Ревидирани акциони план када таква врста публикације већ постоји¹³⁰.

Циљ 3.6.4. Ефикасна интерна и екстерна контрола у поступку издавања грађевинских и других дозвола и сагласности у области урбанизма

129 МГСИ, *Извештај о спровођењу Стратегије за 2017. годину*, јануар 2018.

130 Доступно на: <http://www.urbanlandmanagement.rs/sr/publications/>.

Ревидираним акционим планом је за испуњење овог циља предвиђено пет мера.

Иако Агенција у извештају за 2016. годину није била у могућности да оцени ниједну од три активности предвиђене мером **3.6.4.1**, закључила је да је сама мера, која предвиђа омогућавање грађанима увид у електронски портал за праћење тока предмета реализована и да због тога треба да буде избрисана из Ревидираним акционог плана.

Мера 3.6.4.2. Спровести стручно усавршавање запослених

Првом активношћу је предвиђено да **министарство надлежно за послове грађевинарства до 31. децембра 2016. године** направи план и програм стручног усавршавања и изради приручнике са упутствима.

Индикатор: Израђен план и програм стручног усавршавања; приручници с упутствима објављени на интернет страници министарства надлежног за послове грађевинарства

Активност је реализована у складу с индикатором.

Према подацима којима Агенција располаже, активност је реализована на начин предвиђен Ревидираним акционим планом.

Агенција не располаже подацима о томе да ли је активност реализована у року предвиђеном Ревидираним акционим планом.

Другом активношћу је предвиђено да **министарство надлежно за послове грађевинарства до почетка рада портала** спроводи план стручног усавршавања и подели приручнике са упутствима.

Индикатор: Достављен извештај о спроведеном плану и програму обуке и извештај о дистрибуцији приручника

Активност је реализована у складу с индикатором.

Према подацима којима Агенција располаже, активност је реализована на начин предвиђен Ревидираним акционим планом.

Агенција не располаже подацима о томе да ли је активност реализована у року предвиђеном Ревидираним акционим планом.

* У извештају за 2016. годину, Агенција није била у могућности да оцени реализацију прве и друге активности.

МГСИ је известило да су у сарадњи са *USAID*, НАЛЕД и *GIZ* за запослене у органима ЈЛС у седиштима управних округа одржане радионице у вези са издавањем *online* грађевинских дозвола и употребом одговарајућег софтвера¹³¹. На интернет страници НАЛЕД-а налази се извештај о поменутих обукама. Извештај садржи информацију да је у периоду од јануара 2016. до децембра 2017. године, уз подршку бројних донатора попут Светске банке, Британске амбасаде, Европског развојног програма ПРОГРЕС и *USAID*, НАЛЕД обучио више од 4.500 корисника система за електронско издавање дозвола за градњу. Организовано је више од 170 обука широм Србије где су обучени корисници система из свих локалних самоуправа и јавних предузећа који наступају као обрађивачи захтева у процесу издавања дозвола за градњу, али и подносиоци захтева, односно пројектанти и архитекте¹³².

131 МГСИ, *Извештај о спровођењу Стратегије за 2017. годину*, јануар 2018.

132 НАЛЕД, *Све локалне самоуправе обучене за коришћење CIS-а*, доступно на: <http://gradjevinskedozvole.rs/sve-lokalne-samouprave-obucene-za-koriscenje-cis-a-vest-4591>.

Мера 3.6.4.3. Спровести кампању за информисање грађана о електронском порталу за праћење тока предмета

Првом активношћу је предвиђено да **министарство надлежно за послове грађевинарства до 31. децембра 2016. године** изради план и програм кампање.

Индикатор: Израђен програм и план кампање

Активност је реализована у складу с индикатором.

Према подацима којима Агенција располаже, активност је реализована на начин предвиђен Ревидираним акционим планом.

Агенција не располаже подацима о томе да ли је активност реализована у року предвиђеном Ревидираним акционим планом.

Другом активношћу је предвиђено да **министарство надлежно за послове грађевинарства до 31. децембра 2016. године** спроведе кампању према плану и програму.

Индикатор: Достављен извештај о спроведеној кампањи

Активност је реализована у складу с индикатором.

Према подацима којима Агенција располаже, активност је реализована на начин предвиђен Ревидираним акционим планом.

Агенција не располаже подацима о томе да ли је активност реализована у року предвиђеном Ревидираним акционим планом.

* У извештају за 2016. годину, Агенција није била у могућности да оцени реализацију ове две активности.

Иако се МГСИ у извештају о спровођењу Стратегије за 2017. годину није осврнуло на спровођење ове активности, Агенција је оценила да су активности реализоване. Иако није било кампање у класичном смислу, тема електронских дозвола је била веома присутна у јавности, тако да Агенција сматра да су грађани добро информисани о њој. Такође, на почетној страни интернет презентације МГСИ налази се текстуални оглас који директно води до одељка *Електронске грађевинске дозволе – упутства*, на којем се налазе бројне информације и упутства која треба да омогуће корисницима, пре свега грађанима, лаку и ефикасну употребу апликације за подношење захтева за издавање грађевинских дозвола и праћење тока предмета. Поред писаних, на поменутој страни се налазе и видео упутства¹³³.

Мера 3.6.4.4. Ојачати капацитете инспекцијских служби

Првом активношћу је предвиђено да **министарство надлежно за послове грађевинарства до 30. септембра 2016. године** изради анализу потреба.

Уз активност је наведена напомена да меру треба остварити у сарадњи са министарством надлежним за послове државне управе и локалне самоуправе.

Индикатор: Израђена анализа потреба

Активност је реализована у складу с индикатором.

Агенција не располаже подацима о томе да ли је активност реализована у року и на начин који су предвиђени Ревидираним акционим планом.

¹³³ Видети: <http://www.mgsi.gov.rs/cir/dokumenti/elektronske-gradjevinske-dozvole-uputstva>.

Другом активношћу је предвиђено да **министарство надлежно за послове грађевинарства до 30. септембра 2016. године** измени систематизацију тако да одговара препорукама анализе потреба и запосли кадар у складу са измењеним актом о систематизацији.

Уз активност је наведена напомена да меру треба остварити у сарадњи са министарством надлежним за послове државне управе и локалне самоуправе.

Индикатор: Усвојен акт о систематизацији који одговара препорукама анализе потреба; број и структура запосленог кадра одговара измењеном акту о систематизацији

Активност није реализована у складу с индикатором.

Трећом активношћу је предвиђено да **министарство надлежно за послове грађевинарства** направи и **континуирано** спроводи план и програм обуке запослених у складу са препорукама анализе потреба.

Уз активност је наведена напомена да меру треба остварити у сарадњи са министарством надлежним за послове државне управе и локалне самоуправе.

Индикатор: Израђен план и програм обуке који одговара препорукама анализе потреба; достављен извештај о спроведеном плану и програму обуке по години важења Стратегије

Активност је реализована у складу с индикатором за извештајни период.

Агенција не располаже подацима о томе да ли је активност реализована на начин предвиђен Ревидираним акционим планом.

* У извештају за 2016. годину, Агенција није била у могућности да оцени реализацију ове три активности.

У извештају о Стратегији МГСИ је навело да је израђена анализа потреба за унапређење инспекцијских капацитета Министарства. МГСИ, надаље, извештава да је крајем августа 2017. усвојен нови Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних места у Министарству¹³⁴. Према подацима из Информатора о раду МГСИ из јануара месеца ове године, број систематизованих радних места у Сектору за инспекцијски надзор износи 67. Тренутно је у Сектору ангажовано 55 запослених на неодређено време, укључујући и једно лице на положају и пет лица која су ангажована на одређено време и на основу уговора о привременим и повременим пословима¹³⁵. МГСИ је известило да због забране запошљавања у јавном сектору, нису запослили нове људе и попунили систематизована радна места у Сектору за инспекцијски надзор.¹³⁶

МГСИ је, надаље, известило да су сви инспектори похађали обуку „Ка ефикаснијим инспекцијама”, која је имала за циљ унапређење знања и вештина инспектора, као и обуку о примени „Закона о општем управном поступку”¹³⁷. Обуке је спровела организација Партнери за демократске промене Србија уз подршку *USAID* – Пројекат за боље услове пословања (БЕП)¹³⁸.

134 МГСИ, *Извештај о спровођењу Стратегије за 2017. годину*, јануар 2018.

135 МГСИ, *Информатор о раду*, јануар 2018.

136 МГСИ, *Извештај о спровођењу Стратегије за 2017. годину*, јануар 2018.

137 *Ibid.*

138 Координациона комисија за инспекцијски надзор, *Годишњи извештај о раду за 2016. годину*, стр. 7, доступно на: <http://inspektor.gov.rs/dokumenta-izvestaji.php>.

Мера 3.6.4.5. Побољшати проактивни приступ инспекцијских служби тако што ће се годишњим планом предвидети већи број инспекцијских надзора

Једином активношћу је предвиђено да **министарство надлежно за послове грађевинарства континуирано** предвиди већи број надзора у годишњем плану инспекцијских служби.

Уз активност је наведена напомена да меру треба остварити у сарадњи са министарством надлежним за послове државне управе и локалне самоуправе.

Индикатор: Извештај о раду министарства надлежног за послове грађевинарства садржи податке о броју планираних инспекцијских надзора; број планираних инспекцијских надзора повећан у односу на број планираних надзора из претходне године

Агенција није у могућности да оцени реализацију активности.

* У извештају за 2016. годину, Агенција није била у могућности да оцени реализацију ове активности.

Према извештају МГСИ ова активност је реализована што се може утврдити, између осталог и на основу контролних листа, планова инспекцијског надзора и извештаја о раду¹³⁹.

Међутим, МГСИ није доставило никакве додатне податке ни информације које би поткрепиле наведену констатацију. С друге стране, на интернет страници министарства налази се Извештај о раду грађевинске и урбанистичке инспекције за 2016. годину, чији упоредни подаци показују да је у 2016. години било мање редовних и ванредних инспекцијских прегледа (870 грађевинских прегледа и 418 инспекцијских надзора) у односу на 2015. годину (987 грађевинских прегледа и 669 инспекцијских надзора), што је очигледно супротно ономе што је предвиђено овом мером¹⁴⁰. Планом рада за 2017. годину ова инспекција је планирала 1.200 саветодавних посета и инспекцијских надзора¹⁴¹.

3.7. ЗДРАВСТВО

У оквиру седме области Стратегије – Здравство – формулисана су три циља:

1. идентификовани и отклоњени сви недостаци у правном оквиру који погодују корупцији и обезбеђена њихова пуна примена (циљ 3.7.1.);
2. успостављени ефикасни механизми за интегритет, одговорност и транспарентност у доношењу и спровођењу одлука (циљ 3.7.2.);
3. транспарентан информациони систем у здравству и учешће грађана у контроли рада здравствених институција, у складу са законском заштитом података о личности (циљ 3.7.3.).

За испуњење ова три циља предвиђено је шест мера и 14 активности, од којих је поступање испитано за пет активности. Према оцени Агенције, од пет оцењених активности:

- једна је реализована у складу с индикатором за извештајни период, на начин предвиђен Ревидираним акционим планом;

¹³⁹ МГСИ, *Извештај о спровођењу Стратегије за 2017. годину*, јануар 2018.

¹⁴⁰ МГСИ, *Извештај о раду грађевинске и урбанистичке инспекције за 2016. годину*, стр 1. и 2, доступно на: <http://www.mgsi.gov.rs/cir/dokumenti/izveshtaj-o-radu-inspekcije-za-2016-godinu>.

¹⁴¹ МГСИ, *План рада за 2017. грађевинска и урбанистичка инспекција*, стр. 8, доступно на: <http://www.mgsi.gov.rs/cir/dokumenti/plan-rada-inspekcije-za-2017-godinu>.

- четири активности нису реализоване, од којих две због тога што није испуњена претходна, за њих условљавајућа активност.

Поступање по Стратегији и Ревидираном акционом плану

Циљ 3.7.1. Идентификовани и отклоњени сви недостаци у правном оквиру који погодују корупцији и обезбеђена њихова пуна примена

Ревидираним акционим планом су за испуњење овог циља предвиђене две мере.

Мера 3.7.1.1. Ускладити подзаконске прописе са изменама Закона о здравственој заштити („Службени гласник РС”, бр. 107/05, 72/09 – други закон, 88/10, 99/10, 57/11, 119/12, 45/13 – други закон, 93/14, 96/15 и 106/15), Закона о здравственом осигурању („Службени гласник РС”, бр. 107/05, 109/05, 57/11, 110/12 – УС, 119/12, 99/14, 123/14, 126/14 – УС РС, 106/15 и 10/16 – други закон), Закона о коморама здравствених радника („Службени гласник РС”, бр. 107/05 и 99/10) и Закона о лековима и медицинским средствима („Службени гласник РС”, бр. 30/10 и 107/12)

Једином активношћу у оквиру мере је предвиђено да **Министарство здравља до 31. децембра 2017. године** изради и усвоји подзаконске прописе у складу са новим законским решењима.

Индикатор: Усвојени нови и измењени постојећи подзаконски прописи у складу са новим законским решењима

Активност није реализована у складу с индикатором.

У извештају о Стратегији, Министарство здравља је известило о различитим фазама у поступку израде и усвајања закона који су обухваћени овом мером. Осим Закона о медицинским средствима, који је усвојен у новембру 2017. године, израђени су нацрти Закона о здравственом осигурању, Закона о коморама здравствених радника и Закона о лековима и медицинским средствима¹⁴². С обзиром на то да је израда одговарајућих подзаконских прописа из поменутих области условљена претходним усвајањем закона, Агенција је ову активност оценила као нереализовану.

Активности у оквиру **мере 3.7.1.2.** нису доспеле за реализацију до краја 2017. године.

Циљ 3.7.2. Успостављени ефикасни механизми за интегритет, одговорност и транспарентност у доношењу и спровођењу одлука

Ревидираним акционим планом су за испуњење овог циља предвиђене три мере.

Мера 3.7.2.1. Изменити Закон о здравственој заштити и Закон о лековима и медицинским средствима тако да се јасним и транспарентним правилима уреди област донација медицинских апарата, лекова и медицинских средстава; однос са фармацеутском индустријом; висина и поступање са поклоном; као и сукоб интереса здравствених радника и сарадника, као и лица која обављају функције (а немају статус функционера у смислу Закона о Агенцији за борбу против корупције)

¹⁴² Министарство здравља, *Извештај о спровођењу Стратегије за 2017. годину*, јануар 2018.

Првом активношћу је предвиђено да **Министарство здравља до 30. јуна 2017. године** изради и достави Влади нацрте закона о изменама и допунама закона.

Индикатор: Нацрти закона о изменама и допунама закона који по својој садржини одговарају инструкцијама из мере достављени Влади

Средство верификације: Образложење из нацрта закона које садржи објашњење о томе на који начин су инструкције из мере унете у текст нацрта

Активност није реализована у складу с индикатором.

Другом активношћу је предвиђено да **Влада до 30. септембра 2017. године** поднесе предлоге о изменама и допунама закона Народној скупштини.

Индикатор: Предлози закона о изменама и допунама закона који по својој садржини одговарају инструкцијама из мере поднети Народној скупштини

Средство верификације: Образложење из предлога закона које садрже објашњење о томе на који начин су инструкције из мере унете у текст предлога

Активност није реализована у складу с индикатором, с обзиром на то да претходна условљавајућа активност није испуњена.

Трећом активношћу је предвиђено да **Народна скупштина до 31. децембра 2017. године** усвоји законе о изменама и допунама закона.

Индикатор: Закони о изменама и допунама закона усвојени

Активност није реализована у складу с индикатором, с обзиром на то да претходна условљавајућа активност није испуњена.

Закон о лековима и медицинским средствима је усвојен у новембру 2017. године, а усвајање новог Закона о здравственој заштити је, према извештају Министарства здравља о Стратегији, планирано за 2018. годину.

Министарство здравља је у 2016. години формирало радне групе за измену системских закона у здравству, и то: Закона о здравственој заштити, Закона о здравственом осигурању, Закона о лековима и Закона о медицинским средствима. Поменуте радне групе су приликом израде радних верзија нацрта свих наведених закона направиле анализу правног оквира у погледу ризика на корупцију. На основу анализе предвиђене су измене законских решења¹⁴³.

Мера 3.7.2.3. Обезбедити транспарентност јавних набавки које спроводе здравствене установе

Једином активношћу је предвиђено да **министарство надлежно за послове здравља континуирано** објављује извештаје о јавним набавкама које спроводе здравствене установе. Уз активност је наведена напомена да се мера односи на сваку здравствену установу.

Индикатор: Објављени извештаји о јавним набавкама које спроводе здравствене установе на интернет страници министарства надлежног за послове здравља који се ажурирају на кварталном нивоу

Активност је реализована у складу с индикатором за извештајни период.

Према подацима којима Агенција располаже, активност је реализована на начин предвиђен Ревидираним акционим планом.

¹⁴³Министарство здравља, *Извештај о спровођењу Стратегије за 2017. годину*, јануар 2018.

* У извештају за 2016. годину, ова активност је оцењена као реализована на начин предвиђен Ревидираним акционим планом.

Министарство здравља је навело да извештаје о јавним набавкама свих здравствених установа ажурира на кварталном нивоу и објављује их на својој интернет страници¹⁴⁴. Увидом у интернет страницу Министарства могу се пронаћи извештаји о јавним набавкама здравствених установа, а последњи су из фебруара 2018. године¹⁴⁵.

Циљ 3.7.3. Транспарентан информациони систем у здравству и учешће грађана у контроли рада здравствених институција, у складу са законском заштитом података о личности

Ревидираним акционим планом је за испуњење овог циља предвиђена једна мера, али активности предвиђене у оквиру ње нису доспеле за реализацију до краја 2017. године.

3.8. ОБРАЗОВАЊЕ И СПОРТ

У оквиру осме области Стратегије – Образовање и спорт – формулисано је пет циљева:

1. измењен правни оквир који се односи на избор, положај и овлашћења директора основних и средњих школа, као и декана факултета (циљ 3.8.1.);
2. усвојени прописи који регулишу просветну инспекцију (циљ 3.8.2.);
3. успостављена транспарентност поступка уписа, полагања испита, оцењивања и евалуације знања у свим образовним институцијама (циљ 3.8.3.);
4. процес акредитовања и накнадне контроле испуњености услова за рад државних и приватних школских установа заснован на јасним, објективним, транспарентним и унапред утврђеним критеријумима (циљ 3.8.4.);
5. успостављена транспарентност финансирања спорта и власничке структуре спортских клубова и савеза (циљ 3.8.5.).

За испуњење ових пет циљева предвиђено је десет мера и 23 активности, од којих је поступање испитано за 14 активности. Према оцени Агенције, од 14 испитаних активности:

- четири активности су реализоване у складу с индикатором, од којих је једна трајна. Преостале три једнократне активности нису реализоване на начин и у року који су предвиђени Ревидираним акционим планом;
- десет активности није реализовано, од којих су три трајне, а две нису реализоване због тога што није испуњена претходна, за њих условљавајућа активност.

Поступање по Стратегији и Ревидираним акционим планом

Циљ 3.8.1. Измењен правни оквир који се односи на избор, положај и овлашћења директора основних и средњих школа, као и декана факултета

144 Министарство здравља, *Извештај о спровођењу Стратегије за 2017. годину*, јануар 2018.

145 Видети: <http://www.zdravlje.gov.rs/showelement.php?id=14773>.

Ревидираним акционим планом је за испуњење овог циља предвиђена једна мера.

Мера 3.8.1.1. Изменити Закон о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС”, бр. 72/09, 52/11, 55/13 и 68/15) и Закон о високом образовању („Службени гласник РС”, бр. 76/05, 97/08, 44/10, 93/12, 89/13, 99/14 и 68/15), тако да се уведе законска обавеза избора, периодичне евалуације рада и учинка директора, декана и наставног особља у свим школским установама, на основу објективних, јасних, прецизних и унапред познатих критеријума

Првом активношћу је предвиђено да **министарство надлежно за послове просвете до 30. септембра 2016. године** изради и достави Влади нацрте закона о изменама и допунама закона.

Уз активност је наведена напомена да дискрециона овлашћења директора, декана и наставног особља треба ограничити у највећој могућој мери објективним, прецизним, јасним и унапред познатим критеријумима; да њихове дискреционе одлуке морају бити образложене и транспарентне; да комисије за избор кандидата за запослење треба да буду састављене од директора школе и запослених.

Индикатор: Нацрти закона о изменама и допунама закона који по својој садржини одговарају инструкцијама из мере и напомене достављени Влади

Средство верификације: Образложења из нацрта/предлога закона која садрже објашњење о томе на који начин су инструкције из мере и напомене унете у текст нацрта/предлога

Активност је реализована у складу с индикатором.

Према подацима којима Агенција располаже, активност није реализована у року и на начин који су предвиђени Ревидираним акционим планом.

Другом активношћу је предвиђено да **Влада до 31. децембра 2016. године** поднесе предлоге закона о изменама и допунама закона Народној скупштини. Уз активност је наведена иста напомена као уз прву активност.

Индикатор: Предлози закона о изменама и допунама закона који по својој садржини одговарају инструкцијама из мере и напомене поднети Народној скупштини

Средство верификације: Образложења из нацрта/предлога закона која садрже објашњење о томе на који начин су инструкције из мере и напомене унете у текст нацрта/предлога

Активност је реализована у складу с индикатором.

Према подацима којима Агенција располаже, активност није реализована у року и на начин који су предвиђени Ревидираним акционим планом.

Трећом активношћу је предвиђено да **Народна скупштина до 31. марта 2017. године** усвоји законе о изменама и допунама закона.

Индикатор: Закони о изменама и допунама закона усвојени

Активност је реализована у складу с индикатором.

Према подацима којима Агенција располаже, активност није реализована у року и на начин који су предвиђени Ревидираним акционим планом.

* У извештају за 2016. годину прва и друга активност су оцењене као нереализоване.

У септембру 2017. године усвојени су нови Закон о основама система образовања и васпитања и Закон о високом образовању. Ипак, део питања предвиђених овом мером, као

и нека друга значајна питања са становишта спречавања корупције нису или нису на адекватан начин уређена новим законима¹⁴⁶.

Циљ 3.8.2. Усвојени прописи који регулишу просветну инспекцију

Ревидираним акционим планом су за испуњење овог циља предвиђене две мере.

Мера 3.8.2.1. Донети Кодекс понашања за наставнике установа предуниверзитетског образовања и пратити његову примену

Првом активношћу је предвиђено да **министарство надлежно за послове просвете до 30. септембра 2016. године** изради и донесе Кодекс.

Уз активност је наведена напомена да се утврђивање постојања Кодекса понашања, односно правила понашања у установи (по Закону о основама система образовања и васпитања) контролише у редовном инспекцијском надзору. Свака установа је у обавези да донесе овај акт.

Индикатор: Кодекс објављен на интернет страници министарства надлежног за послове просвете; достављен извештај о инспекцијском надзору који садржи податке о обављеним контролама

Активност није реализована у складу с индикатором.

Другом активношћу је предвиђено да **министарство надлежно за послове просвете до 31. децембра 2016. године** упозна наставнике и ученике са правилима Кодекса.

Уз активност је наведена иста напомена као и уз прву активност.

Индикатор: Кодекс објављен на интернет страници министарства надлежног за послове просвете; достављен извештај о инспекцијском надзору који садржи податке о обављеним контролама

Активност није реализована у складу с индикатором.

Трећом активношћу је предвиђено да **министарство надлежно за послове просвете до 30. јуна 2017. године** спроведе кампању према плану и програму ради упознавања наставних радника и ученика о правилима Кодекса.

Индикатор: Кампања спроведена према плану и програму

Активност није реализована у складу с индикатором.

* У извештају за 2016. годину, прва и друга активност су оцењене као нереализоване.

МПН је известило Агенцију да активности у оквиру ове мере нису реализоване јер се Министарство руководи роком из Акционог плана за борбу против корупције у образовању који предвиђа исту меру, али као крајњи рок за њену реализацију одређује децембар 2019. године¹⁴⁷.

¹⁴⁶ Видети детаљније: Агенција за борбу против корупције, *Мишљење о процени ризика корупције у одредбама Нацрта закона о основама система образовања и васпитања*, доступно на: <http://www.acas.rs/wp-content/uploads/2012/12/Misljenje-o-Nacrtu-zakona-o-osnovama-sistema-obrazovanja-i-vaspitanja-avgust-2017-final.pdf> и Агенција за борбу против корупције, *Мишљење о процени ризика корупције у одредбама Нацрта закона о високом образовању*, 7. август 2017. године, доступно на: <http://www.acas.rs/wp-content/uploads/2012/12/Misljenje-o-Nacrtu-ZOVO-avgust-2017-final.pdf>.

¹⁴⁷ МПН, *Извештај о спровођењу Стратегије за 2017. годину*, јануар 2018.

Мера 3.8.2.2. Унапредити механизам за представке, захтеве и жалбе у министарству надлежном за послове просвете

Једином активношћу у оквиру мере предвиђено је да **министарство надлежно за послове просвете континуирано** уведе обавезу обавештавања грађана о процедурама за представке, захтеве и жалбе преко интернет презентације ресорног министарства, као и обавезу да се сваки подносилац представке обавести о мерама предузетим по представи.

Индикатор: Обавештење о процедурама за представке и захтеве објављено на интернет презентацији ресорног министарства; усвојен акт којим се утврђује обавеза обавештавања подносиоца представке о мерама предузетим по њој

Активност није реализована у складу с индикатором за извештајни период.

* У извештају за 2016. годину, Агенција није била у могућности да оцени реализацију ове активности.

У извештају МПН се наводи да је ова активност реализована тако што су на интернет страници постављени сви контакт телефони на које грађани могу да зову током радног времена¹⁴⁸. Међутим, Агенција је оценила да активност није реализована јер се на интернет страници МПН не налази обавештење о процедурама овог органа за представке, захтеве и жалбе грађана. Такође, индикатор за оцену реализације активности захтева и усвајање акта МПН којим се утврђује обавеза обавештавања подносиоца представке о мерама предузетим по њој, о чему МПН није известило.

Циљ 3.8.3. Транспарентност поступка уписа, полагања испита, оцењивања и евалуације знања у свим школским институцијама

Ревидираним акционим планом је за испуњење овог циља предвиђена једна мера.

Мера 3.8.3.1. Обезбедити услове за стављање у пуну функцију јединственог информационог система у просвети и објављивати деперсонализоване податке из јединственог информационог система у просвети („open data”)

Првом активношћу је предвиђено да **министарство надлежно за послове просвете континуирано** модернизује јединствени информациони систем просвете и повезује га са информационим системима других државних институција, као и да обједињује постојеће прикупљање података и информационе системе и отклања преклапања.

Уз активност је наведена напомена да систем треба да се стално надограђује, а подаци да се ажурирају.

Индикатор: Достављен извештај с подацима о модернизацији софтвера информационог система, додавању нових регистара и података, њиховом ажурирању и дефинисању протокола за размену информација између информационих система

Активност није реализована у складу с индикатором за извештајни период.

* У извештају за 2016. годину, ова активност је оцењена као нереализована.

** Друга активност није доспела за реализацију до краја 2017. године.

¹⁴⁸ Ibid.

МПН је известило да је у току унос података о установама ученичког стандарда, ажурирање и допуна података о установама и запосленима у установама предшколског васпитања и образовања и допуна података о запосленима у установама основног и средњег образовања и васпитања у информациони систем просвете. У поступку је интегрисање података о високошколским установама са циљем да се сви ажурирани и прикупљени подаци инкорпорирају у Информациони систем просвете *Доситеј* (ЦЕНУС). Након тога, наводи се у извештају, стећи ће се услови да се информациони систем просвете повеже са информационим системима других државних органа и институција¹⁴⁹.

Како индикатор захтева да се постојећи софтвер модернизује и да се дефинише протокол за размену информација са другим државним органима, Агенција је оценила да ова активност није реализована.

Циљ 3.8.4. Процес акредитовања и накнадне контроле испуњености услова за рад државних и приватних школских установа заснован је на јасним, објективним, транспарентним и унапред утврђеним критеријумима

Ревидираним акционим планом је за испуњење овог циља предвиђена једна мера.

Мера 3.8.4.1. Унапредити рад Комисије за акредитацију и проверу квалитета (КАПК)

Првом активношћу је предвиђено да **КАПК континуирано** јавно објављује извештаје о налазима рецензената и КАПК који су релевантни за доношење одлуке о акредитацији. **Индикатор:** Извештаји релевантни за доношење одлуке о акредитацији објављени на интернет презентацији КАПК

Активност није реализована у складу с индикатором за извештајни период.

Другом активношћу је предвиђено да **КАПК** објављује извештаје о раду најмање једном годишње.

Индикатор: Извештаји о раду објављени на интернет презентацији КАПК

Активност је реализована у складу с индикатором за извештајни период.

Према подацима којима Агенција располаже, активност је реализована на начин предвиђен Ревидираним акционим планом.

* У извештају за 2016. годину, Агенција није била у могућности да оцени реализацију ове две активности.

Као и претходних година, у извештају МПН се наводи да се на интернет страници Комисије за акредитацију и контролу квалитета (КАПК) не објављују извештаји рецензената, како је то активношћу предвиђено, али да се у одлукама о акредитацији налазе оцене, по свим критеријумима, у које су инкорпорисани и налази рецензената¹⁵⁰. У ранијим извештајима, МПН се позивало на потребу да идентитет рецензената буде заштићен¹⁵¹, што може бити релевантно за ситуацију пре обављања рецензије, али након што рецензент изради и преда свој извештај КАПК, нема сметњи да њихови извештаји

149 МПН, *Извештај о спровођењу Стратегије за 2017. годину*, јануар 2018.

150 *Ibid.*

151 Видети: Агенција за борбу против корупције, *Извештај о спровођењу Стратегије за 2015. годину*, стр. 231-233, доступно на: <http://www.acas.rs/wp-content/uploads/2014/09/Izvestaj-o-sprovodjenju-Strategije-i-AP-2015.pdf>.

буду јавно доступни. Из поменутог разлога, Агенција је оценила да ова активност није реализована.

КАПК редовно објављује своје извештаје о раду, на њиховој интернет презентацији доступни су годишњи извештаји о раду, од којих је последњи за период од 13. маја 2016. године до 21. априла 2017. године¹⁵².

Циљ 3.8.5. Успостављена транспарентност финансирања спорта и власничке структуре спортских клубова и савеза

Ревидираним акционим планом је за испуњење овог циља предвиђено пет мера.

Мера 3.8.5.1. Уредити посебним законом, у складу са законом којим се уређује спорт, утврђивање статуса спортских савеза и удружења, власништва над имовином и финансирања из јавних средстава на националном и локалном нивоу

Првом активношћу је предвиђено да **министарство надлежно за послове спорта до 30. септембра 2016. године** изради и достави Влади нацрт закона.

Индикатор: Нацрт закона који садржински одговара инструкцијама из мере достављен Влади

Средство верификације: Образложење из Нацрта закона које садржи објашњење о томе на који начин су инструкције из мере и напомене унете у текст Нацрта или зашто нису

Активност није реализована у складу с индикатором.

Другом активношћу је предвиђено да **Влада до 31. децембра 2016. године** поднесе Предлог закона Народној скупштини.

Индикатор: Предлог закона о изменама и допунама закона тако да садржински одговара инструкцијама из мере поднет Народној скупштини

Средство верификације: Образложење из Предлога закона које садржи објашњење о томе на који начин су инструкције из мере и напомене унете у текст Предлога или зашто нису

Активност није реализована у складу с индикатором, с обзиром на то да претходна условљавајућа активност није реализована.

Трећом активношћу је предвиђено да **Народна скупштина до 31. марта 2017. године** усвоји Закон.

Индикатор: Закон усвојен

Активност није реализована у складу с индикатором, с обзиром на то да претходна условљавајућа активност није реализована.

* У извештају за 2016. годину, прва и друга активност су оцењене као нереализоване.

Министарство омладине и спорта није доставило извештај о спровођењу Стратегије за 2017. годину. Закон о спорту усвојен је 2016. године, али није донет посебан закон којим би се регулисало утврђивање статуса спортских савеза и удружења, власништва над имовином и финансирања из јавних средстава на националном и локалном нивоу.

¹⁵² КАПК, *Годишњи извештај о раду за период од 13. маја 2016. године до 21. априла 2017. године*, стр. 1, доступно на: <https://drive.google.com/file/d/0Bwr8qEMuakSJaW5tQ1JNR2ZsOW8/view>.

Активности из **мера 3.8.5.2, 3.8.5.3. и 3.8.5.4.** нису доспеле за реализацију до краја 2017. године.

Мера 3.8.5.5. Изменити правни оквир којим се регулише професија спортског посредника у погледу сукоба интереса у обављању делатности и финансијских токова у овој области

Првом активношћу је предвиђено да **министарство надлежно за послове спорта до 31. марта 2017. године** изради и усвоји измене Правилника о Номенклатури спортских занимања тако да се уведу одредбе о забрани сукоба интереса при обављању професије спортског менаџера

Индикатор: Донет Правилник у складу с инструкцијама из мере и активности

Активност није реализована у складу с индикатором.

На интернет страници Министарства омладине и спорта налази се Правилник о номенклатури спортских занимања и звања из 2013. године, који не садржи одредбе о забрани сукоба интереса при обављању професије спортског менаџера¹⁵³.

3.9. МЕДИЈИ

У оквиру девете области Стратегије – Медији – формулисан је један циљ: транспарентно власништво, финансирање медија и уређивачка политика (циљ 3.9.1.).

За испуњење овог циља предвиђена је једна мера и једна активност, коју није могуће реализовати на начин предвиђен Ревидираним акционим планом.

Поступање по Стратегији и Ревидираном акционом плану

Мера 3.9.1.1. Формирати, одржавати и ажурирати јавне базе података/регистра о медијима (власничкој структури)

Једином активношћу у оквиру мере предвиђено је да **Министарство културе и информисања континуирано ажурира** и одржава регистар.

Индикатор: Све измене у регистру медија су доступне на сајту Агенције за привредне регистре

Активност није могуће реализовати на начин предвиђен Ревидираним акционим планом.

* У извештају за 2016. годину, Агенција није била у могућности да оцени реализацију ове активности.

У извештају Министарства културе и информисања наведено је да је Агенција за привредне регистре (АПР) надлежна за вођење регистра медија. Регистратор са приспелим регистрационим пријавама поступа на следећи начин: доноси решење о прихватању или одбијању регистрационе пријаве. Та решења се налазе у оквиру осталих података који се односе на неки конкретан медиј. Регистратор свој посао обавља у складу са одредбама

¹⁵³ Министарство омладине и спорта, *Правилници*, доступно на: <http://www.mos.gov.rs/dokumenta/sport/pravilnici>.

Закона о АПР и Закона о јавном информисању и медијима. У извештају је, надаље, наведено да је у поступку израде Ревидираног акционог плана указивано да је надзор над радом АПР у надлежности Министарства привреде те да је потребно као одговорног субјекта навести или то министарство, или саму Агенцију¹⁵⁴.

Агенција за борбу против корупције је мишљења да је констатација Министарства културе и информисања потпуно исправна, да активност у оквиру које се захтева да *Министарство културе и информисања континуирано ажурира и одржава регистар* који не води, нема никаквог смисла повезивати са индикатором који гласи: *Све измене у регистру медија су доступне на сајту Агенције за привредне регистре*, па је у том смислу оценила да је ову активност немогуће реализовати на начин како је то дефинисано Ревидираним акционим планом.

¹⁵⁴ Министарство културе и информисања, *Извештај о спровођењу Стратегије за 2017. годину*, јануар 2018.

4. ПРЕВЕНЦИЈА КОРУПЦИЈЕ

У оквиру овог поглавља Стратегије формулисани су циљеви који се односе како на области приоритетног деловања, тако и на све друге области у којима се може јавити корупција, и то десет циљева:

1. успостављена анализа ризика на корупцију у поступку припреме прописа (циљ 4.1.);
2. систем запошљавања и напредовања у органима јавне власти врши се на основу критеријума и заслуга (циљ 4.2.);
3. обезбеђена транспарентност у раду органа власти (циљ 4.3.);
4. континуирана едукација о корупцији и начинима борбе против корупције (циљ 4.4.);
5. створени услови за активније учешће организација цивилног друштва у борби против корупције (циљ 4.5.);
6. створени услови за активније учешће приватног сектора у борби против корупције (циљ 4.6.);
7. Народна скупштина прати спровођење закључака, односно препорука које је донела поводом извештаја независних државних органа (циљ 4.7.);
8. проширене и прецизиране надлежности и унапређени кадровски капацитети и услови рада Агенције за борбу против корупције, Заштитника грађана, Повременика за информације од јавног значаја и заштиту података о личности и Државне ревизорске институције (циљ 4.8.);
9. успостављена ефикасна и делотворна заштита узбуњивача (лица која пријављују сумњу на корупцију) (циљ 4.9.);
10. успостављен систем за спречавање сукоба интереса запослених у јавном сектору (циљ 4.10.).

За испуњење ових десет циљева формулисано је 16 мера и 34 активности, од којих је поступање испитано за 25 активности. Према оцени Агенције, од 25 испитаних активности:

- седам активности је реализовано у складу с индикатором, и то на начин предвиђен Ревидираним акционим планом. Две активности су трајне природе, док је пет једнократних активности, од чега су три реализоване у року;
- 15 активности није реализовано у складу с индикатором, од којих девет због тога што није испуњена претходна, за њих условљавајућа активност;
- за три активности Агенција није била у могућности да оцени реализацију.

Поступање по Стратегији и Ревидираном акционом плану

Циљ 4.1. Успостављена анализа ризика на корупцију у поступку припреме прописа

Ревидираним акционим планом су за испуњење овог циља предвиђене две мере, али су рокови за активности у оквиру њих условљени доношењем новог Закона о Агенцији за борбу против корупције, односно активностима које треба да буду реализоване након његовог усвајања. Овај закон још увек није усвојен.

Циљ 4.2. Систем запошљавања и напредовања у органима јавне власти на основу критеријума и заслуга

Ревидираним акционим планом је за испуњење овог циља предвиђено шест мера.

<p>Мера 4.2.1. Успоставити услове и критеријуме за запошљавање и напредовање у јавној управи (укључујући именована и постављена лица) у складу са принципима конкурентности и транспарентности</p>
<p>Првом активношћу је предвиђено да министарство надлежно за послове државне управе до 30. септембра 2016. године изради анализу прописа који уређују радно правни статус у органима јавне управе са препорукама.</p> <p>У напомени уз активност је наведено да је рок за ову меру усклађен са роком са мером 2.1.1. из Акционог плана за спровођење Стратегије реформе јавне управе.</p> <p>Индикатор: Достављен извештај о спроведеној анализи</p>
<p>Агенција није у могућности да оцени реализацију активности.</p>
<p>Другом активношћу је предвиђено да министарство надлежно за послове државне управе до 31. децембра 2016. године изради и достави Влади нацрте закона о изменама и допунама закона у складу са препорукама анализе.</p> <p>Индикатор: Нацрти закона о изменама и допунама закона који по својој садржини одговарају препорукама анализе достављени Влади</p> <p>Средство верификације: Образложење из нацрта закона које садржи објашњење о томе на који начин су препоруке из анализе унете у текст нацрта</p>
<p>Активност није реализована у складу с индикатором.</p>
<p>Трећом активношћу је предвиђено да Влада до 31. децембра 2016. године поднесе предлоге закона о изменама и допунама закона Народној скупштини.</p> <p>Индикатор: Предлози закона о изменама и допунама закона који по својој садржини одговарају препорукама анализе поднети Народној скупштини</p> <p>Средство верификације: Образложење из предлога закона које садржи објашњење о томе на који начин су препоруке из анализе унете у текст предлога</p>
<p>Активност није реализована у складу с индикатором, с обзиром на то да није испуњена претходна условљавајућа активност.</p>
<p>Четвртом активношћу је предвиђено да Народна скупштина до 31. децембра 2016. године усвоји законе о изменама и допунама закона.</p> <p>Индикатор: Закони о изменама и допунама закона усвојени</p>
<p>Активност није реализована у складу с индикатором, с обзиром на то да није испуњена претходна условљавајућа активност.</p>

* У извештају за 2016. годину, Агенција није била у могућности да оцени реализацију прве активности, док су преостале три активности оцењене као нереализоване.

МДУЛС се у извештају о Стратегији није осврнуло на активност која предвиђа израду анализе прописа, који уређују радно правни статус у органима јавне управе, како би се приступило њиховим изменама и допунама које би требало да успоставе услове и критеријуме за запошљавање у јавној управи (укључујући именована и постављена лица), у складу са принципима конкурентности и транспарентности.

МДУЛС је припремило неколико нацрта закона који се односе на запослене у јавним службама, запослене у ЈЛС и на запослене, као и изабрана и постављена лица у јавним агенцијама.

Неки од поменутих закона су усвојени, конкретно, Закон о запосленима у јавним службама и Закон о изменама и допунама Закона о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе. Јавна расправа о Нацрту закона о изменама и допунама Закона о јавним агенцијама и Нацрту закона о платама запослених у јавним агенцијама спроведена је у периоду од 12. до 31. октобра 2017. године. У току су анализе предлога и сугестија учесника на јавној расправи, након чега ће наведени нацрти бити упућени Влади ради разматрања и усвајања предлога¹⁵⁵.

У току је израда претходне анализе и консултативни процес у вези са изменама и допунама Закона о државним службеницима. Према извештају МДУЛС, измене овог закона обухватиће, поред измена одредаба које се односе на спречавање сукоба интереса у раду државних службеника, измену одредаба које се односе на пријем државних службеника на основу спроведеног конкурса, затим одредбе о оцењивању и напредовању како би се систем „према заслугама” додатно разрадио и унапредио, побољшања система одговорности и транспарентности рада запослених, увођење система компетенција у све функције управљања људским ресурсима, мере за задржавање кадрова и др. Планирано је да се измене и допуне Закона припреме у току 2018. године, у оквиру шире радне групе, коју би чинили представници државних органа¹⁵⁶.

Народна скупштина је известила о усвајању Закона о запосленима у јавним службама и Закона о изменама и допунама Закона о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе¹⁵⁷.

Мера 4.2.2. Уједначити платни систем и социјална права у јавном сектору

Првом активношћу је предвиђено да **министарство надлежно за послове државне управе и локалне самоуправе и министарство надлежно за послове рада, запошљавања, борачких и социјалних питања до 30. септембра 2016. године** израде анализу прописа који уређују систем плата и зарада и социјалних права у јавном сектору са препорукама.

Уз активност је наведена напомена да је за систем социјалне заштите одговорни субјект министарство надлежно за послове рада и социјалних питања, а да је за радне односе, плате и зараде у државним службама одговорни субјект министарство надлежно за послове државне управе.

Индикатор: Достављен извештај о спроведеној анализи

Агенција није у могућности да оцени реализацију ове активности у делу који се односи на МДУЛС.

Активност није реализована у складу с индикатором у делу који се односи на министарство надлежно за послове рада, запошљавања, борачких и социјалних питања.

¹⁵⁵ МДУЛС, *Извештај о спровођењу Стратегије за 2017. годину*, јануар 2018.

¹⁵⁶ *Ibid.*

¹⁵⁷ Народна скупштина, *Извештај о спровођењу Стратегије за 2017. годину*, јануар 2018.

Другом активношћу је предвиђено да министарство надлежно за послове државне управе и локалне самоуправе и министарство надлежно за послове рада, запошљавања, борацких и социјалних питања до 31. марта 2017. године израде предлоге начина усклађивања плата и зарада, у складу са врстом, обимом и сложеносту посла.

Индикатор: Достављен извештај о модалитетима усклађивања

Активност је реализована у складу с индикатором.

Према подацима којима Агенција располаже, активност је реализована на начин и у року који су предвиђени Ревидираним акционим планом.

Трећом активношћу је предвиђено да министарство надлежно за послове државне управе и локалне самоуправе и министарство надлежно за послове рада, запошљавања, борацких и социјалних питања до 30. јуна 2017. године измене прописе у складу с анализом и модалитетима усклађивања плата, зарада и социјалних права.

Индикатор: Прописи измењени у складу са препорукама анализе и предлогом начина усклађивања

Активност није реализована у складу с индикатором.

* У извештају за 2016. годину, прва активност је оцењена као нереализована у делу који се односи на министарство надлежно за послове рада, запошљавања, борацких и социјалних питања, а у делу који се односи на МДУЛС, Агенција није била у могућности да оцени реализацију.

МДУЛС је израдило Каталог радних места у јавном сектору у августу 2015. године. У уводном делу се напомиње да каталог радних места омогућава: анализу постојећег стања (преглед основних плата запослених који раде на радним местима исте врсте); израду систематизација у којима радна места одговарају пословима који се обављају; вредновање радних места у новом платном систему и одређивање коефицијената/платних разреда поштујући принцип *једнака основна плата за рад једнаке вредности*¹⁵⁸. Иако се МДУЛС није осврнуло на активност која подразумева анализу прописа који уређују систем плата и зарада у јавном сектору, изради Каталога радних места у јавном сектору, који, између осталог, садржи анализу постојећег стања и преглед основних плата запослених који раде на местима исте врсте у јавном сектору, морала је претходити анализа прописа којима се уређује систем плата и зарада запослених у јавном сектору. Ипак, с обзиром на то да се МДУЛС у својим извештајима (у 2016. и 2017. години) не осврће на ову активност, Агенција се определила за констатацију да није у могућности да оцени њену реализацију.

Закон о систему плата запослених у јавном сектору и Закон о платама службеника и намештеника у органима аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе су усвојени 2017. године, а Нацрт закона о платама запослених у јавним агенцијама је прошао јавну расправу у периоду од 12. до 31. октобра 2017. године и његово усвајање се, према наводима МДУЛС, очекује у 2018. години. У извештају се, даље, наводи да је Уредба о изменама и допунама Уредбе о каталогу радних места у јавним службама и другим организацијама у јавном сектору усвојена на седници Владе од 28. децембра 2017. године¹⁵⁹.

Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања у кварталном извештају из јула 2017. године наводи да то министарство није имало никаквих обавеза по

158 МДУЛС, *Каталог радних места у јавном сектору*, август 2015. године, стр. 2, доступно на: www.mduls.gov.rs/doc/.../katalog/Katalog%20-%20smernice.pdf

159 МДУЛС, *Извештај о спровођењу Стратегије за 2017. годину*, јануар 2018. године.

Ревидираном акционом плану у прва два квартала 2017. године¹⁶⁰. Нису се осврнули на активност која није реализована, а доспела је у трећем кварталу 2016. године. Из поменутог разлога, Агенција је прву активност, која се односи на израду анализе прописа у области система социјалне заштите запослених у јавном сектору, оценила као нереализовану.

Обе активности предвиђене у оквиру **мере 4.2.3.** која предвиђа развој базе података о обвезницима уплате доприноса и о уплаћеним доприносима за обавезно социјално осигурање по појединцу, која се редовно ажурира, у извештају за 2016. годину оцењене су као реализоване, на начин и у року предвиђеним Ревидираним акционим планом.

<p>Мера 4.2.4. Ојачати капацитете Централног регистра обавезног социјалног осигурања (ЦРОСО), у циљу ефикасније контроле обрачуна и наплате доприноса за обавезно социјално осигурање</p>
<p>Првом активношћу је предвиђено да ЦРОСО до 30. јуна 2017. године измени систематизацију тако да одговара препорукама анализе потреба и запосли кадар у складу са измењеним актом о систематизацији</p> <p>Индикатор: Усвојен акт о систематизацији који одговара препорукама анализе потреба; Број и структура запосленог кадра одговара измењеном акту о систематизацији</p>
<p>Активност је реализована у складу с индикатором.</p> <p>Према подацима којима Агенција располаже, активност је реализована на начин и у року који су предвиђени Ревидираним акционим планом.</p>
<p>Другом активношћу је предвиђено да ЦРОСО направи и континуирано спроводи план и програм обуке запослених у складу са препорукама анализе.</p> <p>Индикатор: План и програм обуке који одговара препорукама анализе потреба; достављен извештај о спроведеном плану и програму обуке по години важења Стратегије</p>
<p>Агенција није у могућности да оцени реализацију активности.</p>
<p>Трећом активношћу је предвиђено да ЦРОСО до 31. децембра 2016. године набави опрему у складу с анализом потреба.</p> <p>Индикатор: Достављен извештај о набављеној опреми</p>
<p>Активност је реализована у складу с индикатором.</p> <p>Према подацима којима Агенција располаже, активност је реализована на начин, али не и у року предвиђеном Ревидираним акционим планом.</p>

* У извештају за 2016. годину, Агенција није била у могућности да оцени реализацију друге и треће активности.

У извештају о Стратегији, ЦРОСО је навео да је Одлуком о максималном броју запослених на неодређено време у систему државних органа, систему јавних служби, систему АП и систему локалне самоуправе за 2017. годину предвиђено повећање запослених у овој служби, те је, у складу са поменутиим документом и у складу са потребама, број запослених на неодређено време у 2017. години повећан на 29. Конкретније, повећан је број извршилаца у ИТ сектору, што кореспондира са идентификованим потребама ЦРОСО¹⁶¹.

¹⁶⁰ Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, *Извештај о спровођењу Стратегије за 2017. годину*, јул 2017.

¹⁶¹ ЦРОСО, *Извештај о спровођењу Стратегије за 2017. годину*, фебруар 2018.

У извештају се, надаље наводи да је, сходно значајним средствима додељеним овој служби у 2017. години за обуке, велики број запослених имао прилику да се додатно усавршава. Међутим, с обзиром на то да није пружена никаква ближа информација о одржаним обукама, Агенција није била у могућности да оцени реализацију активности.¹⁶²

У погледу компјутерске опреме, у извештају ЦРОСО наводи се да су у 2017. години обезбеђена средства за несметано функционисање информационог система ЦРОСО. У складу са тим је ЦРОСО у 2017. години спровео јавне набавке за одржавање софтвера, обнављање лиценци и подршку информационог система и куповину неопходне опреме за унапређење и надоградњу хардвера¹⁶³. Увидом на интернет страницу ЦРОСО, могу се пронаћи обавештења о закљученим уговорима за набавку и одржавање хардвера и софтвера у 2017. години¹⁶⁴.

Мера 4.2.5. Унапредити базу података о поднетим е-јединственим пријавама на обавезно социјално осигурање, која се редовно ажурира

Једином активношћу у оквиру мере предвиђено је да **ЦРОСО до 31. децембра 2017. године** успостави техничку повезаност са надлежним органима и организацијама (АПР, Инспекторат за рад, РФПИО, РФЗО и НСЗ).

Уз активност је предвиђена напомена да је треба реализовати у сарадњи са министарством надлежним за послове рада и послове здравља.

Индикатор: Достављен извештај о начину на који је успостављена техничка повезаност и обезбеђено учешће субјеката наведених у напомени

Активност је реализована у складу с индикатором.

Према подацима којима Агенција располаже, активност је реализована на начин и у року који су предвиђени Ревидираним акционим планом.

У свом извештају за 2016. годину, ЦРОСО је навео да је ова мера реализована имајући у виду да је успостављена техничка повезаност са надлежним органима и организацијама (АПР, Инспекторат за рад, РФПИО, РФЗО и НСЗ). Наиме, мером је предвиђено да се унапреди база података о поднетим е-јединственим пријавама на обавезно социјално осигурање, која се редовно ажурира, кроз активност успостављања техничке повезаности с наведеним субјектима, до краја 2017. године, а у сарадњи са Министарством здравља¹⁶⁵. У извештају о спровођењу Стратегије за 2017. годину, ЦРОСО је поновио наводе из прошлогодишњег извештаја о томе да је ова повезаност успостављена. С обзиром на то да је једна од надлежности ЦРОСО, према Закону о Централном регистру обавезног социјалног осигурања, обезбеђивање техничких услова за међусобно повезивање и усклађивање рада субјеката повезаних у систем Централног регистра у вези са достављањем податка, Агенција оцењује да је ова активност реализована што се може проверити и увидом у интернет страницу ЦРОСО¹⁶⁶.

¹⁶² Ibid.

¹⁶³ Ibid.

¹⁶⁴ ЦРОСО, *Јавне набавке, Архива*, доступно на: http://www.croso.gov.rs/cir/Javne_nabavke_arhiva/index.php.

¹⁶⁵ Агенција за борбу против корупције, *Извештај о спровођењу Стратегије за 2016. годину*, стр. 99.

¹⁶⁶ ЦРОСО, доступно на: <http://www.croso.gov.rs/cir/index.php>.

Мера 4.2.6. Спровести кампању ради информисања обвезника подношења јединствене е-пријаве на обавезно социјално осигурање, као и осигураника, о значају и доступности података и Јединствене базе Централног регистра обавезног социјалног осигурања

Једином активношћу у оквиру мере предвиђено је да ЦРОСО до 31. децембра 2016. године спроведе кампању у складу са планом и програмом.

Уз активност је предвиђена напомена да је треба реализовати у сарадњи са министарством надлежним за послове рада и социјалне политике.

Индикатор: Достављен извештај о спроведеној кампањи и начину на који је обезбеђена сарадња субјекта из напомене

Активност је реализована у складу с индикатором.

Агенција не располаже подацима о томе да ли је активност реализована на начин и у року који су предвиђени Ревидираним акционим планом.

* У извештају за 2016. годину, Агенција није била у могућности да оцени реализацију ове активности.

У вези са спровођењем кампање, ЦРОСО је известио да се обавештавање обвезника врши кроз обуке, предавања, али да је најважније средство информисања обвезника интернет страница ове службе на којој се налазе веома детаљно разрађена упутства која помажу обвезницима у поступку подношења тзв. е-пријаве на обавезно социјално осигурање¹⁶⁷.

У прилог овој информацији иде и податак да је, према објави на интернет страници ЦРОСО, од августа 2013. године до августа 2016. године на порталу регистровано преко 120.000 обвезника, који су успешно спровели више од 5.000.000 пријава на обавезно социјално осигурање¹⁶⁸. Иако није вођена класична кампања, на основу изнетих података, јасно је да су обвезници осигурања упознати са начином подношења јединствене е-пријаве на обавезно социјално осигурање, па Агенција оцењује ову активност као реализовану.

Циљ 4.3. Обезбеђена транспарентност у раду органа власти

Све мере у оквиру овог циља брисане су из Ревидираног акционог плана, па ће се две убудуће пратити кроз АП 23, једна мера је обрисана јер је реализована, а једна је обрисана без образложења (мера са сличним циљем предвиђена је у АП 23 – активност 2.2.5.5.).

Циљ 4.4. Континуирана едукација о корупцији и начинима борбе против корупције

Ревидираним акционим планом је за испуњење овог циља предвиђена једна мера, а рок за једину активност у оквиру ње условљен је доношењем новог Закона о Агенцији за борбу против корупције, који још увек није усвојен.

Циљ 4.5. Створени услови за активније учешће цивилног друштва у борби против корупције

¹⁶⁷ ЦРОСО, *Извештај о спровођењу Стратегије за 2017. годину*, фебруар 2018.

¹⁶⁸ ЦРОСО, *Насловна, Нови Портал*, август 2016, доступно на: <http://www.croso.gov.rs/cir/index.php>.

Ревидираним акционим планом су за испуњење овог циља предвиђене три мере.

Мера 4.5.1. Изменити Уредбу о средствима за подстицање програма или недостајућег дела средстава за финансирање програма од јавног интереса која реализују удружења, тако да се уведе обавеза за све кориснике да приликом подношења апликације за доделу средстава из јавних извора подносе изјаву о непостојању сукоба интереса и интерни акт о антикорупцијској политици

Једином активношћу у оквиру мере предвиђено је да **Влада до 31. децембра 2016. године** усвоји измене и допуне Уредбе.

Уз активност је наведена напомена да интерни акт подразумева све врсте аката који се баве антикорупцијском политиком, па и Етички кодекс.

Индикатор: Усвојена уредба која садржински одговара инструкцијама из мере и напомене

Активност није реализована у складу с индикатором.

* У извештају за 2016. годину, ова активност је оцењена као **нереализована**.

МДУЛС је известио да је посебна радна група за припрему текста Нацрта уредбе о изменама и допунама Уредбе за подстицање програма или недостајућег дела средстава за финансирање програма од јавног интереса које реализују удружења одржала шест састанака и припремила текст Предлога уредбе. У извештају се, даље, наводи да је у периоду од 1. септембра до 14. децембра 2018. године спроведен консултативни процес, да је текст Нацрта уредбе био објављен на интернет страници МДУЛС и Канцеларије Владе за сарадњу са цивилним друштвом, а да је преко мреже повереника СКГО достављен свим ЈЛС. Заинтересовани учесници у јавним консултацијама (државни органи, ЈЛС, ОЦД, Агенција) доставили су начелне и конкретне примедбе, предлоге и сугестије на Нацрт уредбе. МДУЛС наводи да су, након анализе достављених коментара, одржани појединачни састанци са представницима заинтересованих учесника. Заједно са Канцеларијом за сарадњу са цивилним друштвом и Грађанским иницијативама, МДУЛС је организовао у Београду, у Кући људских права, завршни консултативни састанак са представницима ОЦД поводом израде текста Предлога уредбе. Припремљени текст Предлога уредбе упућен је надлежним органима ради давања мишљења и, након добијања мишљења, МДУЛС очекује да ће, до краја јануара 2018. године, Предлог бити упућен Влади на усвајање.

У извештају се наводи да мера није реализована у предвиђеном року услед вишемесечног ангажовања МДУЛС у вези са активностима на спровођењу парламентарних, покрајинских и локалних избора у току 2016. године, као и избора за председника Републике Србије у априлу 2017. године, застоја у раду Посебне радне групе на финализацији текста Нацрта уредбе због прибављања мишљења МФ, припреме свеобухватне анализе коментара учесника у јавним консултацијама, организације и одржавања појединачних састанака са представницима заинтересованих учесника у консултативном процесу, као и завршног консултативног састанка са представницима ОЦД¹⁶⁹.

Мера 4.5.2. Изменити Уредбу о средствима за подстицање програма или недостајућег дела средстава за финансирање програма од јавног интереса која реализују удружења, тако да се унапреди оквир који се односи на критеријуме, услове, обим, начин и поступак доделе средстава

¹⁶⁹ МДУЛС, *Извештај о спровођењу Стратегије за 2017. годину*, јануар 2018.

Једином активношћу у оквиру мере предвиђено је да Влада до 31. децембра 2016. године усвоји измене Уредбе.

Уз активност је наведена напомена да измене Уредбе треба формулисати у сарадњи са Канцеларијом за сарадњу са цивилним друштвом; ограничити дискрециона права чланова комисије који одлучују о средствима која ће се додељивати удружењима, избор чланова, као и регулисати питање одговорности и контроле извршених додела.

Индикатор: Усвојене измене уредбе које садржински одговарају инструкцијама из мере и напомене и које су формулисане у сарадњи са Канцеларијом за сарадњу са цивилним друштвом

Активност није реализована у складу с индикатором.

* У извештају за 2016. годину, ова активност је оцењена као нереализована.

Видети опис реализације претходне мере.

Мера 4.5.3. Успоставити систем сталних консултација између Агенције за борбу против корупције и организација цивилног друштва

Једином активношћу у оквиру мере предвиђено је да **Агенција континуирано** организује консултативне састанке са организацијама цивилног друштва.

Индикатор: Одржана најмање два консултативна састанка по години важења Стратегије

Активност је реализована у складу с индикатором за извештајни период.

Према подацима којима Агенција располаже, активност је реализована на начин предвиђен Ревидираним акционим планом.

* У извештају за 2016. годину, ова активност је оцењена као реализована на начин предвиђен Ревидираним акционим планом.

Агенција је током 2017. године одржала два консултативна састанка са ОЦД. Консултативни састанци су имали за циљ да информишу цивилно друштво о активностима које Агенција планира да спроведе, али и да се путем дијалога са њиховим представницима размене информације, мишљења и искуства о могућностима учешћа јавности у креирању јавних политика.

На првом састанку, одржаном 24. априла у Београду, представљен је нацрт Упутства јавног конкурса за доделу средстава ОЦД за подношење предлога пројеката алтернативног извештавања о спровођењу АП 23. Кроз отворени дијалог са учесницима састанка, који имају искуства у надзору над спровођењем овог документа, добијене су драгоцене информације којима је допуњен и прецизиран садржај Упутства за конкурисање. Састанку је присуствовало 13 учесника из десет ОЦД.

Други консултативни састанак је одржан 3. октобра у Нишу. Састанак је организован у циљу размене информација, мишљења и искустава са ОЦД о учешћу јавности у креирању јавних политика и јавном животу уопште, о проблемима, али и примерима добре праксе. Информације и предлози које су представници ОЦД поделили с организаторима састанка, коришћени су као један од извора за писање кратког алтернативног извештаја о спровођењу мера, које у овој области предвиђа национални стратешки оквир за борбу против корупције. Састанку је присуствовало 11 учесника из шест ОЦД¹⁷⁰.

¹⁷⁰ Агенција за борбу против корупције, *Извештај о спровођењу Стратегије за 2017. годину*, фебруар 2018. године.

Циљ 4.6. Створени услови за активније учешће приватног сектора у борби против корупције

Ревидираним акционим планом су за испуњење овог циља предвиђене две мере.

Мера 4.6.1. Изменити закон којим се уређује порез на добит правних лица тако да се борба против корупције наведе као једна од намена/делатности за коју се предузећима која пружају финансијску подршку цивилном друштву може дати посебна пореска олакшица

Првом активношћу је предвиђено да **министарство надлежно за послове финансија до 30. септембра 2016. године** изради и достави Нацрт закона о изменама и допунама закона.

Индикатор: Нацрт закона о изменама и допунама Закона који по својој садржини одговара инструкцијама из мере достављен Влади

Средство верификације: Образложење из нацрта закона које садржи објашњење о томе на који начин су инструкције из мере унете у текст нацрта

Активност није реализована у складу с индикатором.

Другом активношћу је предвиђено да **Влада до 31. марта 2017. године** поднесе Предлог закона о изменама и допунама закона Народној скупштини.

Индикатор: Предлог закона о изменама и допунама закона који по својој садржини одговара инструкцијама из мере поднет Народној скупштини

Средство верификације: Образложење из предлога закона које садржи објашњење о томе на који начин су инструкције из мере унете у текст предлога

Активност није реализована у складу с индикатором, с обзиром на то да није испуњена претходна условљавајућа активност.

Трећом активношћу је предвиђено да **Народна скупштина до 30. јуна 2017. године** усвоји Закон о изменама и допунама закона.

Индикатор: Закон о изменама и допунама закона усвојен

Активност није реализована у складу с индикатором, с обзиром на то да није испуњена претходна условљавајућа активност.

* У извештају за 2016. годину, прва активност је оцењена као нереализована.

МФ се у извештају није осврнуло на спровођење ове активности. У извештају о спровођењу Стратегије за 2016. годину, Агенција је известила о ставу МФ да би требало размотрити неки други начин за обезбеђење финансијских средстава за ОЦД, који би био једноставнији за праћење и анализу ефеката¹⁷¹. У складу са изнетим, Агенција подсећа да је став МФ у потпуности пренет приликом израде мишљења Агенције о Нацрту ревидираног акционог плана, али је мера у финалног верзији документа задржана у истом облику.

Мера 4.6.2. Препоручити Привредној комори Србије да доноси, објављује и промовише антикорупцијске стандарде и праксе као што су: Кодекс пословне етике, Кодекс корпоративног управљања, промовише стандарде Међународне трговинске коморе за борбу против корупције, правила Декларације о борби против корупције Глобалног договора Србија, као и привредна друштва која су усвојила антикорупцијске планове или планове интегритета

¹⁷¹ Видети: Агенција за борбу против корупције, *Извештај о спровођењу Стратегије за 2016. годину*, стр. 103. и 104.

Једином активношћу у оквиру мере предвиђено је да **ПКС континуирано** организује скупове и семинаре у области борбе против корупције у сарадњи са институцијама Републике Србије и промовише добре праксе привредних друштава у области борбе против корупције.

Индикатор: Достављен извештај о броју организованих скупова и семинара у току календарске године

Активност је реализована у складу с индикатором за извештајни период.

Према подацима којима Агенција располаже, активност је реализована на начин предвиђен Ревидираним акционим планом.

* У извештају за 2016. годину, ова активност је оцењена као реализована на начин предвиђен Ревидираним акционим планом.

У извештају о Стратегији, ПКС је навела податке о организовању и одржавању три догађаја чије се теме односе на борбу против корупције:

- 22. марта 2017. године, у сарадњи са Агенцијом, одржан је семинар о плановима интегритета који је за циљ имао подстицање увођења планова интегритета у привредна друштва;
- округли сто на којем је представљен нови стандард SRPS ISO 37001:2017 – *Системи менаџмента против мита*, који је ПКС организовала у сарадњи са Институтом за стандардизацију Србије;
- семинар *Етика у свим сегментима друштва и привреде*, организован у сарадњи са Филозофским факултетом у Београду 20. децембра 2017. године у Регионалној привредној комори Расинског управног округа¹⁷².

Циљ 4.7. Народна скупштина прати спровођење закључака, односно препорука које је донела поводом извештаја независних државних органа

Ревидираним акционим планом су за испуњење овог циља предвиђене две мере.

Мера 4.7.1. Допунити Закон о Народној скупштини („Службени гласник РС”, бр. 9/10) тако да се уведе обавеза Владе да подноси Народној скупштини најмање једном годишње извештај о спровођењу закључака Народне скупштине донетих поводом разматрања извештаја независних државних органа, организација и тела, у року од шест месеци од доношења закључака Народне скупштине, уз обавезу да се извештај Владе разматра на седници Народне скупштине

Једином активношћу у оквиру мере предвиђено је да **Народна скупштина до 31. децембра 2016. године** изради и усвоји Закон о изменама и допунама Закона.

Индикатор: Усвојен Закон о изменама и допунама Закона који по својој садржини одговара инструкцијама из мере

Активност није реализована у складу с индикатором.

* У извештају за 2016. годину, ова активност је оцењена као нереализована.

У извештају о Стратегији, Народна скупштина наводи да је Предлог Закона о изменама и допунама Закона о Народној скупштини, који у члану 1. став 3. предвиђа наведену

¹⁷² ПКС, *Извештај о спровођењу Стратегије за 2017. годину*, децембар 2017.

допуну, био поднет, али услед расписивања парламентарних избора и конституисања нових сазива Народне скупштине, није било могуће његово разматрање¹⁷³.

Мера 4.7.2. Ојачати капацитете Народне скупштине за вршење нових надлежности у оквиру циља 4.7.

Првом активношћу је предвиђено да **Народна скупштина до 30. јуна 2017. године** изради и усвоји измене и допуне Правилника о систематизацији радних места у Народној скупштини.

Индикатор: Усвојене измене и допуне Правилника о систематизацији радних места у Народној скупштини

Активност није реализована у складу с индикатором.

Другом активношћу је предвиђено да **Народна скупштина до 30. септембра 2017. године** запосли нове службенике на радним местима предвиђеним за вршење нових надлежности у оквиру циља 4.7.

Индикатор: Број и структура запосленог кадра одговара измењеном акту о систематизацији

Активност није реализована у складу с индикатором.

Трећом активношћу је предвиђено да **Народна скупштина до 30. септембра 2017. године** направи план и програм обуке за нове запослене у области нових надлежности.

Индикатор: Израђен план и програм обуке за нове запослене у области нових надлежности

Активност није реализована у складу с индикатором.

Четвртом активношћу је предвиђено да **Народна скупштина до 31. децембра 2017. године** спроведе план обуке.

Индикатор: Достављен извештај о спроведеном плану обуке

Активност није реализована у складу с индикатором.

Народна скупштина наводи у свом извештају да су све активности у вези са јачањем њених кадровских капацитета условљене поменутих изменама и допунама Закона о Народној скупштини, те да ће оне моћи да се спроведу након усвајања одговарајућих измена и допуна¹⁷⁴.

Циљ 4.8. Проширене и прецизиране надлежности и унапређени кадровски капацитети и услови рада Агенције за борбу против корупције, Заштитника грађана, Повереника за информације од јавног значаја и заштиту података о личности и Државне ревизорске институције

Све мере у оквиру овог циља брисане су у Ревидираном акционом плану и убудуће ће се пратити кроз одговарајуће активности из АП 23.

Циљ 4.9. Успостављена ефикасна и делотворна заштита узбуњивача (лица која пријављују сумњу на корупцију)

¹⁷³ Народна скупштина, *Извештај о спровођењу Стратегије за 2017. годину*, јануар 2018.

¹⁷⁴ *Ibid.*

Све мере у оквиру овог циља брисане су у Ревидираном акционом плану и убудуће ће се пратити кроз одговарајуће активности из АП 23.

Циљ 4.10. Успостављен систем за спречавање сукоба интереса запослених у јавном сектору

Све мере у оквиру овог циља брисане су у Ревидираном акционом плану и убудуће ће се пратити кроз одговарајуће активности из АП 23.

5. СПРОВОЂЕЊЕ И НАДЗОР НАД СПРОВОЂЕЊЕМ СТРАТЕГИЈЕ

У оквиру овог поглавља Стратегије формулисан је један циљ: успостављен систем за спровођење, координацију и надзор над спровођењем Стратегије (циљ 5.).

Све мере у оквиру овог циља брисане су у Ревидираном акционом плану, с тим да ће се три мере убудуће пратити кроз одговарајуће активности из АП 23, док су две мере брисане као реализоване.

6. ПРЕПОРУКЕ

Поред остваривања циљева Стратегије који намећу одговарајуће обавезе реализације и за коју ће одговорност сносити искључиво органи јавне власти, Стратегија наводи и одређене препоруке које се односе како на њих, тако и на приватни и цивилни сектор. Препоруке нису обавезујућег карактера, па за њихово испуњење није предвиђена одговорност органа јавне власти, а нарочито не субјеката из приватног и цивилног сектора. Тако, Стратегија препоручује: (1) новинарским удружењима да (а) унапреде Етички кодекс новинара Србије у делу који се односи на поклоне и сукоб интереса, као и примену тог кодекса и упознају новинаре с његовим одредбама; (б) унапреде образовање новинара о борби против корупције, у циљу избегавања новинарског сензационализма и даљег ширења јавне свести о опасности и штетности корупције, и неопходности њеног сузбијања; (2) издавачима медија и пружаоцима аудио и аудио-визуелних медијских услуга, да усвоје акте којима се дефинише поступање са поклонима и питање сукоба интереса новинара и уредника; (3) промоцију и подршку борби против корупције, и у оквиру тога (а) медијску и стручну подршку; (б) едукацију за борбу против корупције; (в) успостављање годишње награде за борбу против корупције „Верица Бараћ” у категорији грађанин, јавни службеник, припадник професије, научник, предузетник и новинар; (4) подстицање покретања специјалистичких академских, односно струковних студија, као и докторских студија које ће се бавити различитим аспектима сузбијања корупције; (5) подстицање активне сарадње и партнерства између носилаца антикорупцијских мера и организација цивилног друштва кроз активности, као што су организација округлих столова, штампање публикација и промотивних материјала о опасности и штетности корупције с мерама за њено сузбијање.

С обзиром на то да за праћење поступања по овим препорукама Стратегијом није предвиђена никаква методологија, Агенција, као и у претходна два извештаја, препоручује министарству надлежном за послове правосуђа да прецизира коме су упућене трећа, четврта и пета препорука, а затим да се размотри могућност да се ресорна министарства обавезу да ове области прате у склопу обавезе вршења надзора у својим ресорима и о томе обавештавају Агенцију у оквиру извештавања о спровођењу Стратегије, како би се обезбедиле и информације о поступању по препорукама.

ОПШТЕ НАПОМЕНЕ О НАДЗОРУ НАД СПРОВОЂЕЊЕМ СТРАТЕШКИХ ДОКУМЕНАТА ЗА БОРБУ ПРОТИВ КОРУПЦИЈЕ

Унапређење механизма надзора

У процесу надзора над спровођењем Стратегије још увек постоје изазови присутни од процеса израде првог извештаја о спровођењу Стратегије, иако је ситуација значајно боља у односу на почетни период. Са праксом прикупљања података о реализацији обавеза из стратешких докумената за борбу против корупције из алтернативних извора настављено је и у 2017. години.

У 2017. години на конкурс за доделу средстава ОЦД, Агенција је доделила два гранта за израду алтернативних извештаја о спровођењу АП 23, потпоглавље *Борба против корупције*, као и о пет активности из потпоглавља *Правосуђе* и три активности из потпоглавља *Основна права*, које су преузете из Акционог плана за спровођење Стратегије. Одобрени су пројекат ОЦД Транспарентност Србија и пројекат који је окупио следеће ОЦД: Београдски центар за безбедносну политику, Удружење јавних тужилаца и заменика јавних тужилаца Србије, Удружење правника за медицинско и здравствено право Србије и Центар за образовне политике.

Алтернативни извештаји ће бити објављени до 31. марта 2018. године¹⁷⁵.

Електронска апликација за извештавање о спровођењу Стратегије током 2017. године није била у функцији због тешкоћа у раду које су у континуитету отклањане. Очекује се да ће апликација поново постати оперативна у циклусу извештавања за први квартал 2018. године.

Изазови у области надзора

До краја рада на овом извештају, извештаје о Стратегији за четврти квартал 2017. године нису доставили следећи републички одговорни субјекти: Министарство правде, Министарство омладине и спорта, Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, Пореска управа и Државна ревизорска институција¹⁷⁶. Извештаје је доставило 37 судова¹⁷⁷ (од укупно 91, а три више него претходне године) и 28 јединица

¹⁷⁵ Видети детаљније: <http://www.acas.rs/podrska-projektima-ocd/?pismo=lat>.

¹⁷⁶ Извештаје за четврти квартал 2017. године су доставили: Народна скупштина, Влада, Министарство унутрашњих послова, Министарство финансија, Министарство привреде, Министарство трговине, туризма и телекомуникација, Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, Министарство државне управе и локалне самоуправе, Министарство просвете, науке и технолошког развоја (у оквиру кога је достављен извештај о обавезама Комисије за акредитацију и проверу квалитета), Министарство здравља, Министарство културе и информисања, Управа за јавне набавке, Републичка комисија за заштиту права у поступцима јавних набавки, Правосудна академија, Високи савет судства, Државно веће тужилаца, Републичко јавно тужилаштво, Републичка дирекција за имовину, Републички геодетски завод, Централни регистар обавезног социјалног осигурања и Привредна комора Србије. Током 2017. године, поједине кварталне извештаје доставили су Државна ревизорска институција, Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања и Пореска управа.

¹⁷⁷ Извештаје за четврти квартал 2017. године су доставили: виши судови у Крагујевцу, Краљеву, Новом Саду, Пироту, Пожаревцу, Прокупљу, Сомбору, Сремској Митровици, Шапцу, Ужицу и Врању; основни судови у Алексинцу, Аранђеловцу, Бору, Јагодини, Кикинди, Књажевцу, Краљеву, Панчеву, Петровцу на Млави, Пироту, Пожеги, Прибоју, Пријепољу, Руми, Сенти, Смедереву, Сомбору, Сремској Митровици, Старој Пазови, Суботици, Шиду, Трстенику, Ужицу и Зрењанину, као и Први основни суд и Други основни суд у Београду. У осталим кварталима извештаје су доставили и: Први основни суд у Београду и основни

локалне самоуправе¹⁷⁸ (од укупно 145, а пет више него претходне године). У питању су само извештаји за четврти квартал, док су током године и други судови и јединице локалне самоуправе достављали своје извештаје. Ипак, највећи део извештаја односи се на поступање републичких одговорних субјеката, због чега недостављање извештаја од стране свих судова и свих јединица локалне самоуправе нема утицаја на свеобухватност анализе спровођења Стратегије.

Као и претходних година, присутно је прекорачење рокова за достављање извештаја, а поједине одговорне субјекте било је неопходно додатно контактирати, како би испунили ову своју обавезу. Овакво поступање органа јавне власти за Агенцију представља изазов, с обзиром на то да је она у погледу подношења свог извештаја Народној скупштини везана роком од кога нису могућа одступања. Такође, овакав тренд говори о томе да одговорни субјекти и даље нису спремни да ову обавезу извршавају самоиницијативно.

Извештаји одговорних субјеката представљају полазну основу за вршење надзора и давање мишљења о спровођењу Стратегије. Квалитет извештаја одговорних субјеката се у континуитету унапређује, али још увек није на задовољавајућем нивоу и у значајној мери варира од једног до другог извештаја. Неки међу њима и даље се не осврћу на све мере или се свде на навођење активности за које је очигледно да нису предузете у циљу спровођења Стратегије и Ревидираног акционог плана, већ да су у питању редовне активности одговорних субјеката, које се у неком смислу могу довести у везу са мером о којој се извештава. Разлози за овакво поступање одговорних субјеката највероватније леже у неразумевању смисла надзора над спровођењем Стратегије и Ревидираног акционог плана, који се не исцрпљује у томе да се укаже на то да неки орган јавне власти није испунио неку своју обавезу. Према мишљењу Агенције, основна и претежна сврха надзора је у томе да се унапреди квалитет спровођења Стратегије и Ревидираног акционог плана, тако што се оно прати, што се проблеми раније уочавају како би се лакше решавали, што се бележи и промовише добра пракса органа јавне власти и дају препоруке за делотворнију примену стратешких докумената. Нажалост, садржина извештаја одређеног броја одговорних субјеката говори о томе да они извештавање не посматрају на овај начин, јер не показују потребу да добро урађене задатке или изазове поделе с другима, већ више потребу да своје редовне активности представе као реализацију Стратегије и Ревидираног акционог плана. Неуједначен квалитет извештаја одговорних субјеката ствара тешкоће и у поступку оцењивања испуњености активности, у смислу одржавања конзистентности методологије.

Иако су измене Закона о Агенцији за борбу против корупције, које треба да унапреде механизам надзора над спровођењем Стратегије, према Акционом плану требало да буду уведене у марту 2014. године, оне, готово четири године касније, још увек нису усвојене. На ово кашњење није утицао ни закључак Народне скупштине из јуна 2014. године, којим је усвојен Извештај о раду Агенције и Извештај о спровођењу Стратегије за 2013. годину, а у коме се наводи да Народна скупштина очекује да ће Влада, у најкраћем року, предложити измене Закона о Агенцији, како би се правни оквир за рад Агенције ускладио с потребама уоченим у њеном досадашњем раду, као и надзорном улогом коју

судови у Бачкој Паланци, Врању, Зајечару и виши судови у Новом Саду, Чачку, Пожаревцу, Смедереву, Сремској Митровици и Шапцу.

¹⁷⁸ Извештаје за четврти квартал 2017. године су доставили: градови Лесковац, Панчево, Пожаревац, Смедерево, Суботица и Вршац и општине Бабушница, Бач, Бачка Паланка, Босилеград, Црна Трава, Гацин Хан, Кладово, Медвеђа, Нови Бечеј, Опово, Пландиште, Пожаревац, Рача, Ражањ, Сокобања, Србобран, Стара Пазова, Куршумлија, Сурдулица, Владичин Хан, Врбас, Жабал и Жабари. У осталим кварталима 2017. године извештај је доставила општина Крупањ, а иако се не налази међу одговорним субјектима, и градска општина Земун.

она треба да има над спровођењем Стратегије и Акционог плана. Усвајање измена Закона о Агенцији није убрзало ни усвајање АП 23, којим је испуњење ове обавезе планирано за трећи квартал 2016. године¹⁷⁹, па је и овај рок пробијен.

Наиме, значајан помак који је Стратегија из 2013. године донела у односу на Стратегију из 2005. године, односи се на механизам надзора и на успостављање основа за неку врсту система одговорности за неиспуњавање обавеза из стратешких докумената. Тако она, између осталог, предвиђа:

- увођење прекршајне одговорности за одговорне субјекте уколико не поднесу извештај о спровођењу Стратегије, доказе да су активности које у извештају наводе реализовали или уколико се не одазову позиву на састанак на који их Агенција може позвати због недоумица око испуњења обавеза, а на коме је дозвољено и присуство јавности;
- увођење обавезе одговорног субјекта да у року од 60 дана организује расправу о мишљењу Агенције о реализацији појединих активности и обавезе обавештавања Агенције и јавности о закључцима ове дискусије, док Агенција ово мишљење доставља и органу јавне власти који је изабрао, поставио и именовано руководиоца обвезника на кога се мишљење односи, а може га ставити и на увид јавности;
- подношење извештаја о Стратегији и расправа Народне скупштине о њему одвојено од извештаја о раду Агенције.

У години у којој се овај извештај подноси Народној скупштини важеће Стратегије истиче, тако да је велика вероватноћа да ови механизми неће постати обавезујући до краја важења Стратегије.

Методологија израде Извештаја

Један од циљева израде Извештаја је да се у њему, на једном месту, нађе највећи део доступних информација о испуњености циљева формулисаних Стратегијом, као и мера и активности предвиђених Ревидираним акционим планом. Стратешки документи за борбу против корупције предвиђају основе за надзор над њиховим спровођењем и оцену испуњености активности коју врши Агенција, за координацију спровођења коју врши министарство надлежно за послове правосуђа, као и за праћење резултата спровођења које врши Савет за борбу против корупције.

Методологија прикупљања података – Полазну основу за писање извештаја Агенције представљају извештаји одговорних субјеката, који се, у складу са Законом о Агенцији за борбу против корупције, подносе квартално. Поред тога, Агенција прикупља и додатне податке из разних извештаја, истраживања, анализа и других докумената домаћих и међународних институција и организација.

Методологија давања оцене испуњености активности – Агенција оцењује да ли је активност реализована у складу с индикатором или не. Ова, техничка, оцена допуњује се квалитативном оценом испуњености активности, односно мишљењем Агенције, на основу података који су јој доступни, о томе да ли је активност реализована на начин и у року који су предвиђени Ревидираним акционим планом. Начин реализације активности подразумева испуњеност инструкције из мере, активности и напомене уз активност, а инструкција се у неким случајевима односи и на колону „потребни ресурси”. Поред

¹⁷⁹ *Активност 2.1.4.2.*

техничке и квалитативне оцене, Агенција, уколико је потребно, даје и мишљење и препоруку у циљу унапређења реализације одређене активности из Ревидираног акционог плана. Поред препоруке Агенције, наводи се и препорука одговорног субјекта, уколико је дата у његовом извештају.

Извештај обухвата следеће активности: (1) оне које су доспеле за реализацију до краја 2017. године и (2) оне за које Ревидирани акциони план као рок наводи временску одредницу „континуирано” и за које се, уз одређене изузетке, сматра да доспевају сваке године. Уколико се у извештају одговорног субјекта наводи да је реализација активности у току, али се не наводе мере које су предузете или је очигледно да мере које су наведене нису предузете у циљу испуњења активности из Ревидираног акционог плана, Агенција не наводи информације о тим активностима, сматрајући да беспотребно оптерећују текст, а притом немају никакву употребну вредност за извештај. Такође, Ревидираним акционим планом је на појединим местима предвиђено да исту активност треба да реализују два или више одговорних субјеката, сваки за своју област. Уколико је очигледно да су активности потпуно одвојене, односно да сваки одговорни субјект треба да је реализује за себе, тако да један не треба ни на који начин да учествује у активности другог, Агенција те активности третира као одвојене, односно као две или више активности у зависности од броја одговорних субјеката.

Агенција је приликом израде овог извештаја примењивала исту методологију као и претходне четири године, с новином да ће активност бити оцењена као нереализована, уколико је одговорни субјект послао извештај, али се у њему није осврнуо на дотичну активност.

Детаљан табеларни приказ методологије налази се на крају овог извештаја.

С обзиром на то да одговорни субјекти задужени за реализацију одређених обука у највећем броју случајева нису достављали Агенцији податке из индикатора који Ревидирани акциони план предвиђа за обуке (достављен извештај о спроведеном плану и програму обуке), док је из извештаја одговорних субјеката у одређеном броју случајева било видљиво да се обуке заиста спроводе, Агенција у оваквим случајевима, и поред одсуства података из предвиђеног индикатора, оцену даје на основу садржаја извештаја, односно квантитета и квалитета података који су у оквиру њега понуђени. Могуће је да ова ситуација, као и неке друге сличне, не указују на проблем у извештавању, већ проблем у спровођењу, што би се могло, поред интензивне координације, превазићи и доношењем одговарајућег упутства за спровођење ових докумената и организовањем обуке о спровођењу за представнике одговорних субјеката који раде на пословима реализације обавеза из Ревидираног акционог плана.

Један од изазова у спровођењу Стратегије примећен је код тзв. „капацитетских мера”. Искуство у надзору над реализацијом ових мера говори о томе да је потребно размотрити како да се оне формулишу на другачији начин. Наиме, све институције које имају такве обавезе природно теже ка увећању својих капацитета тако да би могле да обављају своје надлежности и, у ту сврху, раде анализе, мењају систематизације, запошљавају нови кадар, обучавају запослене и набављају простор и опрему неопходну за рад. Чињеница да овакве обавезе постоје у Ревидираном акционом плану или било ком документу ове врсте углавном не мења њихов однос према овим потребама, а утисак је и да не утиче претерано на интензитет у коме су оне посвећене њиховом испуњењу. Ипак, индикатори за ове активности, онако како су постављени, не остављају простор за оцену да ли је у сваком појединачном случају заиста и дошло до јачања капацитета и у ком обиму.

Табеларни приказ методологије оцењивања испуњености појединачних обавеза из Ревидираног акционог плана

Активности које су према Ревидираном акционом плану доспеле за реализацију до краја 2017. године и активности за које је Ревидирани акциони план као рок навео временску одредницу „континуирано”		
Оцена реализације	Оцена реализације	Оцена реализације
Активност је реализована у складу с индикатором	Активност није реализована у складу с индикатором	Агенција није у могућност да оцени реализацију активности
Уколико је индикатор формулисан као материјални доказ, а одговорни субјект је доставио тај доказ или упутио на јавно доступно место где се извештај може наћи.	Уколико је одговорни субјект у извештају констатовао да активност није реализована. Уколико је навео објективне околности због којих активност није могао да реализује или је препоручио да се активност из разлога које је навео измени или избрише, то се и констатује.	Уколико се из извештаја одговорног субјекта и достављених доказа не може недвосмислено закључити да ли је активност испуњена или не.
Уколико је индикатор формулисан као активност, а из извештаја одговорног субјекта недвосмислено произилази да је активност реализована.	Уколико је индикатор формулисан као активност, а из извештаја одговорног субјекта или из других доступних и проверљивих података недвосмислено произилази да активност није реализована.	Уколико одговорни субјект није доставио извештај, а не постоје други кредибилни извори који упућују на то да ли је активност реализована или не.
За активности спровођења обука, уколико одговорни субјект није доставио извештај о спровођењу обука, али у извештају постоји довољно елемената на основу којих се може закључити да се обуке заиста и спроводе, Агенција оцењује да је активност реализована за извештајни период.	Уколико активност није испуњена, с обзиром на то да претходна условљавајућа активност није испуњена, то се у оцени и наглашава. Ово је нарочито случај код активности које предвиђају доношење нових или измена и допуна важећих закона, код којих Влада и Народна скупштина нису у могућности да активност испуне док надлежно министарство не изради нацрт и упути га у процедуру усвајања.	

<p>За континуиране активности наглашава се да је активност реализована за односни извештајни период. За ове активности, Агенција сматра да је рок за реализацију доспео за одређену годину важења Стратегије за коју се о њеној примени извештава.</p>	<p>За континуиране активности наглашава се да активност није реализована за односни извештајни период.</p>	
<p>Уколико одговорни субјект не извести о односној активности, а Агенција из других кредибилних извора закључи да је активност реализована.</p>	<p>Уколико се у достављеном извештају одговорни субјект није осврнуо на реализацију односне активности.</p>	
<p>Мишљење и препорука Агенције</p>	<p>Мишљење и препорука Агенције</p>	<p>Мишљење и препорука Агенције</p>
<p>Према подацима којима Агенција располаже, Агенција даје мишљење да ли је активност реализована на начин и у року који су предвиђени Ревидираним акционим планом.</p>	<p>Уколико су потребне, препоруке Агенције за превазилажење евентуалних потешкоћа наведених у извештају одговорног субјекта или уочених од стране Агенције.</p>	<p>Уколико су потребне, препоруке Агенције за превазилажење евентуалних потешкоћа наведених у извештају одговорног субјекта или уочених од стране Агенције.</p>
<p>Ако Агенција не располаже подацима о томе да ли је активност реализована на начин или у року који су предвиђени Ревидираним акционим планом, то се и констатује.</p>		<p>Уколико су потребне, препоруке Агенције за побољшање квалитета извештавања.</p>
<p>Уколико су потребне, препоруке Агенције за превазилажење евентуалних потешкоћа наведених у извештају одговорног субјекта или уочених од стране Агенције.</p>		

ЛИСТА СКРАЋЕНИЦА

Агенција – Агенција за борбу против корупције

Акциони план – Акциони план за спровођење Националне стратегије за борбу против корупције у Републици Србији за период од 2013. до 2018. године

АП 23 – Акциони план за Поглавље 23

АПР – Агенција за привредне регистре

AFCOS – Одсек за сузбијање неправилности и превара у поступању са средствима ЕУ

ВСС – Високи савет судства

GIZ – Немачка агенција за међународну сарадњу

GRECO – Група држава Савета Европе за борбу против корупције

ДВТ – Државно веће тужилаца

ДРИ – Државна ревизорска институција

ЕК – Европска комисија

ЕУ – Европска унија

Закон о Агенцији – Закон о Агенцији за борбу против корупције

Извештај о спровођењу Стратегије за 2013. годину – Агенција за борбу против корупције, „Извештај о спровођењу Националне стратегије за борбу против корупције у Републици Србији за период од 2013. до 2018. године и Акционог плана за њено спровођење”, март 2014. године

Извештај о спровођењу Стратегије за 2014. годину – Агенција за борбу против корупције, „Извештај о спровођењу Националне стратегије за борбу против корупције у Републици Србији за период од 2013. до 2018. године и Акционог плана за њено спровођење”, март 2015. године

Извештај о спровођењу Стратегије за 2015. годину – Агенција за борбу против корупције, „Извештај о спровођењу Националне стратегије за борбу против корупције у Републици Србији за период од 2013. до 2018. године и Акционог плана за њено спровођење”, март 2016. године

Извештај о спровођењу Стратегије за 2016. годину – Агенција за борбу против корупције, „Извештај о спровођењу Националне стратегије за борбу против корупције у Републици Србији за период од 2013. до 2018. године и Ревидираног акционог плана за њено спровођење”, март 2017. године

ИПА – Инструмент за претприступну помоћ

ИФКЈ – Интерна финансијска контрола у јавном сектору

ИР – Интерна ревизија

ЈИПБ – Јединствени идентификациони порески број

ЈЛС – Јединица локалне самоуправе

ЈПП – Јавно-приватно партнерство

КАПК – Комисија за акредитацију и контролу квалитета

КЈН – Републичка комисија за заштиту права у поступцима јавних набавки

ЛАП – Локални антикорупцијски план

МГСИ – Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре

МДУЛС – Министарство државне управе и локалне самоуправе

- MONEYVAL** – Комитет експерата за евалуацију мера за спречавање прања новца и финансирање тероризма
- МПН** – Министарство просвете, науке и технолошког развоја
- МУП** – Министарство унутрашњих послова
- МФ** – Министарство финансија
- НАЛЕД** – Национална алијанса за локални економски развој
- ОЕБС** – Организација за европску безбедност и сарадњу
- OLAF** – Европска канцеларија за борбу против превара
- ОЦД** – Организација цивилног друштва
- ПАП** – Покрајински антикорупцијски план
- ПКС** – Привредна комора Србије
- РГЗ** – Републички геодетски завод
- РДИ** – Републичка дирекција за имовину
- Ревидирани акциони план** – Ревидирани акциони план за спровођење Националне стратегије за борбу против корупције у Републици Србији за период од 2013. до 2018. године
- РЈТ** – Републичко јавно тужилаштво
- РФЗО** – Републички фонд за здравствено осигурање
- Савет** – Савет за борбу против корупције
- СКГО** – Стална конференција градова и општина
- Стратегија** – Национална стратегија за борбу против корупције у Републици Србији за период од 2013. до 2018. године
- СУК** – Сектор унутрашње контроле
- УЈН** – Управа за јавне набавке
- UNDP** – Програм Уједињених нација за развој
- USAID** – Америчка агенција за међународни развој
- ФУК** – Финансијско управљање и контрола
- ЦЈХ** – Централна јединица за хармонизацију